Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7699 | Sîmbătă 11 mai 1968 | 8 PAGINI — 40 BANI

ÎN PAGINA A II-A

47 de ani de la crearea P. C. R.: O istorie glorioasă de luptă pentru propășirea națiunii române

PENTRU RECOLTA 1968

Zi și noapte, neîntrerupt, apa să fie „pompată" spre ogoare

Corespondență din județul Dolj

În aceste zile, pe ogoarele întreprinderilor agricole de stat și cooperativelor agricole de producție din județul Dolj se desfășoară acțiuni largi de irigare și udare a culturilor pentru a se combate efectele dăunătoare ale secetei. Fie că mergi prin localitățile de pe malul Dunării sau Jiului, care au un mare debit de apă, fie că treci prin comunele de pe malul Motrului sau situate pe alte pîraie care nici nu apar pe hărțile fizice ale țării, întîlnești aceeași largă mobilizare pentru asigurarea umidității necesare dezvoltării plantelor. Sute de aspersoare și motopompe extrag apa din rîuri sau din bazine și lacuri special amenajate și o îndreaptă spre grădinile de legume și plantațiile de pomi și vie și spre tarlalele cultivate cu cereale. Vizitînd ogoarele cooperativelor din Bîrza, Drănic, Cetate, Maglavit, Leu și multe altele sau ale întreprinderilor agricole de stat Cetate, Breasta, Filiași, Sadova, Segarcea, nici nu-ți vine să crezi că pe aceste terenuri nu a mai căzut o picătură de ploaie de mai bine de 60 de zile. Și cu toate acestea, culturile de lucernă, grîu, porumb ori alte plante de pe terenurile irigate sînt bine dezvoltate pentru că apa necesară a fost asigurată pe cale artificială.

La ora unu noaptea, cînd am trecut pe la ferma Butoiești a Întreprinderii agricole de stat Filiași, mecanicii Ene Constantin, Gheorghe Popescu și muncitorii Lascu Alexandru, Ion Măciucă și alții lucrau de zor la irigatul porumbului. Muncitorii de la această fermă au reușit ca, în aceste zile, să irige 20 hectare cu lucernă de cîte două ori, iar 58 hectare cu porumb și 80 hectare cu grîu — cîte o dată. Aici munca de udare este organizată în două schimburi. „Pentru ca lucrul să meargă fără întrerupere și utilajele să funcționeze la întreaga capacitate, ne-a relatat tovarășul Ion Mănescu, șeful fermei, care era prezent la datorie, o contribuție însemnată si-o aduce și mecanicul de întreținere Gheorghe Soacă. Cea mai mică defecțiune este remediată în scurt timp. În felul acesta am reușit să realizăm și cîte 4 hectare de udare pe zi cu un aspersor". Și la alte ferme se petrec asemenea fapte. „Pînă în seara zilei de 9 mai — ne-a relatat tov. Grigorian Bogdan, inginer tehnolog la I.A.S. Filiași — din cele 1 137 ha cîte ne-am propus să realizăm în urma hotărîrii C.C. al P.C.R. au și fost udate cîte o dată 968 hectare, iar 100 hectare au fost udate de cîte două ori".

Inginerul Traian Icălaș, șeful fermei nr. 1 Cetate, ne relata: „Noi ne-am propus să obținem de pe întreaga suprafață cu lucernă, prin aplicarea udărilor ori de cîte ori este nevoie, cîte 6 coase. Aceasta înseamnă că vom obține cel puțin 8 000 kg fîn uscat în medie la ha, pe întreaga suprafață de 150 ha lucernă veche pe care aplicăm irigații. La grîu, am dat cîte 400 pînă la 500 mc apă la ha pe 150 hectare".

Nistor ȚUICU

(Continuare în pag. a VII-a)

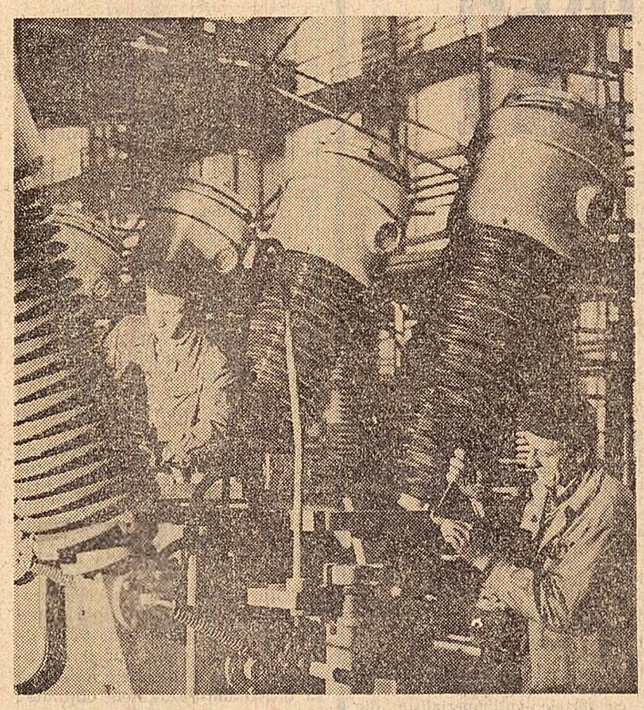

Uzina „Electroputere" din Craiova. Noi întrerupători de înaltă tensiune vor fi expediați întreprinderilor de electricitate

Desfășurarea în agricultura cooperatistă a acțiunilor pentru asigurarea umidității solului

Vineri a avut loc în Capitală ședința Comitetului Executiv al Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, care, în lumina hotărîrii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri privind prevenirea și combaterea efectelor secetei, a analizat modul cum se desfășoară în agricultura cooperatistă acțiunile pentru asigurarea umidității solului și măsurile ce se impun a fi luate în continuare în acest scop de uniunile cooperatiste și cooperativele agricole de producție.

Din informarea prezentată de tovarășul Vasile Vilcu, președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, și din discuțiile purtate a rezultat că, în cooperativele agricole, există o suprafață de 325 000 ha amenajată pentru irigații, din care numai în acest an s-au dat în exploatare peste 25 000 ha prin amenajări locale. În județul Ilfov, de exemplu, sînt 48 000 ha amenajate pentru irigații, în Ialomița și Olt cîte 34 000 ha etc. Acțiunea de amenajare a terenurilor prin mijloace locale continuă. Pentru a se putea iriga și uda suprafețe cît mai mari, cooperativelor agricole le-au fost repartizate suplimentar 32 autopompe cisterne, 70 agregate de pompare. De asemenea, ministerele și alte organizații economice trimit în cooperativele agricole diferite utilaje necesare pompării apei și amenajării terenurilor. Din stațiunile de mașini și tractoare au fost repartizați mecanizatorii disponibili, care vor deservi, în 3 schimburi, agregatele de pompare și cele de aspersiune din cooperative. În județele Ilfov, Ialomița, Teleorman s-au stabilit amplasamente pentru 596 foraje care vor asigura apa necesară irigării unei suprafețe suplimentare de 3 700 ha.

Comitetul Executiv al U.N.C.A.P. a stabilit măsuri concrete cu privire la folosirea rațională a întregii suprafețe amenajate pentru irigat, impulsionarea ritmului de execuție a amenajărilor locale prevăzute pentru acest an, aplicarea măsurilor agrotehnice și asigurarea necesarului de furaje. S-a criticat faptul că în județele Bacău, Galați, Mureș, Mehedinți, Teleorman și Ilfov a întîrziat instalarea pompelor și a altor utilaje, ceea ce împiedică udarea culturilor. În județele Gorj, Bacău, Vrancea, Ialomița, Prahova și Suceava, cooperativele agricole au aplicat prima udare la porumb pe numai 1—4 la sută din suprafețele amenajate pentru irigat. Planul de măsuri adoptat cuprinde un apel adresat tuturor cooperatorilor, care sînt chemați să participe în mod organizat la acțiunea de irigare și udare a culturilor, la amenajarea unor noi terenuri, în vederea irigării lor, la efectuarea la timp a lucrărilor de întreținere a culturilor, la strîngerea și depozitarea tuturor resurselor de furaje. De asemenea, consiliile de conducere din cooperativele agricole sînt chemate să organizeze temeinic munca pentru a asigura funcționarea continuă, zi și noapte, a instalațiilor de irigații.

Considerînd lupta împotriva secetei o datorie patriotică a întregii țărănimi, a tuturor celor ce activează în domeniul agriculturii, Comitetul Executiv al Uniunii Naționale cheamă pe toți membrii cooperatori, consiliile de conducere din cooperativele agricole, uniunile cooperatiste să mobilizeze toate resursele pentru înfăptuirea integrală a sarcinilor care izvorăsc din recenta hotărîre a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la prevenirea și combaterea efectelor secetei.

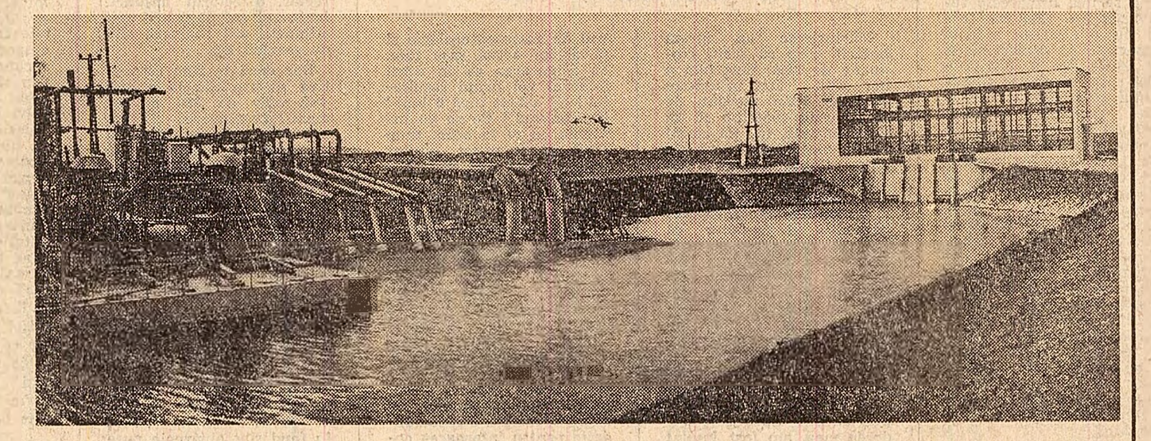

Stația de pompare de la Filipoiu-Brăila — Foto: M. Andreescu

Adunarea activului de partid al Ministerului Forțelor Armate

În zilele de 9—10 mai 1968 a avut loc adunarea activului de partid al Ministerului Forțelor Armate, la care au luat parte ministrul forțelor armate, primul adjunct și adjuncții ministrului forțelor armate, comandanți de armată și arme, șefii direcțiilor centrale, precum și alte cadre cu munci de răspundere din minister.

Generalul-colonel Ion Ioniță, ministrul forțelor armate, a prezentat o expunere privind învățămintele și sarcinile ce se desprind din documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie a.c., pentru toți comuniștii și întreg personalul armatei noastre în vederea ridicării continue a forței ei combative, pentru întărirea neîntreruptă a capacității de apărare a patriei.

Participanții la dezbateri și-au exprimat deplina satisfacție, unanima lor adeziune față de toate hotărîrile recentei plenare a Comitetului Central. Vorbitorii au subliniat în cuvîntul lor puternicul ecou pe care l-a avut în conștiința fiecărui militar dezbaterea în plenara Comitetului Central a problemelor pregătirii de luptă și politice a armatei, a înzestrării ei cu armament și tehnică. Adunarea activului de partid al Ministerului Forțelor Armate a dat glas hotărîrii ferme a tuturor militarilor — de la general la soldat — de a răspunde grijii ce le-o poartă partidul, guvernul și întregul popor, sporindu-și eforturile pentru îndeplinirea neabătută, fără preget, a îndatoririlor lor ostășești. Relevînd rezultatele pozitive obținute, vorbitorii s-au ocupat, pe larg, cu înalt spirit de răspundere, de sarcinile ce le revin pentru aplicarea ireproșabilă a măsurilor stabilite de plenara Comitetului Central al partidului.

Adunarea activului a exprimat deplina aprobare cu care întregul personal al armatei a primit hotărîrea justă, străbătută de un înalt spirit de principialitate, a Comitetului Central privind reabilitarea unor activiști de partid și de stat, precum și măsurile politice luate față de Alexandru Drăghici.

În încheierea dezbaterilor a luat cuvîntul tovarășul Vasile Patilineț, secretar al C.C. al P.C.R.

Adunarea activului de partid al Ministerului Forțelor Armate a adoptat o scrisoare adresată

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PERSONAL TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU,

în care se spune:

Adunarea activului de partid al Ministerului Forțelor Armate, dezbătînd documentele recentei plenare a C.C. al P.C.R., exprimă adeziunea unanimă a comuniștilor din armată, a tuturor militarilor față

(Continuare în pag. a II-a)

Telegramă

Maiestății Sale Imperiale

MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR

Șahul Iranului

Adînc îndurerați de vestea pierderilor de vieți omenești și pagubelor materiale provocate de cutremurul de pămînt ce s-a abătut asupra regiunii de nord-vest a Iranului, în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal, adresez Maiestății Voastre Imperiale, poporului iranian și familiilor îndoliate profunda noastră compasiune și sincere condoleanțe.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

ÎN PAGINILE

A III-a ȘI A IV-a

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Delegația Partidului Muncii din Elveția

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, împreună cu tovarășul Virgil Trofin, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., a primit vineri delegația Partidului Muncii din Elveția, care face o vizită în țara noastră.

Delegația este formată din tovarășii André Muret, membru al Comitetului director și al Secretariatului C.C. al P.M.E., deputat în Consiliul Național al Elveției, și Iacob Lechleiter, membru al Comitetului director al P.M.E.

La primire a participat tovarășa Ghizela Vass, șef de secție la C.C. al P.C.R.

Cu acest prilej au fost discutate probleme ale dezvoltării în continuare a relațiilor frățești dintre cele două partide, ale situației internaționale și mișcării comuniste și muncitorești.

Discuțiile s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, tovărășească.

Delegația parlamentară norvegiană

Vineri la amiază, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășii Emil Bodnaraș, vicepreședinte al Consiliului de Stat, și Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, a primit delegația parlamentară norvegiană condusă de Leif Granli, al doilea președinte al Stortingului, care se află într-o vizită în țara noastră la invitația Marii Adunări Naționale.

Au participat Mia Groza, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, și Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat.

Au fost de față Leif Mevik, secretar al ambasadei Norvegiei la București.

În timpul întrevederii, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, au fost abordate probleme privind dezvoltarea colaborării între cele două țări, precum și aspecte ale situației internaționale.

SOSIREA UNEI DELEGAȚII A PARTIDULUI SOCIALIST DIN CHILE

Vineri a sosit în Capitală o delegație a Partidului Socialist din Chile, care, la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român, face o vizită în țara noastră.

Delegația Partidului Socialist din Chile este formată din tovarășii Luis Jerez, secretar general adjunct al P.S.C., membru al Comisiei Politice a C.C. al P.S.C., Jaime Suarez și Mario Olea, membri ai Comitetului Central al Partidului Socialist din Chile.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost întîmpinată de tovarășii Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., Mihail Florescu, șef de secție la C.C. al P.C.R., de activiști de partid.

(Agerpres)

HUNEDOARA

Instalații ale noului bluming — în rodaj

La noul laminor bluming de 1 300 mm al Combinatului siderurgic Hunedoara au început rodajele mecanice parțiale, eveniment care marchează intrarea în etapa finală a construcției acestui important obiectiv al cincinalului. Au fost puse în mișcare grupurile de căi cu role din fața cajei principale de lucru și se fac probe mecanice la instalațiile de ventilație. Sînt, de asemenea, gata pentru rodaje instalațiile de ungere automată din subsolul laminorului, care totalizează aproape 10 km de conducte.

(Agerpres)

Tineretul țării chemat să continue tradițiile muncii voluntar-patriotice

Cu prilejul împlinirii a douăzeci de ani de la începerea lucrărilor pe Șantierul tineretului de la Bumbești-Livezeni din Valea Jiului, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist a adresat tineretului patriei noastre o chemare în care se arată că, pe acest șantier, aproape 30 000 de tineri au înscris în cronica zilelor noastre o pagină de nepieritor eroism în muncă, pagină căreia i-au urmat, apoi, noi dovezi de hărnicie și entuziasm din partea tineretului: Agnita-Botorca, Salva-Vișeu, Lunca Prutului sau Șantierul Fabricii de confecții și tricotaje din București, care și ea și-a sărbătorit, recent, 20 de ani de existență.

Răspunsul unanim al tineretului la îndemnul adresat de partid și la chemarea Uniunii Tineretului Comunist a dat naștere unei noi tradiții, a muncii voluntar-patriotice, una din tradițiile care au luat ființă și s-au îmbogățit continuu în anii noștri. Cu fiecare an ea a parcurs noi trepte.

În cei douăzeci de ani, tinerii țării — români, maghiari, germani și de alte naționalități — au fost prezenți printr-o participare neîntreruptă peste tot unde era nevoie de forța brațelor lor.

Cuvîntul „șantier al tineretului" a devenit un simbol al hărniciei și entuziasmului care mobilizează tînăra generație.

Pentru a cinsti așa cum se cuvine anii de început și pentru a îmbogăți tradițiile de muncă voluntar-patriotică cu noi înfăptuiri demne de cele dobîndite de înaintași, C.C. al U.T.C. cheamă organizațiile U.T.C., întregul tineret al patriei să-și aducă, cu elanul și dîrzenia caracteristice tinereții, contribuția deplină la tot ceea ce construiește poporul nostru sub conducerea înțeleaptă a partidului. Organizațiile U.T.C. vor antrena tinerii pe șantierele de îmbunătățiri funciare și irigații, în acțiunile de împăduriri, la construirea și amenajarea unui mare număr de baze sportive, a unor parcuri cultural-distractive, locuri de agrement și baze turistice. Tinerii de la orașe și sate vor participa și sprijini conducerile unităților agricole în aplicarea întregului complex de măsuri stabilit de recenta hotărîre a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri privind combaterea secetei. La sate, în vara și în toamna acestui an, elevii și studenții sînt chemați să ia parte la strîngerea recoltei, la culesul legumelor și fructelor. Pe lîngă șantierele tineretului existente deja, organizațiile U.T.C. sînt chemate să răspundă „prezent" la construirea primei autostrăzi românești București—Pitești, a șoselelor Baia Sprie—Sighet, Bumbești—Livezeni și Cîmpina—Comarnic. Comitetele județene ale U.T.C. vor stabili cele mai însemnate obiective de muncă patriotică și vor asigura continuitatea participării tinerilor la realizarea lor.

În chemare se apreciază că atmosfera de lucru intens și de entuziasm, care însoțește întotdeauna marile acțiuni de muncă ale tineretului, va constitui un îndemn adresat generațiilor următoare de a continua ceea ce se întreprinde astăzi. De asemenea, inițiatorea însignei jubiliare „Bumbești — Livezeni — 20 de ani" și a „Drapelului de onoare Bumbești — Livezeni", care vor fi acordate celor mai buni tineri și organizații, simbolizează și ea cinstirea cu care tinerii de astăzi înconjoară realizările obținute pînă acum și angajamentul lor de a le îmbogăți necontenit prin noi înfăptuiri.

Chemarea se încheie cu cuvintele:

Tineri și tinere de pe întreg cuprinsul țării,

Adăugînd noi fapte de glorie și eroism tradițiilor muncii patriotice, prin prezența noastră activă pe șantierele patriei înscriem cu majuscule aportul generației noastre la înfăptuirea marii opere pe care poporul român, sub conducerea partidului comuniștilor, o făurește zi de zi — înălțarea României Socialiste.

ÎN MEXIC, TEOTIHUACÁNUL AȘTEAPTĂ FLĂCĂRA OLIMPICĂ

La Ciudad de Mexico — una din marile metropole ale lumii (circa 6 500 000 de locuitori) — ca de altfel peste tot în Mexic, cele cinci cercuri olimpice au devenit literalmente emblemă-simbol, în locul clasicului sombrero. Febra vastelor pregătiri în vederea găzduirii tradiționalelor jocuri a atins apogeul, cuprinzînd nu numai oficialitățile, ci și cetățeanul de rînd, în dorința comună de a fi gazde cît mai ospitaliere. Peste exact cinci luni (la 12 octombrie) sute de mii de oaspeți din lumea întreagă își vor lua locul pe terenurile de sport sau în tribune în așteptarea momentului solemn al aprinderii flăcării olimpice.

Noutăți din capitala Mexicului — scena principală a marelui eveniment sportiv — și alte amănunte din tabăra gazdelor olimpice ne-au furnizat cîțiva ziariști sosiți din Mexic, acum cîteva zile, în Capitală: **SALVADOR GONZÁLEZ RUZ — președintele Asociației mexicane a ziariștilor sportivi, vicepreședinte al A.I.P.S. (Asociația internațională a presei sportive); JACOBO MORETT — de la „La Prensa"; REYNALDO HIJAR — de la „El Universal".**

— Cu zi ce trece, cu cît ne apropiem de „ziua H" (cum denumim uneori ziua de 12 octombrie, cînd vor începe Jocurile Olimpice) încercăm emoții suplimentare — subliniază **Gonzalez Ruz.**

În prezent, nu numai fonduri și mijloace materiale, dar și specialiști din cele mai diverse domenii — construcții și electronică, mecanică, chimie și medi-

Convorbire realizată de
Ion DUMITRIU
și **Dan MUNTEANU**

(Continuare în pag. a VII-a)

47 DE ANI DE LA CREAREA P.C.R.

O ISTORIE GLORIOASĂ DE LUPTĂ PENTRU PROPĂȘIREA NAȚIUNII ROMÂNE

Au trecut 47 de ani de la crearea Partidului Comunist Român — eveniment istoric în viața poporului român, de uriașă însemnătate pentru destinele patriei noastre, pentru întreaga evoluție a României moderne.

Continuator al luptelor de veacuri ale poporului român pentru libertate națională și socială, pentru neatîrnarea și progresul României, preluînd stindardul celor mai bune tradiții ale mișcării muncitorești și socialiste din țara noastră, care se afirmase încă din a doua jumătate a secolului trecut, partidul comunist s-a făurit ca o forță social-politică plămădită din trupul poporului român, cu rădăcinile adînc împlîntate în solul realităților țării. Crearea sa a răspuns unei necesități istorice cerute de dezvoltarea politică, economică și socială a României; ea a fost rezultatul propriei experiențe de luptă a mișcării noastre muncitorești, acumulate în decursul unui îndelungat proces de dezvoltare și maturizare; în condițiile ascuțirii contradicțiilor sociale în timpul și la sfîrșitul primului război mondial, sub influența marilor bătălii sociale din România care au culminat cu marea grevă generală din 1920, a radicalizării maselor muncitoare încurajate de exemplul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, a clarificării ideologice și politice a clasei muncitoare, delegații organizațiilor partidului socialist din întreaga țară, întruniți la Congresul de la 8 mai au hotărît, în covîrșitoarea lor majoritate, transformarea partidului socialist în partid comunist.

A luat ființă astfel avangarda revoluționară a proletariatului român, care a concentrat sub steagul marxism-leninismului idealurile multiseculare ale celor mulți și exploatați, ideile cele mai înaintate ale marilor gînditori ai poporului, cele mai înalte aspirații naționale de libertate și progres.

47 de ani au trecut de-atunci, dar, în acest răstimp, a fost străbătut un drum imens, de uriașe prefaceri și înnoiri în viața țării și a poporului.

Partidul comuniștilor, îndeplinindu-și cu cinste rolul de detașament de avangardă al clasei muncitoare, a dus masele muncitoare la victorie în lupta împotriva claselor exploatatoare, pentru eliberarea țării, pentru cucerirea puterii politice în România, devenind forța politică conducătoare a societății noastre. Avem un partid mare și puternic, unind în rîndurile lui peste 1 700 000 de membri — cei mai activi și mai înaintați dintre cetățenii patriei, urmat cu nețărmurită încredere și devotament de întregul popor. Întreaga măsură a transformărilor care s-au petrecut o dă înfățișarea de azi a țării, viața nouă a poporului român. De la România slab dezvoltată, cu economia predominant agrară, de pe vremea regimului burghezo-moșieresc — la țara plină de dinamism și vigoare de azi, cu un potențial economic în continuă și rapidă dezvoltare și modernizare; de la societatea împărțită în exploatați și exploatatori, la societatea de astăzi, omogenă și strîns unită; de la subordonarea față de marile puteri imperialiste, față de trusturile și monopolurile străine, care stăpîneau avuții din cele mai importante ale țării, la deplina independență și suveranitate națională de care se bucură astăzi poporul român — este o distanță ca de la cer la pămînt, și ea a putut fi străbătută numai datorită conducerii poporului de către partid, luptei dîrze și eforturilor neobosite ale clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, tuturor celor ce muncesc în țara noastră, fără deosebire de naționalitate, uniți prin idealul comun al fericirii patriei.

Dacă am încerca să evidențiem factorii care au determinat în mod decisiv creșterea într-un asemenea grad a forței partidului, care i-au conferit capacitatea de a conduce înfăptuirea unor astfel de adînci înnoiri în viața societății, ar trebui să pornim, fără doar și poate, de la devotamentul său neclintit față de popor și legătura sa organică cu clasa muncitoare, de la capacitatea sa de a exprima, pînă la contopire, interesele fundamentale ale poporului, ale națiunii din rîndurile căreia s-a născut — baza de susținere a oricărui partid în lupta revoluționară.

Tocmai datorită acestui fapt și în pofida unor condiții vitrege, a unor manifestări negative determinate de un complex de factori de ordin intern și extern, de amestecuri în treburile sale interne, în problemele dezvoltării și luptei sale a izbutit partidul să înfrunte furtunile anilor ilegalității, să reziste terorii și prigoanei sălbatice dezlănțuite împotriva sa de clasele dominante, să conducă, după eliberare, poporul român, din victorie în victorie, pe calea făuririi societății socialiste, propășirii economice și spirituale a României. Prefacerile adînci petrecute în structura societății românești, încununate prin victoria deplină și definitivă a socialismului în țara noastră, prin lichidarea pentru totdeauna a exploatării omului de către om, realizările în industrializarea țării și în modernizarea agriculturii, înflorirea culturii și dezvoltarea amplă a creației științifice reprezintă strălucite victorii ale politicii partidului, marchează înaintarea României pe trepte tot mai înalte ale progresului.

În această epopee a muncii pentru făurirea societății noi, un moment de importanță istorică în viața partidului și a întregului nostru popor l-a constituit Congresul al IX-lea, care a elaborat un vast program de desăvîrșire a construcției socialiste, de înflorire multilaterală a țării, deschizînd larg calea perfecționării activității în toate domeniile construcției socialiste, introducerii unor metode științifice de conducere, promovării unui spirit puternic înnoitor. În spiritul novator al hotărîrilor Congresului, au fost luate, în ultimii ani, un ansamblu de măsuri îmbrățișînd toate domeniile esențiale ale activității de construire a socialismului, menite să ducă la îmbunătățirea profundă a acestuia, la eliminarea din viața economică, politică și socială a tot ce a devenit perimat, depășit, anacronic, la crearea condițiilor pentru afirmarea largă și nestingherită a tuturor forțelor creatoare ale națiunii.

Un factor esențial al victoriilor partidului îl constituie faptul că, dedicîndu-și întreaga activitate intereselor poporului, el pornește în elaborarea politicii și în întreaga sa activitate de la realitățile țării. Esența politicii partidului o constituie reflectarea fidelă a acestor realități, aplicarea creatoare a adevărurilor generale ale marxism-leninismului corespunzător condițiilor concrete, particularităților istorice și naționale ale României.

De o deosebită însemnătate sînt eforturile partidului pentru dezvoltarea continuă a democrației socialiste, cerință decurgînd din realitatea istorică fundamentală a orînduirii noastre în care întreaga putere aparține poporului. Climatul nou din viața socială și de stat a României socialiste își găsește o elocventă expresie în faptul că masele populare iau parte activ la elaborarea tuturor măsurilor importante privind viața economică, politică, socială. Și tocmai conștiința că aceste măsuri sînt rodul consultării directe a poporului și emanația intereselor acestuia determină masele să și le însușească cu entuziasm, să muncească neobosit pentru înfăptuirea lor, considerînd pe drept politica partidului drept propria lor politică.

În acest cadru, o excepțională importanță principială și practică pentru dezvoltarea democrației socialiste a avut recenta plenară a C.C. al P.C.R., care a adoptat măsuri concrete în vederea întăririi legalității socialiste, a respectării nestrămutate a drepturilor și libertăților democratice, garantate tuturor cetățenilor prin Constituția țării. Curajul cu care conducerea partidului a dezvăluit abuzurile și încălcările grave ale legalității săvîrșite în trecut este dublat de măsurile hotărîte pentru întărirea legalității socialiste, pentru a asigura respectul demnității umane, pentru a preveni și exclude pentru totdeauna din viața societății noastre orice asemenea manifestări. Aceasta constituie o expresie a forței și vitalității partidului, a înaltei sale responsabilități față de popor și față de principiile socialismului. Partidul concepe socialismul ca o societate de factură superioară, caracterizată printr-un înalt nivel al forțelor de producție și al bunăstării generale și, totodată, printr-un real și autentic democratism, ca o societate a unei înalte civilizații, pătrunsă de spiritul umanismului, apta să asigure deplina înflorire a personalității umane.

Convingîndu-se, pe baza propriei sale experiențe, că slujirea neabătută a intereselor lui vitale, transformarea României într-o țară înaintată, înfloritoare, făurirea pe meleagurile ei a înaltei civilizații socialiste și comuniste reprezintă țelul cel mai înalt al partidului, legea supremă a activității sale — poporul consideră Partidul Comunist Român drept conducătorul său legitim, mandatarul voinței sale. După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„Calitatea de forță conducătoare în societate a Partidului Comunist Român s-a afirmat de la an la an cu tot mai multă putere, pe măsura dezvoltării în amploare și adîncime a operei de construire a noii orînduiri. Cu fiecare nouă treaptă, urcată pe drumul socialismului, s-a cimentat și mai mult unitatea poporului în jurul partidului, au crescut și mai mult prestigiul și autoritatea sa în masele largi ale poporului"**.

Slujind cauza înfloririi patriei, activitatea partidului s-a caracterizat, în același timp, de-a lungul întregii sale istorii, prin fidelitatea față de internaționalismul proletar. Pentru partidul nostru este un titlu de cinste că a ținut mereu sus steagul internaționalismului, manifestîndu-și consecvent solidaritatea activă cu lupta proletariatului mondial, a forțelor democratice și progresiste din lumea întreagă, a întregului front antiimperialist, pentru libertate națională și socială, pentru democrație, pace și progres. Poporul român își consacră întreaga capacitate construcției socialiste, conștient că asigurînd bunul mers al acestei opere, obținînd cît mai importante succese în dezvoltarea economiei și culturii, contribuie la creșterea forțelor mondiale ale socialismului, răspunde îndatoririi internaționaliste de a demonstra, în fața întregii lumi, superioritatea noii orînduiri.

Sub steagul internaționalismului, partidul nostru desfășoară pe arena mondială o intensă activitate în sprijinul aspirațiilor de progres, democrație și pace ale forțelor înaintate ale omenirii contemporane, pentru întărirea unității acestor forțe. Partidul duce o politică consecventă de dezvoltare continuă a relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu toate țările socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești — de care e indisolubil legat prin comunitatea ideologiei și prin țelurile comune — cu organizațiile revoluționare și democratice, cu mișcările de independență națională, cu forțele antiimperialiste din întreaga lume.

Pornind de la premisa că unitatea mișcării comuniste și muncitorești internaționale constituie un comandament internațional al zilelor noastre, chezășia victoriei cauzei socialismului și păcii, a transformărilor progresiste în lumea contemporană, Partidul Comunist Român depune eforturi perseverente pentru normalizarea relațiilor dintre partidele frățești și întărirea unității mișcării comuniste. Partidul nostru militează neobosit pentru respectarea cu strictețe a normelor de bază ale relațiilor dintre partide — independența și suveranitatea, egalitatea și neamestecul în treburile interne ale altor partide, — pentru respectarea dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător politica internă și externă, fără nici un amestec din afară. Dezvoltîndu-și larg legăturile internaționale, partidul nostru se pronunță pentru orice acțiune care ar putea să aducă o contribuție reală la cauza unității, pentru prevenirea a orice ar putea să dăuneze acestei cauze, sau să aducă noi elemente de tensiune, pentru îndreptarea tuturor eforturilor către întărirea unității.

La a 47-a aniversare a Partidului Comunist Român, evocînd drumul glorios străbătut sub conducerea partidului, poporul român, într-o impresionantă unanimitate, își exprimă hotărîrea de a-și intensifica eforturile pentru transpunerea în viață a programului vast de muncă creatoare elaborat de partid, spre înflorirea și fericirea patriei.

Este cel mai înalt omagiu pe care îl aduc clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, toți oamenii muncii conducătorului națiunii noastre socialiste — Partidul Comunist Român.

Ada GREGORIAN

Adunarea activului de partid al Ministerului Forțelor Armate

(Urmare din pag. I)

de hotărîrile de însemnătate istorică adoptate, încrederea nestrămutată în justețea politicii partidului consacrată fericirii poporului român, înălțării pe noi culmi de civilizație și progres a patriei noastre — Republica Socialistă România.

Model de analiză principială și profund științifică, dovadă a înaltei răspunderi față de interesele națiunii noastre socialiste, hotărîrile plenarei Comitetului Central din aprilie a.c. constituie pentru toți comuniștii din armată un puternic îndemn de a-și pune, cu dăruire și pasiune, întreaga energie în slujba înfăptuirii nobilelor idealuri ale partidului, îi însuflețesc la traducerea în viață a programului elaborat de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a P.C.R.

Adunarea activului de partid dă glas recunoștinței fierbinți a tuturor militarilor pentru grija neslăbită pe care conducerea partidului o poartă întăririi capacității de apărare a patriei. În inima și conștiința fiecărui militar a avut și are un profund ecou dezbaterea în plenara Comitetului Central a problemelor pregătirii de luptă și politice, a înzestrării armatei. Înaltele aprecieri date muncii desfășurate de forțele armate ne obligă să dezvoltăm rezultatele obținute; militarii de toate gradele nu-și vor precupeți puterea de muncă pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ, întărirea ordinii și disciplinei, cunoașterea și mînuirea cu iscusință a armamentului și tehnicii din înzestrare.

Conștiența de eforturile pe care le face partidul, guvernul, întregul popor spre a asigura armatei tot ce îi este necesar, pentru a-și putea îndeplini cu cinste datoria ce îi revine, ne exprimăm satisfacția față de măsurile privind intensificarea producției de armament și tehnică de luptă, angajîndu-ne să stăpînim la perfecție această tehnică, să contribuim prin soluții originale la fabricarea și perfecționarea ei.

În lumina concluziilor plenarei Comitetului Central al partidului vom milita neabătut pentru creșterea rolului organizațiilor de partid în toate domeniile vieții ostășești, sporind contribuția lor la ridicarea capacității combative a unităților și marilor unități; vom lua toate măsurile în vederea modernizării învățămîntului militar, spre a forma cadre cu temeinice cunoștințe de specialitate, cu înalte calități morale și de luptă, înarmate cu concepția materialist-dialectică despre lume și viață, profund devotate partidului, patriei, poporului român.

Militarii armatei noastre susțin pe deplin politica externă activă,

În magazinele cu articole pentru copii

Realizarea unui sortiment cît mai complet și variat de articole destinate copiilor stă în preocuparea a numeroase foruri și întreprinderi de specialitate. Mai toate magazinele și unitățile de desfacere sînt aprovizionate cu confecții pentru fete și băieți. Ne referim la rochițele fine din bumbac pentru copii de la 8 luni la 1 an, rochițele fantezi, pantalonii și șorțulețele de joc, raglanele de poliuretan pentru fetițe. Pentru băieți se pot procura diferite costume din stofă, pluș-cord, din țesături fantezi sau impermeabile, pantaloni cu pieptar, pantaloni lungi ori scurți din diverse țesături, cămăși din olandină și cămăși „pionier", pijamale pentru vară, slipuri și alte articole pentru plajă.

Pentru micii sportivi sînt necesare echipamentul și accesoriile cuvenite. Există în magazine tricouri, maieuri, costume de sport, costume de natație, de gimnastică, rucsacuri, saci de echipament și genți pentru drumeție.

Tricotajele sînt prezente printr-un sortiment diversificat de ciorapi 3/4 din fire de bumbac și supraelastice, șosete, ciorapi „bebe", maieuri și alte articole din bumbac. Se găsesc, de asemenea, bluze simple și imprimate din bumbac, jachete, bluze și pantaloni scurți, costumașe de joc, solare, rochițe din bumbac. Din magazinele de încălțăminte se pot procura ghete cu fețe moi „baby", ghete soliflex, sandale de mai multe feluri.

În galanterii au intrat umbrelușe și bascuri pentru copii.

Ce oferă concursul special Pronosport

Pentru participanții la cel de-al doilea concurs special Pronosport din 12 mai există șanse de cîștigare a unor premii importante.

De la începutul anului Administrația de stat Loto-Pronosport a acordat participanților la diferitele concursuri și trageri peste 300 de autoturisme de diferite mărci și capacități.

La concursul special Pronosport de duminică se atribuie 500 000 de lei din fondurile speciale ale Administrației de stat Loto-Pronosport pentru premiile suplimentare, între care 4 autoturisme (1 „Renault 16", 1 „Moskvici 408", cu 2 faruri, 1 „Skoda 1 000 M. B." și 1 „Trabant 601", prin tragere la sorți).

Concursul mai este dotat cu premii în bani, pe trei categorii variabile în valoare totală de 300 000 lei, premii obișnuite și premii suplimentare în bani, pe 6 categorii. Participarea la concursul special Pronosport din 12 mai 1968 se face în același mod ca și pînă acum. Omologarea premiilor va avea loc în ziua de 17 mai. Cîștigătorii premiilor în autoturisme vor fi înștiințați în scris asupra datei cînd vor intra în posesia lor.

Azi este ultima zi de completare a buletinelor pentru concurs.

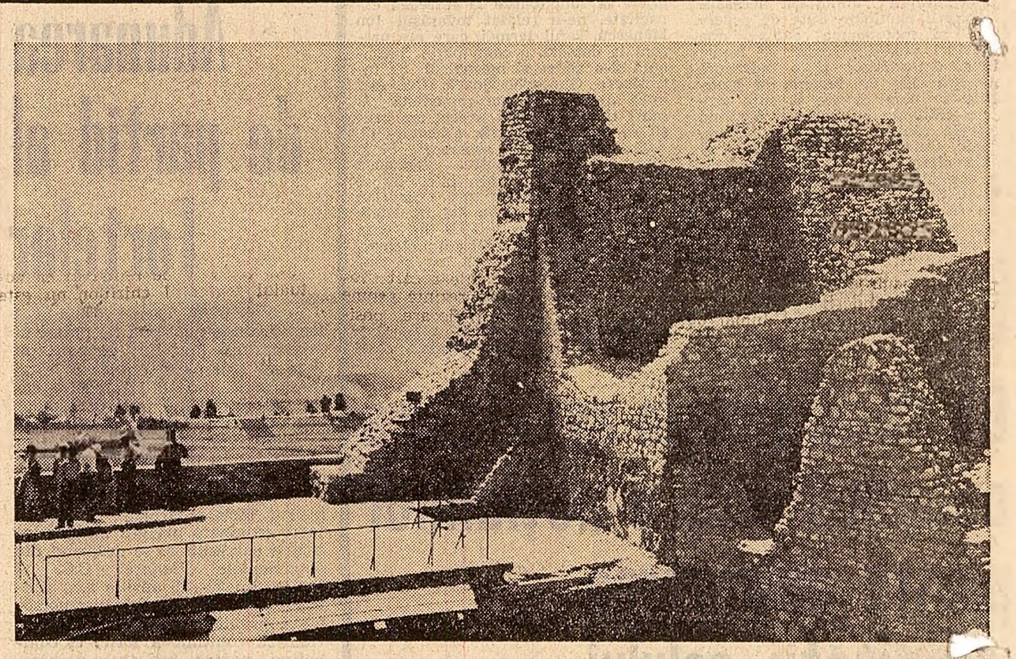

La ruinele Cetății Neamțului (Foto: Gh. Vințilă)

ecouri

Acordarea audienței nu este un hatîr, ci o obligație profesională și socială

Metoda „trecerii în revistă"

La Consiliul popular județean provizoriu Mureș se perindă zilnic numeroși cetățeni veniți din orașele și comunele județului. Ei se deplasează la Tîrgu Mureș pentru a solicita rezolvarea unor probleme personale sau de interes obștesc, în soluționarea cărora n-au găsit înțelegere la organele locale sau, în unele cazuri, chiar la salariații consiliului popular județean. Cum sînt primiți la această instituție cetățenii și ce efect au audiențele?

Cu excepția zilei de sîmbătă, audiențele se țin zilnic, de către președinte și vicepreședinții comitetului executiv al consiliului popular. Programul de audiențe a fost adus la cunoștința cetățenilor prin consiliile populare orășenești și comunale. La consiliul județean au fost amenajate recent o încăpere specială pentru ținerea audiențelor și alta unde așteaptă cetățenii. În general, zilele și orele de audiență se respectă, cetățenii sînt ascultați cu atenție, se dau indicații precise pentru rezolvarea problemelor aduse de ei, prin viu grai, la cunoștința conducătorilor instituției; vicepreședintii comitetului executiv se deplasează și la fața locului pentru rezolvarea cererilor și sesizărilor prezentate de cetățeni în orele de audiență.

Din păcate însă se mai întîmplă ca, dintr-un motiv sau altul, vicepreședinții să nu țină personal audiențele, ci să-și trimită în acest scop înlocuitori. În asemenea cazuri efectele nu sînt întotdeauna dintre cele mai bune deoarece salariații care-i înlocuiesc pe vicepreședinți nu au aceeași autoritate și competență. Și astfel cetățenii, ale căror probleme rămîn din această cauză nerezolvate, sînt nevoiți să revină la consiliu. Deci încă un drum pentru rezolvarea acelorași probleme.

Unele sesizări sau cereri ale cetățenilor primiți în audiență sînt trimise consiliilor populare orășenești și nu se mai urmărește rezolvarea lor. Așa este cazul cu o sesizare recentă prezentată de Andrei Szasz din Periș. Ea a fost trimisă spre rezolvare Comitetului executiv al Consiliului popular comunal Gornești. Acesta, în loc să dispună verificarea situației și soluționarea problemei care-l interesează pe cetățean, a „pasat" scrisoarea consiliului de conducere al C.A.P. Gornești (vinovat de săvîrșirea abuzului), care la rîndul său a înapoiat-o cu un referat conținînd tot soiul de „justificări". După aceasta consiliul popular comunal a expediat consiliului popular județean adresa primită de la C.A.P., punînd astfel pe cetățean în situația de a o lua din nou de la capăt pentru a-și găsi dreptatea.

La Consiliul popular provizoriu al municipiului Tg. Mureș, vicepreședintii primesc publicul de la orele 14 la orele 17. Ce fac în această situație cetățenii care lucrează după-amiaza? De cele mai multe ori solicitantii sînt audiați doar 5—6 minute pentru că, indiferent de numărul lor, programul se respectă cu sfințenie. În ziua de 12 aprilie, s-au înscris să meargă în audiență 28 de cetățeni. Douăzeci și opt de oameni care aveau să-și rezolve tot felul de probleme. Este posibil să asculți cu atenție, să dai îndrumări, să răspunzi și să soluționezi cererile lor în numai trei ore? Greu de crezut. Metoda „trecerii în revistă" a celor care au venit să-și caute dreptatea transformă audiența într-o simplă formalitate. Doar simplul act de prezență în fața oamenilor, notitele de pe hîrtie și formulele protocolare de complezență nu reprezintă altceva decît o pierdere de vreme atît pentru cel ce audiază cît și pentru cei audiați. Este atît în interesul unora cît și al celorlalți să se ia măsuri pentru ca audiențele să aibă eficiența scontată.

Pascu POPȘOR
Tîrgu Mureș

Suflet de hîrtie la camera 45

Mărturisesc că m-am hotărît greu să scriu rîndurile de față. Sînt tată a doi copii. Din nefericire pe unul l-am pierdut. Al doilea este suferind și, ca orice părinte, fac tot ce-mi stă în putință să-l văd sănătos. Cum băiatul are nevoie de un ajutor medical deosebit, am plecat la București, la Ministerul Sănătății, în speranța că voi găsi înțelegere și sprijin pentru internarea fiului meu într-o unitate de specialitate. Deoarece era zi de audiențe, de la biroul de informații am fost îndrumat să merg la etajul I camera 45. M-a primit tovarășa doctor Georgescu. I-am explicat durerea care m-a adus la dînsa în audiență. Dar, spre surprinderea mea, am fost invitat să fac o cerere pentru internarea fiului meu la Centrul de gastroenterologie și să aștept acasă șase luni, cu asigurarea că în acest interval voi primi rezultatul! Să aștept încă 6 luni! Dar băiatul? Ce se va întîmpla cu el în acest timp dacă nu va primi ajutor urgent? Am ieșit de la camera 45 profund dezamăgit. Cineva m-a îndemnat să merg totuși și la tovarășul director general Gheorghe Constantinescu. Sincer să fiu, îmi pierdusem orice încredere, însă am ascultat sfatul ce mi s-a dat. Spre surprinderea și marea mea satisfacție, tovarășul director general nu numai că m-a ascultat cu atenție, dar mi-a rezolvat cazul pe loc, cerînd chiar dînsul doctorei de la camera 45 să-mi redacteze o recomandație pentru internarea copilului la unitatea amintită. Nici acum nu înțeleg ce o fi determinat-o oare pe doctorița Georgescu ca, în loc de a-mi rezolva cererea, să depună atîta zel pentru a mă „expedia" acasă așa cum venisem? Din ancheta pe care am citit-o în „Scînteia" cu cîtva timp în urmă rezulta că audiențele sînt o obligație profesională, că funcționarul — oriunde ar lucra el — este la dispoziția cetățeanului și nu invers. Oare aceste lucruri nu sînt clare și pentru unii lucrători de la Ministerul Sănătății care au misiunea umanitară de a apăra interesele cetățenilor?

Constantin POPA
strungar la Uzina mecanică Mija, județul Dîmbovița

Arbitrariul — obstacol în calea cetățeanului

În fiecare luni la ora 6 dimineața, la Palatul telefoanelor începe distribuirea celor 200 de bonuri de primire în audiență la director, directorul adjunct, inginerul șef, inginerii șefi adjuncți, alți ingineri, șefi de servicii etc.

Dar dacă în ziua respectivă se prezintă la ghișeu mai mult de 200 de oameni? Conducerea Direcției de telecomunicații a municipiului București ar trebui să analizeze modalitățile în care ar putea fi primiți în audiență și acești cetățeni. Ei ar fi scutiți astfel de numeroase neplăceri: drumuri inutile, învoiri repetate de la serviciu, ore prețioase pierdute din timpul lor liber etc.

Audiențele, ca una dintre formele de bază ale legăturii cu oamenii, implică grijă și respect față de aceștia. De aceea, consider că stabilirea arbitrară a unor astfel de „norme", care în fond sînt obstacole puse în calea cetățeanului ce solicită audiență, angajează însuși prestigiul instituției. De altfel nu înțeleg nici rațiunea care stă la baza organizării audiențelor doar într-o singură zi din săptămînă. După părerea mea, procedeul constituie o greutate chiar pentru direcția respectivă, căci, trebuie să recunoaștem, nu-i ușor lucru să asculți 200 de oameni în 8 ore și să le rezolvi cu multă solicitudine doleanțele. Pe de altă parte, unii cetățeni care din motive obiective nu se pot deplasa lunea la „Telefoane" nu pot beneficia de dreptul de a se prezenta în audiență la conducerea instituției respective. De aceea socotesc că e mai avantajos să se stabilească încă o zi de primire în audiență, organizîndu-se astfel această activitate încît ea să fie efectuată întotdeauna de cadrele cele mai competente, capabile să rezolve problemele ridicate de oamenii muncii.

Inginer **Dumitru POPESCU**
București

Construcții în stațiunile balneo-climaterice

În stațiunile balneo-climaterice vor fi date în folosință în acest an noi unități sanitare moderne: un sanatoriu cu 400 de paturi, în cunoscuta stațiune Herculane; o policlinică prin care se vor crea posibilități de creștere a numărului de tratamente la circa 1 000 de persoane pe zi, pe litoral, la Mangalia.

În curînd vor începe și lucrările de construcție a unor complexe balneo-sanatoriale la Amara, (capacitate de 1 000 de paturi) și la Băile Felix (1 250 paturi). De asemenea, sînt pregătite proiectele construcțiilor sanitare ce vor fi amplasate în stațiunile Singeorz Bai pentru tratarea afecțiunilor digestive, Slănic Moldova, pentru boli de ficat și ale căilor respiratorii. În stațiunea Călimănești se va ridica un sanatoriu profilat pentru tratamentul bolilor digestive și renale, iar la Techirghiol o unitate sanatorială, unde vor beneficia de tratamente cei ce suferă de afecțiuni reumatismale și ginecologice.

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

CUVÎNTUL DEPUTATULUI NICOLAE DRAGU

Marele sfat al țării noastre este chemat să dezbată probleme de o deosebită importanță pentru înflorirea patriei și prosperitatea poporului român. După cum bine este cunoscut, alături de hrană și îmbrăcăminte, locuința constituie una din necesitățile de bază ale omului, reprezintă cadrul în care acesta își trăiește o mare parte a vieții, de aceea consider că în asigurarea unor condiții civilizate de locuit este legitim și direct interesat fiecare cetățean al patriei noastre. Unul dintre proiectele de lege supus dezbaterilor pune un accent deosebit pe stimularea și extinderea construcției de locuințe proprietate personală, căreia i se aduc mari facilități prin acordarea de credite pe termen lung și atribuirea de terenuri în folosință veșnică, scutirea de impozit pe timp de 10 ani a noii locuințe și altele. Toate acestea ilustrează cu prisosință preocuparea statornică a partidului nostru de a asigura dezvoltarea continuă a construcției de locuințe, de a îmbunătăți administrarea și întreținerea spațiului locativ, încît tuturor oamenilor muncii să li se creeze condiții de viață din cele mai bune.

În cele ce urmează aș vrea să mă opresc asupra cîtorva idei care se desprind din proiectul de lege. Consider foarte prețioasă prevederea ca întreprinderile de stat și organizațiile cooperatiste să-și poată construi din fondurile lor locuințe pe care să le pună la dispoziția salariaților pe perioada cît aceștia lucrează în întreprinderea respectivă, contractul de închiriere putînd astfel să reprezinte o anexă la contractul de muncă. Sprijin această măsură deoarece ea dă posibilitatea unei mai strînse legături între salariați și întreprindere, creează posibilități mai largi de permanentizare a cadrelor, de evitare a fluctuației forței de muncă. Din experiența anilor trecuți am reținut că nu rareori, atît în întreprinderea în care lucrez cît și în alte întreprinderi din orașul Brașov, unii salariați au plecat din unitățile respective la scurt timp după ce li se repartizase o locuință. În condițiile actualului proiect de lege, o asemenea situație este mai echitabil reglementată. În contextul aceleiași prevederi, am remarcat, de asemenea, cu satisfacție o binevenită precizare: la pensionare, salariații au dreptul să rămînă mai departe în locuința care este proprietatea întreprinderii.

Este știut că un mare număr de cetățeni posedă locuință proprietate personală, dar sînt frecvente cazurile cînd locuințele acestora sînt ocupate de alte familii, care au primit, conform legislației în vigoare pînă acum, ordine de repartiție. De obicei aceste locuințe sînt dintre cele mai neîngrijite, mai degradate, nefiind interesați să le întrețină nici chiriașul și cu atît mai puțin proprietarul care nu-și poate folosi propria locuință și primește drept compensație o chirie modestă. Noile prevederi statornicesc pregnant responsabilități amîndurora. Consider totuși că în această direcție comitetele executive ale consiliilor populare vor trebui să dovedească mai multă inițiativă, să acorde un sprijin mai eficient pentru a nu se leza nici interesele proprietarilor, nici ale chiriașilor, care trebuie să primească locuințe corespunzătoare în acele cazuri care nu se pot rezolva prin schimburi de locuințe între proprietari și chiriași. În această direcție este necesar să se stabilească o reglementare în concordanță cu complexitatea și marea varietate a situațiilor concrete, a căror rezolvare să se facă cu cît mai puține formalități. Reține, de asemenea, atenția prevederea potrivit căreia nimeni nu poate fi evacuat din locuința pe care o deține în mod legal.

De mare însemnătate socot a fi acele articole ale proiectului de lege prin care sînt tranșate unele situații speciale în dinamica ocupării apartamentului, oglindind tratarea principială, nuanțată a problemelor ridicate de viață.

Temeiurile noului regim al chiriilor i-a determinat pe cetățeni să înțeleagă tot mai mult realitatea că nu putem perpetua decalajul existent dintre suma chiriilor încasate și cheltuielile pentru administrarea și întreținerea fondului de locuințe, că nici în acest sector economic, ca în oricare altul, nu trebuie să lucrăm cu pierderi care se acoperă din veniturile statului, ale întregului popor. Fondurile create prin noile chirii vor permite acoperirea cheltuielilor atît pentru reparațiile capitale cît și pentru unele reparații curente. Se va putea deci remedia situația actuală cînd sînt necesare luni și uneori ani de zile pentru a obține aprobarea și execuția unei reparații prin întreprinderile de administrare a fondului locativ.

În Brașov, de pildă, s-au putut acoperi numai 14 procente din valoarea anuală necesitată de reparațiile capitale, fapt care a dus nu numai la rezolvarea unui număr de situații sub cerințe, dar și la prelungirea nejustificată și păgubitoare a puținelor lucrări care s-au efectuat. Astfel, la imobile a căror reparație capitală reprezintă sume pînă la 300 000 lei fiecare, posibilă de efectuat în cîteva luni, durata șantierului a trecut de doi ani de zile.

Îmi exprim deplina adeziune față de proiectele de lege prezentate, pentru care îmi voi da votul cu toată convingerea.

CUVÎNTUL DEPUTATEI ALEXANDRA ȘTEFĂNESCU

Este știut faptul că în ultimii ani a crescut în mod considerabil fondul locativ, s-a ridicat gradul de confort al locuințelor, schimbîndu-se astfel condițiile de locuit ale unui mare număr de oameni ai muncii de la oraș.

După cum se subliniază în proiectele de lege prezentate spre dezbatere, îmbunătățirea continuă a condițiilor de locuit ale populației va constitui și în viitor una din preocupările de seamă ale partidului și statului nostru, aceasta fiind o latură importantă a politicii de ridicare sistematică a nivelului de trai al oamenilor muncii. Pe această linie, proiectul de lege referitor la dezvoltarea construcției de locuințe cuprinde prevederi de o deosebită însemnătate în ce privește modul în care vor fi construite, repartizate și administrate locuințele în viitor.

În lunile care au trecut de la publicarea hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie 1967, ale cărei principii au stat la baza proiectului de lege pe care-l discutăm, am avut prilejul să mă întîlnesc cu numeroși cetățeni din satele de pe raza circumscripției electorale în care îmi desfășor activitatea ca deputată. Cu deosebită satisfacție au fost primite prevederile referitoare la condițiile ce se creează pentru construcția de locuințe proprietate personală. Sprijinul acordat de stat cetățenilor din mediul urban și unor categorii de angajați din mediul rural de a-și construi locuințe proprietate personală constituie o nouă expresie a grijii deosebite pentru oamenii muncii.

Ca specialistă în cooperativa agricolă de producție din comuna Dăbuleni, județul Dolj, vă rog să-mi permiteți să mă opresc mai mult asupra semnificațiilor deosebite ale noilor prevederi cu privire la sprijinirea de către stat a construcției de locuințe în mediul rural.

Așa cum prevede proiectul de lege, o serie de categorii de salariați de la sate, cum sînt cadrele didactice, medicii, specialiștii din stațiuni de mașini și tractoare, întreprinderi agricole de stat și cooperative agricole de producție, care nu au locuință proprie, pot beneficia de credite, pînă la 15 000 lei, rambursabile în termen de 10—15 ani. În acest sens aș vrea să subliniez că numai în comuna Dăbuleni, care are o populație de peste 14 000 locuitori, își desfășoară activitatea aproape 200 de intelectuali, cadre didactice, medici și specialiști din cele trei cooperative agricole de producție. Și în Dăbuleni, și în alte comune pe care le-am vizitat am constatat că specialiștii din mediul rural au primit cu satisfacție hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie 1967 care a adoptat măsuri pentru sprijinirea construcției de locuințe proprii. Legiferarea unor asemenea prevederi are o deosebită importanță, ea determinînd permanentizarea cadrelor de specialiști de la sate în unitățile în care lucrează. Pe de altă parte, construindu-și locuințe în satele unde lucrează, intelectualii, specialiștii din diferite domenii vor căuta să-și asigure un grad sporit de confort. Aceasta va influența cu siguranță asupra dezvoltării generale a gradului de civilizație la sate, asupra apropierii treptate a condițiilor de viață de la sate de cele de la orașe. Cred că este o problemă socială la care merită să ne gîndim.

Aceste noi măsuri se încadrează în politica generală a partidului de asigurare a avîntului neîntrerupt al forțelor de producție, de dezvoltare complexă și multilaterală a economiei naționale, factor determinant al ridicării nivelului de trai al poporului.

Ca deputată în marele sfat al țării, votez cu încredere legile supuse discuției sesiunii și sînt convinsă că ele vor asigura îmbunătățirea continuă a condițiilor de locuit ale oamenilor muncii.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI GHEORGHE ALECU

Proiectele de legi aduse în discuția noastră sînt rezultatul unei ample și îndelungate dezbateri a problemelor respective cu masele largi ale populației. În urma propunerilor făcute de cetățeni, multe din prevederile inițiale au căpătat o formulare mai precisă, la unele prevederi s-a renunțat, iar altele au trebuit să fie introduse ca probleme noi. Este o nouă și puternică manifestare a democrației socialiste, o expresie vie a formelor de activitate larg democratice pe care le promovează Partidul Comunist Român și organele supreme de stat din patria noastră.

Relevînd că administrarea fondului locativ este o activitate economică, vorbitorul a spus:

Cetățenii patriei noastre știu prea bine că veniturile ce se realizează în prezent din chirii sînt mult inferioare în raport cu cheltuielile care se fac pentru întreținerea și administrarea fondului locativ. La municipiul Ploiești, de pildă, pierderile au crescut an de an, proporțional cu dezvoltarea fondului locativ. Dacă în anul 1965 statul a pierdut 7 514 000 lei, în anul 1966 — 8 016 000 lei, apoi în anul 1967 pierderile s-au ridicat la 9 520 000 lei. Sînt cifre grăitoare, care demonstrează că actualele chirii nu sînt echitabile.

În timp ce salariul mediu a crescut între anii 1953 și 1967 de aproape trei ori, chiriile au rămas aceleași.

Noul regim al chiriilor vine să înlăture încă o deficiență serioasă a actualului sistem de așezare a chiriilor. Astfel, pentru dependințele fondului locativ care în municipiul Ploiești reprezintă peste 36 la sută, adică circa 271 000 mp din suprafața locativă, nu se percepe nici un fel de chirie. Dacă se mai ține seama și de faptul că dependințele necesită cheltuieli de întreținere și reparare ca și pentru fondul locuibil, apare și mai evident caracterul echitabil al măsurii ca locatarul să plătească chirie și pentru dependințe.

De altfel, aș dori să menționez că populația din municipiul Ploiești și-a manifestat deplina sa adeziune la măsurile preconizate pentru înlăturarea neajunsurilor actualului sistem de percepere a chiriilor, subliniind că este corect din punct de vedere gospodăresc ca încasările din chirii să acopere cheltuielile legate de întreținerea, administrarea și amortizarea fondului locativ.

Desigur, toată lumea înțelege că reașezarea chiriilor afectează bugetul familial. Dar oamenii știu că aceasta se face în mod diferențiat după venituri și după confort, ținîndu-se riguros seama de interesele acelor categorii ale populației care au venituri mici și mijlocii. Faptul că proiectul de lege diferențiază tarifele de chirie pe cinci categorii, în loc de trei cum fusese prevăzut inițial, este și el o expresie a spiritului profund umanist în care s-a pregătit această acțiune.

Alte prevederi ale proiectului se referă la majorarea tarifelor cu 30 la sută pentru confortul ce derivă din sistemul de încălzire al apartamentului și la majorările pentru spațiile excedentare. Este știut că sistemul de încălzire central sau cu gaze la sobă, pe lîngă faptul că este foarte comod, este și mai leftin decît încălzitul cu lemne sau cărbuni. Or, este de remarcat că actualul regim al chiriilor nu este echitabil nici din punct de vedere al confortului, deoarece diferența de chirie ce o plătește un locatar care dispune de un confort complet este foarte mică față de chiria altuia care nu dispune de același confort. De aceea găsesc justificată măsura ca cei din prima categorie să suporte majorarea prevăzută în proiectul de lege.

În continuare, vorbitorul a arătat că pînă acum, deși chiria era destul de mică față de cheltuielile ce le suportă statul cu întreținerea și amortizarea, unii locatari neglijau să se achite la timp de această obligație. În municipiul Ploiești existau la sfîrșitul lunii aprilie a.c. circa 1 000 locatari restanțieri. Este ușor de imaginat că încasarea sumelor de la astfel de cetățeni pune aparatul administrativ în situația de a efectua un mare volum de muncă și cheltuieli cu somații, titluri executorii, popriri ș.a. Asemenea sarcini nu vor mai fi în viitor, deoarece se prevede reținerea chiriei direct din salariu.

În schimb va trebui să intensificăm eforturile noastre pentru lichidarea practicilor birocratice, tergiversărilor și amînărilor în domeniul reparațiilor și întreținerii, să luăm măsuri ca unitățile economice de deservire să dispună de materialele necesare, de oameni calificați, care să poată da curs imediat solicitărilor din partea locatarilor.

Pornind de la indicația Hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie 1967, care prevede antrenarea unităților cooperației meșteșugărești la acțiunea de reparare și construcția de locuințe personale pentru cetățeni, îndeosebi imobile mici, case individuale, în municipiul Ploiești, în afară de unitățile de stat, s-au creat încă două unități cooperatiste pentru deservirea populației, de a căror dezvoltare ne vom preocupa în continuare. Vom asigura astfel în mai bune condiții satisfacerea solicitărilor în continuă creștere atît în sectorul de stat cît și în cel particular.

Atunci cînd am dezbătut Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea construcțiilor de locuințe, întreținerea fondului locativ și noul regim al chiriilor, populația municipiului Ploiești și-a manifestat convingerea că aceste măsuri vor duce la gospodărirea mai eficientă a construcțiilor, la îngrijirea mai bună a acestora și, totodată, și-a exprimat hotărîrea de a lua parte activă la aplicarea lor în viață.

Făcîndu-mă ecoul celor peste 150 000 locuitori ai municipiului Ploiești, voi vota cu toată încrederea proiectele de legi și voi depune toate eforturile pentru traducerea lor în viață.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI DOBRE POPESCU

Legea privind dezvoltarea construcției de locuințe pentru oamenii muncii, al cărei proiect îl dezbatem astăzi, are o importanță deosebită. Reglementarea prin lege a acestei probleme se încadrează în preocuparea constantă a partidului și statului de a crea cele mai bune condiții pentru ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii. Creșterea populației din orașul Brăila, determinată de dezvoltarea economică accelerată în anii construcției socialiste, a făcut ca problema satisfacerii nevoilor de locuințe ale oamenilor muncii din fondul locativ al statului, cu toată extinderea pe care aceasta a căpătat-o, să devină în orașul nostru deosebit de acută. La aceasta a contribuit și faptul că, neexistînd o lege care să reglementeze amănunțit regimul locuințelor proprietate personală, mulți oameni care voiau și puteau să-și construiască locuințe proprii au ezitat s-o facă. De aceea, Hotărîrea luată de Comitetul Central al partidului nostru de a se reglementa prin lege dezvoltarea construcției de locuințe și acordarea de credite pe termen lung, împreună cu atribuirea de terenuri pentru case și înlesniri în procurarea materialelor de construcții, a fost primită cu multă satisfacție în orașul nostru.

O dovadă concludentă în acest sens o constituie creșterea numărului depunătorilor la C.E.C. pentru construcția de locuințe. Nu toate cererile au putut fi satisfăcute, întrucît întrec posibilitățile locale de construcție.

Aș dori să subliniez importanța deosebită a asociațiilor de cooperare. Consider că pe această cale se va dezvolta și mai mult construcția de locuințe, deoarece cetățenii vor căuta să vină cu un aport personal, constînd din terenuri proprietate personală a unora dintre membrii asociației, unele materiale de construcții pe care le-au procurat, muncă calificată în proiectarea și executarea lucrărilor și chiar prin prestarea de munci necalificate. Avînd în vedere că prin această formă se vor putea realiza construcții în condiții mai convenabile pentru cetățeni, socot a fi de mare însemnătate sprijinul pe care îl vor da comitetele executive ale consiliilor populare, luînd măsuri pentru elaborarea documentațiilor necesare, acordarea de terenuri și de asistență tehnică, aprovizionarea cu materiale. În acest sens prezintă o importanță incontestabilă dezvoltarea pe plan local a producției de materiale de construcții.

Sensul realist al legii pe care o vom adopta rezultă din contextul său larg și din multiplele condiții pe care le creează, toate mergînd pe linia satisfacerii deopotrivă a nevoilor și avantajării tuturor cetățenilor țării.

Condițiile stabilite de lege arată că statul nostru rezolvă problema locuințelor pentru populație pe baze științifice și la un nivel de civilizație corespunzător progresului general al societății și gradului de dezvoltare economico-socială a țării. Sprijinul pe care el îl acordă cetățenilor de la orașe și unor categorii de salariați din mediul rural în construirea și cumpărarea de locuințe proprietate personală vine în întîmpinarea cererii unei părți însemnate a populației, dornică să-și construiască locuințe proprii și o ajută să rezolve această nevoie la un nivel de civilizație modern și în condiții avantajoase.

Din discuțiile pe care le-am purtat cu un număr însemnat din alegătorii circumscripției, am desprins faptul că mulți dintre ei sînt preocupați să-și construiască locuințe folosind sprijinul statului, în care sens au și economisit anumite sume și așteaptă adoptarea și publicarea noii legi, încredințați că prevederile ei vor crea condiții pentru o rezolvare mai operativă a acestei probleme. În aceste condiții este cît se poate de binevenită prevederea proiectului de lege ca locuințele proprietate personală să poată fi executate prin întreprinderile de construcții de stat sau cooperatiste, ori în regie proprie.

În încheiere doresc să-mi exprim convingerea că noile măsuri preconizate pe plan central, creșterea răspunderii și a inițiativei organelor administrației locale vor face ca și în municipiul Brăila să devină posibilă satisfacerea unui număr mai mare de cereri din partea populației. Votez cu toată încrederea proiectul noilor legi, convins că aplicarea prevederilor acesteia va avea rezultate favorabile asupra condițiilor de viață ale cetățenilor, ca și în ce privește ridicarea gradului de modernizare a orașelor și satelor, în pas cu dezvoltarea generală a patriei noastre — România socialistă.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI IULIU GAL

Consider că ansamblul de norme prevăzute în proiectul de lege privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași este rodul unei analize temeinice a situației existente în acest domeniu, a propunerilor și sugestiilor făcute de oamenii muncii în dezbaterea publică organizată pe marginea hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie 1967. Îmbunătățirea și întreținerea fondului locativ și noul regim al chiriilor corespund unor nevoi stringente care decurg din necesitatea soluționării treptate, dar într-un timp cît mai scurt posibil, a complexei și dificilei probleme a locuințelor.

Vreau să subliniez că alegătorii pe care eu îi reprezint, deși într-o măsură oarecare majorarea chiriilor îi afectează material, au înțeles sensul real al noii legi a chiriilor, respectiv necesitatea imperioasă de a lichida anomalia existentă în prezent, cînd nivelul chiriei este extrem de scăzut în raport cu investițiile făcute de stat și cheltuielile de întreținere.

În cele ce urmează mă voi opri numai asupra unui aspect din legea pe care o dezbatem, pe care-l cunosc mai bine, și anume obligațiile ce le revin chiriașilor. De la început vreau să precizez că, în comparație cu vechea lege, aceste obligații sînt mai clar formulate, stabilind drepturi și răspunderi juste, de natură să întărească spiritul gospodăresc al celor ce le-au fost repartizate spații de locuit.

Este o problemă de etică personală și de educație cetățenească ca marile eforturi făcute de statul nostru în domeniul construcției de locuințe să fie răsplătite prin grija ce trebuie să o manifestăm, fiecare dintre noi, pentru buna conservare a acestei avuții a întregului popor. Subliniez aceasta, deoarece mai sînt încă cetățeni — și din păcate nu puțini — care aduc prejudicii avutului obștesc printr-o atitudine neglijentă, prin neîndeplinirea unor obligații elementare ce le revin în legătură cu locuința.

Pe drept cuvînt, noua legislație statornicește ca o obligație de bază a chiriașilor nu numai îngrijirea în bune condiții a suprafeței locative ce o ocupă, ci și de a face la timp lucrările de întreținere și reparația acesteia, atît în interiorul apartamentului, cît și la părțile comune ale întregii clădiri, iar la mutarea din locuință, chiriașii să le predea în stare normală de folosință.

Apreciez că, în interesul păstrării și întreținerii fondului de locuințe, va trebui să folosim în viitor cu mai multă stăruință mijloacele de influențare obștească pe care le avem la îndemînă, pentru a crea o opinie de masă în sprijinul întreținerii exemplare a fondului locativ, care trebuie să devină o preocupare a fiecărui cetățean, o cauză pentru care să milităm cu toții.

Proiectul de lege conține prevederi importante cu privire la plata chiriei, ca o obligație fundamentală a tuturor chiriașilor. Experiența de pînă acum ne-a dovedit că actuala reglementare a îndeplinirii acestei obligații este nesatisfăcătoare, permițînd unor locatari să întîrzie cu plata chiriei luni de zile, producînd astfel perturbații în folosirea eficientă a fondurilor ce se realizează din chirii. În anul 1967 s-au înregistrat numai în municipiul Timișoara peste 6 700 cazuri de această natură. Reținerea directă a chiriei din salariu va duce la lichidarea definitivă a unor asemenea situații. În același timp, această măsură va simplifica în mod considerabil activitatea întreprinderilor de gospodărie locativă, iar cetățenii vor fi scutiți de a pierde timp la ghișeele de plată a chiriilor.

În încheiere, îmi exprim totala adeziune față de măsurile cuprinse în noua lege privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași, cu convingerea că aceasta, creînd condiții mai bune de locuit oamenilor muncii, corespunde în același timp intereselor fundamentale ale întregului popor.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI LAZĂR DAVID

Trasînd direcțiile de dezvoltare a economiei naționale, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste, Congresul al IX-lea al partidului a stabilit totodată un amplu program de ridicare sistematică a nivelului de trai al populației, în cadrul căruia îmbunătățirea condițiilor de locuit ocupă un loc important. În acest context se înscrie și proiectul de lege privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași, supus dezbaterii actualei sesiuni a Marii Adunări Naționale.

În țara noastră, ca o expresie a democrației socialiste, consultarea maselor este o practică curentă, cetățenii avînd posibilitatea să-și spună deschis părerea și să vină cu propuneri pentru bunul mers al diferitelor sectoare de activitate. Lucrul acesta s-a reflectat și în larga dezbatere care a avut loc cu masele în legătură cu proiectele de legi puse astăzi în discuția înaltului for al țării și au fost reținute numeroase propuneri care au îmbunătățit prevederile expuse aici. Glasul opiniei publice a exprimat cu tărie deplinul acord în legătură cu aceste măsuri. Oamenii muncii din județul nostru, siderurgiștii hunedoreni, minerii din Valea Jiului, alături de întregul nostru popor, și-au afirmat încă o dată și cu acest prilej adeziunea lor fermă față de politica internă și externă a partidului nostru, exprimîndu-și hotărîrea nestrămutată de a lupta sub conducerea înțeleaptă a partidului nostru pentru noi victorii pe drumul înfăririi continue a patriei noastre socialiste.

Ca urmare a eforturilor financiare și materiale făcute de partidul și statul nostru, numai în Valea Jiului, în perioada 1951—1967, s-au construit din fondurile statului peste 16 000 apartamente în cvartale noi și moderne, care au schimbat substanțial fizionomia orașelor miniere din Valea Jiului obișnuite de decenii cu peisajul cenușiu și mizer al vechiului bazin carbonifer. Astăzi, în municipiul Petroșeni, din cele 26 000 apartamente proprietate de stat, 68 la sută sînt situate în blocuri și case noi.

Relevînd succesele importante înregistrate în domeniul construcției de locuințe, trebuie amintite și deficiențele care s-au manifestat în această privință.

Recent, Consiliul popular al municipiului Petroșeni a analizat într-o sesiune specială problema modului în care sînt îngrijite și administrate locuințele. Dintr-o proastă înțelegere a spiritului de economie, au fost neglijate de-a lungul anilor mici reparații. Urmarea — astăzi ne găsim în situația de a efectua reparații mult mai costisitoare. Au existat și situații cînd zgîrcenia a fost înlocuită cu ceea ce s-ar putea numi grandomanie. La unele clădiri care necesitau mici reparații s-a făcut, fără să fie nevoie, o întreagă renovare, punîndu-se accentul nu atît pe funcționalitate, cît mai ales pe înfrumusețarea lor.

Ca o consecință a unor asemenea lipsuri, precum și din cauza unor soluții de proiectare neadecvate și a unor lucrări de slabă calitate efectuate în ultimii ani, volumul reparațiilor capitale a crescut, ridicîndu-se în perioada 1960—1967 la 6,5 milioane lei, la care se adaugă 86 milioane lei cheltuieli pentru reparații curente — aceste sume fiind suportate în întregime de stat.

Proiectul de lege supus dezbaterii sesiunii reglementează asemenea probleme majore, de ordin economic și social. De altfel, cu prilejul dezbaterilor organizate pe marginea Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie anul trecut în adunările organizațiilor de partid, la sesiunile consiliilor populare și în alte împrejurări, s-au făcut numeroase propuneri cu privire la modul de întreținere a fondului locativ, în privința relațiilor dintre întreprinderea de locuințe și localuri care administrează fondul locativ de stat și chiriași, asupra obligațiilor ce revin fiecărei părți.

Totodată proiectul de lege stabilește în mod clar criteriile după care urmează a fi atribuite locuințele, pe baza analizei temeinice a fiecărui caz în parte. Ce importanță prezintă această precizare? În primul rînd ea conferă celor mai buni muncitori, specialiștilor și altor categorii de lucrători cu înaltă calificare, ca și familiilor numeroase, dreptul de a beneficia cu prioritate de locuințele construite din fonduri de stat.

Ținînd seama de numeroasele sugestii făcute de oamenii muncii, cu prilejul dezbaterii Hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie 1967, permiteți-mi să fac o propunere:

Avînd în vedere gradul pronunțat de nocivitate în atmosfera unor localități din Valea Jiului, propun ca organele centrale ale administrației de stat competente să studieze problema termoficării localităților din acest bazin carbonifer. Rezolvarea acestui deziderat ar contribui la reducerea gradului de poluare a atmosferei și totodată ar influența scăderea substanțială a costului încălzirii centrale, care în prezent se ridică în medie la peste 2 000 lei/an pentru un apartament convențional, depășind cu mult media pe țară.

Prin noua lege, carențele actualei legislații vor fi lichidate, fapt care va avea repercusiuni pozitive în interesul general. În același timp ea va impulsiona construcția de locuințe din țara noastră și va determina o gospodărire și o administrare mult mai atentă a acestei părți însemnate a avuției naționale.

În încheiere, permiteți-mi să-mi exprim totala aprobare față de măsurile supuse dezbaterii acestui înalt for legislativ al țării și convingerea că prin aplicarea lor se va aduce o contribuție sporită la îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației.

CUVÎNTUL DEPUTATEI LIANE GERLINDE SCHLOSSER

În cuvîntul meu vă rog să-mi permiteți să mă refer la proiectul de lege privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași. În municipiul Mediaș, unde sînt deputată, acest proiect de lege a fost primit cu mult interes de toți oamenii muncii, români, germani și maghiari, care l-au dezbătut și au făcut propuneri și, cu bucurie constat, își găsesc reflectarea și în documentul supus dezbaterii sesiunii noastre. Apreciem în mod deosebit faptul că la fixarea chiriilor s-a avut în vedere diferențierea lor în funcție de veniturile locatarilor, că în loc de trei categorii de tarife de bază, cît fusese prevăzut inițial, s-au stabilit cinci categorii. Evident că aceasta va permite ca un număr sporit de salariați, după cum s-a amintit aici circa 45 la sută din populația ce locuiește în locuințe din fondul de stat, să plătească chirii la tarife mai mici decît cele prevăzute în propunerile ce au fost supuse discuției publice. La aceasta se adaugă prevederea tarifelor progresive, proporțional cu gradul de confort al locuinței, precum și cu suprafața deținută, ceea ce constituie, desigur, o cerință a echității.

Prevederea potrivit căreia repartizarea locuințelor construite din mijloacele proprii ale întreprinderilor se vor administra și repartiza direct de către acestea are o mare semnificație, ea creînd posibilitatea întreprinderilor și organizațiilor de stat de a dispune de un fond de locuințe proprii, de a-l administra și repartiza în raport cu nevoile lor; va contribui, fără îndoială, la mărirea stabilității salariaților, la sporirea cointeresării întregului colectiv de muncă și la obținerea unor rezultate economice cît mai bune. De asemenea, această măsură va descongestiona întrucîtva activitatea consiliilor populare municipale și orășenești.

În municipiul Mediaș, prin activitatea desfășurată de organele de stat, de cetățeni, fondul de locuințe este în general bine întreținut. Totuși, nu pot să nu remarc că și la noi mai există oameni care nu-și respectă obligațiile cetățenești, oameni care produc stricăciuni în locuințele pe care le ocupă, care, prin comportarea lor necivilizată, încalcă regulile de conviețuire socială, sau care nu-și achită la timp chiria. Avem încă sute de cazuri de cetățeni ce nu-și plătesc chiriile, dintre care foarte mulți au restanțe pe 2—3 ani, deși au fost în repetate rînduri solicitați să-și îndeplinească îndatoririle față de stat. De aceea, măsurile care prevăd pierderea dreptului de folosință a suprafeței locative în asemenea cazuri le consider pe deplin justificate.

Prețiziunea cu care sînt formulate articolele proiectului de lege, faptul că el dă răspuns la multiple probleme din care în prezent o parte sînt rezolvate după aprecierea „personală" a unor lucrători de la întreprinderile de gospodărire locativă, vor duce fără îndoială la lichidarea multor deficiențe și abuzuri în distribuirea spațiului locativ, la întărirea respectului legalității și în acest domeniu de activitate. Desigur, realizarea acestor prevederi presupune creșterea răspunderii organelor care au asemenea competență. De aceea socotesc deosebit de important organizarea mai judicioasă a acestor întreprinderi, încadrarea lor cu oameni vrednici, asigurarea conducerii lor mai directe din partea consiliilor populare municipale și orășenești și a unui control mai eficient din partea consiliilor județene.

Ridic această chestiune deoarece modul de lucru al întreprinderilor de gospodărire locativă lasă în multe cazuri de dorit. Cererile cetățenilor nu sînt totdeauna analizate cu atenție, li se dau răspunsuri formale, fapt pentru care mulți oameni își irosesc zilnic timp prețios, își pierd chiar și încrederea în organele chemate să soluționeze operativ și corect cererile îndreptățite ale oamenilor muncii.

Să nu uităm că aceștia sînt salariați tocmai pentru a servi populația și nu invers. Aceste întreprinderi se ocupă nesatisfăcător, și nu după un plan bine chibzuit, de întreținerea fondului de locuințe. Încep destul de greu o lucrare și cînd o încep nu totdeauna o duc pînă la capăt. În afară de cheltuielile inutile și pierderile de materiale, lipsa lor de operativitate accentuează deteriorarea bunurilor imobiliare. Aș vrea să mai adaug că întreprinderile la care ne referim nu verifică periodic starea imobilelor, nu determină cetățenii să asigure din timp remedierea unor stricăciuni.

Oamenii muncii din Mediaș, indiferent de naționalitate, înfrățiți în activitatea lor comună pentru înflorirea patriei noastre socialiste, primesc cu nețărmurită încredere măsurile luate. Ei știu că acestea se încadrează într-un plan ce vizează prezentul și viitorul țării, într-un plan menit să ducă la creșterea standardului de viață al poporului.

Iată pentru ce voi vota cu toată încrederea proiectele de legi supuse spre dezbatere Marii Adunări Naționale.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI GHEORGHE TUIU

Oglindind preocuparea permanentă a partidului și statului nostru pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit ale populației, hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie 1967 și măsurile stabilite de Conferința Națională au creat premisele de rezolvare a unor probleme complexe, de mare importanță economică și socială: dezvoltarea con-

(Continuare în pag. a IV-a)

LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

(Urmare din pag. a III-a)

strucției de locuințe, îmbunătățirea administrării și întreținerii fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași.

Apreciez ca deosebit de importante prevederile proiectului de lege privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași. Ele reflectă concepția partidului și statului nostru pentru sporirea avuției naționale și ridicarea bunăstării întregului popor, sînt o expresie a îmbinării armonioase a intereselor generale cu cele ale fiecărui cetățean.

Modificarea actualului regim al chiriilor, așezarea lui pe principii economice, va asigura acoperirea sumelor necesare pentru amortizarea, întreținerea și administrarea fondului locativ. Aceasta are o mare însemnătate. În județul Argeș, de exemplu, în timp ce în ultimii trei ani veniturile din chirii au fost de 14 440 000 lei, cheltuielile efectuate s-au ridicat la 34 804 000 lei. Iată de ce consider, ca o necesitate a mersului nostru înainte, eliminarea acestei anomalii care grevează asupra bugetului de stat.

Proiectul de lege preconizează eliminarea și a altor fenomene negative existente în prezent. Nu este normal ca cel care se bucură de condiții de confort superioare de locuit să aibă același regim cu cei care nu beneficiază de aceste avantaje.

Justă este și prevederea cu privire la tariful de bază a chiriei, unic pe întreg cuprinsul țării, indiferent de proprietar, dar diferențiat în funcție de nivelul veniturilor chiriașilor. Oprindu-mă asupra acestor criterii, apreciez pe deplin întemeiată îmbunătățirea adusă în actuala redactare a proiectului de lege, de a fi 5 categorii de stabilire a tarifului chiriilor față de trei cîte erau prevăzute inițial. Stabilirea tarifului de bază în raport cu salariul tarifar sau pensia chiriașului reflectă în cel mai înalt grad grija și sprijinul pe care statul nostru îl acordă celor cu venituri mici și mijlocii.

Din proiectul de lege am reținut că, la clădirile proprietate de stat, încasarea chiriilor de la angajații organizațiilor socialiste se va face o dată cu plata salariilor. Aceasta va scuti salariații de deplasări inutile și va reduce totodată cheltuielile de administrație. În același timp, reținerea chiriei o dată cu plata salariilor va asigura și încasarea lor în mod regulat.

Vedem și apreciem cu toții eforturile stăruitoare pe care partidul și statul nostru le fac pentru traducerea în viață a hotărîrilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului îndreptate spre dezvoltarea economiei naționale, a industriei și agriculturii, a tuturor ramurilor producției materiale, spre perfecționarea întregii noastre vieți sociale. În județul Argeș, ca pe întreg cuprinsul patriei noastre, hotărîrile și măsurile adoptate de conducerea de partid și de stat au fost primite cu interes, s-au bucurat de adeziunea deplină a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii. Complexul de măsuri cuprins în legile prezentate astăzi spre examinare și aprobare de către Marea Adunare Națională se integrează organic în programul stabilit de partid pentru ridicarea nivelului de trai al poporului nostru. De aceea le voi vota cu deplină satisfacție.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI DUMITRU GHEORGHIU

În anii puterii populare roadele industrializării socialiste a țării s-au reflectat, cum era și firesc, în îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață și de trai ale oamenilor muncii. Documentele Congresului al IX-lea al P.C.R., ale Conferinței Naționale, precum și alte documente de partid, prevăd un complex de măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Pe această linie se încadrează și preocupările actuale ale conducerii partidului și statului pentru elaborarea unui nou sistem de salarizare, care să corespundă mai bine cerințelor etapei actuale, să fie mai stimulativ și să reflecte mai exact contribuția fiecărui om al muncii la locul său de muncă.

Fondurile mari de investiții alocate de stat, destinate rezolvării problemei locuințelor, domeniu în care am moștenit de la burghezie o situație destul de grea sînt parte integrantă a politicii partidului și guvernului nostru de creștere continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii, reflectă grija conducerii de partid și de stat pentru om și bunăstarea sa. În viitor construcția de locuințe va lua o și mai mare amploare prin conjugarea unor eforturi multiple, prin folosirea unor noi pîrghii suplimentare.

După cum știm, în ultimul timp un număr tot mai mare de cetățeni și-au manifestat dorința de a dobîndi locuințe proprietate personală. Încercăm o deplină satisfacție că, venind în întîmpinarea cererilor acestora, proiectul de lege stabilește noi măsuri pentru stimularea și executarea unor asemenea construcții.

Pentru aplicarea în viață a măsurilor stabilite, o mare răspundere revine unităților create în acest scop. Modul cum ele au funcționat pînă în prezent nu satisface însă îndeajuns. Aș vrea să mă refer la oficiul din Capitală, care, din cauza felului superficial în care lucrează, este o sursă de reclamații din partea cetățenilor.

Tocmai de aceea se învederează perfecționarea continuă a activității acestor unități, în așa fel încît ele să răspundă cu mai multă operativitate și solicitudine cererilor cetățenilor, să le pună la dispoziție proiecte de calitate, în mai multe variante constructive, să respecte termenele fixate pentru predarea locuințelor.

Vorbitorul a apreciat apoi ca pe deplin întemeiate prevederile proiectului de lege privind administrarea fondului locativ. Așezarea actualului regim al chiriilor pe principii economice va permite acoperirea integrală a cheltuielilor pentru amortizare, întreținere și administrare a fondului locativ.

Activitatea economică trebuie să asigure recuperarea cheltuielilor efectuate, să fie rentabilă. Construcția și administrarea locuințelor, pentru care se investesc anual miliarde de lei, nu pot fi exceptate de la această cerință obiectivă.

Or, după cum știm, multă vreme întreprinderile de administrare și gospodărire a fondului locativ au lucrat în pierdere, fiind subvenționate de stat pentru acoperirea diferențelor dintre venituri și cheltuieli. Chiriile reduse nu acopereau nici măcar cheltuielile necesare pentru întreținerea corespunzătoare a locuințelor. Bineînțeles că o asemenea situație nu mai putea continua.

Subliniind necesitatea unor criterii echitabile în ce privește plata chiriilor, vorbitorul a spus: Prevederea legii potrivit căreia la calculul chiriilor se va ține seama de gradul de confort, de suprafața dependințelor, aplicarea unor majorări diferențiate după mărimea suprafețelor excendetare reprezintă un act de echitate. Aceeași apreciere o dau și principiului fixat prin noua lege de a se stabili un tarif de bază al chiriei, unic pe tot cuprinsul țării, fără deosebire de localitate sau proprietate, în funcție de salariul tarifar al chiriașilor, de gradul de confort al locuințelor.

O dovadă în plus a atenției cu care partidul și statul preconizează să realizeze aceste măsuri, o constituie și faptul că salariații cu cîștiguri mai mici vor primi indemnizații din partea statului pînă la o nouă majorare a salariilor, că aplicarea noului regim al chiriilor se va face în condițiile în care, pînă în 1970, vor fi majorate salariile tuturor categoriilor de salariați.

Mă asociez întru totul aprecierilor că măsurile preconizate pentru mai buna așezare a chiriilor, corelarea lor mai judicioasă cu condițiile actuale sînt binevenite. Consider însă că pentru o mai mare eficacitate practică ele trebuie să fie conjugate cu altele, pe linia reducerii cheltuielilor de administrație, simplificării aparatului funcționăresc al întreprinderilor de administrare a fondului locativ, care continuă să fie greoi, neeconomic. Din aceleași considerente ar fi imperios necesară o preocupare sporită și mai multă operativitate pentru repararea într-un timp cît mai scurt a diferitelor degradări exterioare a locuințelor. Spunînd aceasta am în vedere faptul că mai sînt cazuri cînd unii locatari sînt puși în situația să aștepte uneori ani în șir pentru unele reparații, care cad în sarcina proprietarului, timp în care stricăciunile se amplifică, ducînd în felul acesta la cheltuieli suplimentare, care ar putea fi evitate.

Desigur, în această direcție, un cîmp larg de activitate îl au și sindicatele din instituțiile administrative de stat și consiliile populare, în sensul unui aport sporit pe care sînt chemate să-l aducă pentru a dezvolta sentimentul de răspundere al salariaților din instituțiile specializate în administrarea și întreținerea fondului locativ, în vederea rezolvării cu spirit de solicitudine și cu mai multă operativitate a cerințelor populației.

Convins de justețea și utilitatea legilor pe care le dezbatem astăzi, îmi dau adeziunea deplină și votez în favoarea lor, cu încrederea fermă că prin înfăptuirea acestui ansamblu de măsuri se va asigura ridicarea pe o treaptă superioară a condițiilor de locuit ale populației, ceea ce va influența pozitiv nivelul ei de trai.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI MIHAIL LUPȘAN

În proiectele de lege pe care le dezbatem, a precizat la început vorbitorul, elaborate în baza indicațiilor Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie 1967, recunosc multe din propunerile făcute, cu ocazia dezbaterii publice, de către oamenii muncii.

Sistemul actual al chiriilor, precum și cel de gospodărire a spațiului locativ, nu numai că nu au acoperit cheltuielile legate de administrarea și conservarea fondului locativ, dar au dus la situația ca statul să fie obligat să repartizeze de la buget sume importante pentru întreținerea și repararea fondului de locuințe. În municipiul Reșița, cheltuielile efectuate cu întreținerea fondului locativ de stat sînt de regulă de 3 ori mai mari decît încasările provenite din chirii, diferența fiind suportată de stat și echivalînd cu valoarea a 50 de apartamente, care s-ar putea construi suplimentar anual. Pe bună dreptate, este bine că și în acest domeniu se pune capăt risipei banilor statului. Totodată, este just că se stabilesc clar, în mod diferențiat, chiriile în funcție de gradul de confort al locuințelor. Calcularea chiriilor, ținîndu-se seama de suprafața dependințelor, gradul de confort, reprezintă un act de etică socială. Vreau să precizez, a continuat vorbitorul, că proiectele de lege supuse dezbaterii exprimă grija față de oamenii muncii, față de ridicarea nivelului de trai. Deoarece în loc de trei categorii s-au stabilit cinci categorii de tarife de bază, aceasta înseamnă că aproape jumătate din numărul chiriașilor care locuiesc în case proprietate de stat vor beneficia de tarife reduse la plata chiriei, urmînd să plătească o chirie mai mică decît cea prevăzută inițial.

Consider juste și raționale și toate celelalte prevederi ale proiectului de lege. De pildă, precizarea că acei care dețin prin reglementarea actuală anumite suprafețe excedentare trebuie să suporte în mod diferențiat, unele majorări. Mă opresc și la prevederea care se ocupă — în mod distinct — de locuințele proprietate de stat construite de întreprinderi. La noi la Reșița, ca și în alte centre muncitorești, sînt mari posibilități de a construi asemenea locuințe. Consider că existența unui fond locativ lăsat la dispoziția întreprinderilor pentru a fi repartizat salariaților va permite și o sporire a grijii pentru buna întreținere a locuințelor. O seamă de reparații generale se vor putea face mai lesne cu participarea colectivă a locatarilor, iar diferitele forme de influențare obștească a chiriașilor vor acționa cu mai multă eficiență atît în administrarea locuințelor cît și în dezvoltarea unor raporturi normale între colocatari. De asemenea, faptul că contractul de închiriere constituie un accesoriu al contractului de muncă și că locuința proprietate de stat construită de întreprindere poate fi folosită și după pensionarea salariatului are o mare importanță pentru stabilizarea angajaților.

Bine ar fi însă ca asociațiilor de locatari constituite să li se lărgească competența, prin acordarea de noi atribuții cu privire la luarea de măsuri mai eficace și operative față de cei care deteriorează avutul obștesc și părțile comune și încalcă regulile de conviețuire socială.

Aceste prevederi sînt expresia grijii pe care o poartă conducerea partidului și statului nostru pentru oamenii muncii, pentru ridicarea nivelului de trai și de aceea voi vota cu toată încrederea proiectele de lege.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI ALEXANDRU SZABO

Măsurile propuse cu privire la dezvoltarea construcției de locuințe reflectă în mod convingător grija permanentă a partidului și statului nostru față de om și nevoile sale, creează mijloace și condiții concrete pentru satisfacerea uneia dintre cele mai imperioase cerințe — locuința — de care depind în bună măsură sănătatea, puterea de muncă fizică și intelectuală, întemeierea și consolidarea familiei.

Proiectul de lege referitor la dezvoltarea construcției de locuințe prevede numeroase avantaje pentru cetățenii care doresc să-și asigure locuințe proprietate personală, avantaje ce fac posibilă îmbinarea eforturilor statului cu cele ale cetățenilor, asigurînd totodată un regim echitabil pentru toți oamenii muncii.

Cetățenii din județul Cluj au primit cu mult interes și satisfacție hotărîrile plenarei partidului, manifestîndu-și dorința de a-și construi locuințe proprietate personală sau a cumpăra apartamente din fondul locativ de stat, în care scop sînt depuse pînă în prezent aproape 2 300 cereri.

În acest context, relev faptul că în 1967 s-au dat, la Cluj, în folosință 670 locuințe noi, proprietate personală, la care se vor adăuga în acest an alte 380 de apartamente.

Deoarece volumul construcțiilor de locuințe este în funcție de posibilitățile economiei naționale, de asigurarea materialelor necesare, consider că organele centrale competente și, îndeosebi, consiliile populare trebuie să analizeze posibilitățile sporirii capacităților de producție a materialelor de construcții, prin crearea de noi unități și dezvoltarea celor existente. De asemenea, cetățenilor care optează pentru executarea de case individuale în regie proprie să li se acorde din partea organelor locale tot sprijinul în vederea procurării, atribuirii de terenuri și procurării materialelor de la fondul pieței, în care scop unitățile comerțului de stat și cooperatist trebuie aprovizionate corespunzător cu astfel de produse.

Pentru mediul rural, mai ales în comunele din apropierea orașelor, ar fi bine să se treacă de îndată la delimitarea zonelor și a parcelelor de terenuri care să fie atribuite diferiților salariați, pentru construcții de locuințe, iar prin întreprinderile județene de gospodărie comunală și locativă sau organele de proiectare specializate să se elaboreze proiecte tip de case individuale sau blocuri mici, ținîndu-se seama de cerințele cetățenilor și de specificul arhitectonic local.

Prevederile proiectului de lege cu privire la dobîndirea de către cetățeni, prin cumpărare, a unor locuințe din fondul de stat în condiții similare cu cele construite cu sprijinul statului, corespunde năzuințelor multor cetățeni, care au adresat cereri în acest sens consiliului popular.

Consiliilor populare județene, municipale, orășenești și comunale le revin sarcini deosebite în vederea creării tuturor condițiilor pentru ca un număr cît mai mare de cetățeni să poată beneficia de avantajele ce li se creează, să vegheze la respectarea tuturor prevederilor legii, la respectarea întru totul a spiritului noii reglementări și prevenirea oricăror fenomene negative în aplicarea ei corectă.

Fiind convins că proiectul legii de față, supus spre dezbatere și aprobare, va contribui la ridicarea pe o treaptă superioară a condițiilor de viață a populației din patria noastră, îl susțin și îl voi vota cu toată încrederea.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI CONSTANTIN BUIAC

Cetățenii din municipiul Ploiești manifestă un deosebit interes pentru realizarea locuințelor proprietate personală. La Oficiul pentru construirea de locuințe s-au depus 1 700 cereri pentru construcții, din care s-au contractat pînă în prezent 900 apartamente, 600 fiind încă de pe acum date în folosință.

Astfel, categorii tot mai largi de oameni ai muncii vin să-și alinieze eforturile lor materiale cu cele în continuă creștere ale statului socialist. Din păcate, Oficiul din Ploiești pentru construcția de locuințe nu poate satisface cererile numeroase, întrucît Trustul de construcții Ploiești este suprasolicitat. Pe de altă parte, datorită sistemului actual de organizare neputînd fi satisfăcute toate cerințele cetățenilor, consider că este necesară o altă formă de organizare.

S-au semnalat, de asemenea, deficiențe legate de atitudinea lucrătorilor din acest sector față de publicul solicitant. Nu puține au fost cazurile cînd salariații oficiului au manifestat prea puțină răbdare în discuțiile cu cetățenii, unii avînd o atitudine arogantă.

Față de neajunsurile și lipsurile existente în activitatea de construcții de locuințe proprietate personală, consider că și organele consiliului popular local au manifestat insuficientă preocupare pe linia lărgirii capacității trustului de construcții, a organizării mai bune a muncii în cadrul oficiului și a întăririi răspunderii și disciplinei salariaților respectivi în relațiile cu publicul.

Apreciem ca binevenită măsura potrivit căreia întreprinderile și organizațiile de stat și cooperatiste capătă dreptul de a construi locuințe din fondurile lor pentru a le închiria salariaților.

Un interes deosebit s-a manifestat în legătură cu posibilitatea cumpărării de case din fondul locativ existent, în condiții de avans și creditare, asemănătoare cu ale celor care urmează a-și construi locuințe. Existența a 700 de astfel de cereri în orașul Ploiești demonstrează că orientarea în acest sens corespunde realității. De asemenea, prevederea constituirii cetățenilor în asociații de cooperare pentru construirea de locuințe personale, pe baza aportului membrilor asociației și a creditelor bancare acordate de stat, se bucură de o bună apreciere în rîndul maselor. Păcat că mulți cetățeni nu pot să-și construiască locuințe din cauza nedefinitivării schiței de sistematizare a unora dintre zone, precum și din lipsa de dotări cu utilitățile necesare.

În cadrul municipiului nostru există cetățeni care realizează cîștiguri mai modeste și care doresc totuși să-și construiască locuințe proprietate personală. Noile prevederi ale proiectului de lege vin în întîmpinarea năzuinței manifestate de aceste categorii de salariați, stabilind că avansul minim și durata de rambursare a împrumutului să fie în raport cu salariul beneficiarului. Considerăm că această măsură ca și cele care reglementează problemele construirii de locuințe în comunele suburbane și în mediul rural constituie noi dovezi ale grijii partidului nostru pentru bunăstarea întregului popor.

Se impune, pentru comitetele executive ale consiliilor populare, să organizeze, să îndrume și să asigure buna funcționare, la nivelul orașelor, a organizațiilor și întreprinderilor economice, cărora le revine sarcina de realizare a măsurilor inițiate de partid, pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit ale cetățenilor din mediul urban și rural.

Am convingerea că aplicarea importantelor documente supuse dezbaterii acestui înalt for legislativ al țării vor contribui la rezolvarea în bune condiții a dezvoltării construcției de locuințe și la mai buna gospodărire a fondului locativ. De aceea voi vota cu încredere proiectele de legi prezentate.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI ION COSMA

În cadrul politicii de ridicare sistematică a nivelului de trai al întregului popor — obiectivul fundamental și permanent al întregii lor activități — partidul și guvernul au acordat și acordă o mare importanță îmbunătățirii condițiilor de locuit ale populației.

Numai în perioada 1951—1966 s-au realizat din fondurile statului peste 360 000 de apartamente, din care în municipiul București aproape 130 000, ceea ce a făcut ca fondul locativ de stat să reprezinte în orașul nostru 65 la sută.

O deosebită amploare a luat construcția de locuințe în urma Congresului al IX-lea al partidului, cînd s-a stabilit un amplu program de ridicare sistematică a nivelului de trai al populației. Așa cum se subliniază în Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie 1967, și în viitor statul nostru va repartiza importante mijloace pentru construcția de locuințe spre folosul cetățenilor. Pe măsura creșterii potențialului economic al țării și pe această bază a creșterii acumulărilor socialiste, statul va continua să aloce importante fonduri acestui sector: numai în anii 1967—1970 se vor construi circa 8,3 milioane mp suprafață locuibilă, dezvoltîndu-se astfel patrimoniul de locuințe proprietate de stat care se închiriază populației. În municipiul București sînt prevăzute a se construi în anii 1966—1970 80 000 de apartamente.

Creșterea nivelului de trai, a veniturilor oamenilor muncii a făcut să existe astăzi posibilități sporite pentru participarea directă, pe o scară tot mai largă, a cetățenilor la construirea de locuințe. O dovadă elocventă a creșterii posibilităților materiale ale oamenilor muncii o constituie și faptul că depunerile la C.E.C. sînt astăzi de aproape 9 ori mai mari decît la sfîrșitul anului 1960.

Consemnînd atît succesele obținute, cît și unele deficiențe care s-au manifestat în dezvoltarea construcțiilor de locuințe, în administrarea și întreținerea fondului locativ, Plenara Comitetului Central din octombrie 1967 a stabilit un complex de măsuri care și-au găsit expresia în proiectele de lege supuse dezbaterii Marii Adunări Naționale.

Consider că prevederile acestor legi vor avea o mare înrîurire asupra îmbunătățirii condițiilor de locuit ale populației, determinînd un puternic impuls în domeniul construcțiilor de locuințe și o mai bună gospodărire și administrare a acestei importante avuții naționale.

Convingerea mea este confirmată de adeziunea exprimată de masele largi de cetățeni din municipiul București, în dezbaterea Hotărîrii Comitetului Central din 5—6 octombrie 1967, de frecvența mare a depunerilor de cereri de locuințe proprietate personală, care, numai în această scurtă perioadă de 8 luni, se ridică la aproape 12 000, precum și de manifestarea începutului unei noi atitudini pentru o mai bună administrare și întreținere a locuințelor existente.

Cheltuielile pentru întreținerea fondului locativ în anul 1967 pentru municipiul București au reprezentat un volum de 440 milioane, în timp ce veniturile din chirii doar 223 milioane, diferența fiind acoperită de la bugetul statului.

Noua așezare a chiriilor în funcție de suprafața locativă ocupată, de gradul de confort al locuințelor ca și de veniturile crescute ale populației, este de natură să creeze premisele economice ale unei mai bune administrări și întreținere a fondului locativ.

Sistemul de organizare a gospodăririi fondului locativ a generat în decursul timpului un aparat numeros și cheltuieli însemnate. Prin măsurile luate și altele ce sînt preconizate, acest aparat a fost și va fi substanțial restrîns și cheltuielile reduse.

De o mare însemnătate sînt prevederile din proiectul de lege privind constituirea asociațiilor de locatari, cu personalitate juridică, organe care sînt rezultat al acțiunii creatoare a maselor reflectînd și pe această cale caracterul profund democratic al societății noastre bazată pe participarea activă a poporului la conducerea treburilor obștești. Prin această importantă măsură prevăzută pentru prima oară în legislația noastră, consider că se va realiza creșterea răspunderii locatarilor pentru buna întreținere a locuințelor, promovarea unei atitudini pline de grijă față de avutul obștesc și a normelor de conviețuire socială și în același timp o contribuție efectivă la reducerea aparatului de stat prin preluarea unor atribuții de administrare.

Adoptarea noilor legi impune Comitetului Executiv al Consiliului popular al municipiului București îmbunătățirea atît a activității de construcții, cît și a celor de administrare și întreținere a fondului locativ. Pe bună dreptate, în repetate rînduri ni s-au adresat critici cu privire la neajunsurile create locatarilor de unele deficiențe la construcțiile noi, de calitatea slabă și tărăgănarea unor lucrări de reparații, precum și față de insuficienta receptivitate și solicitudine a aparatului în rezolvarea unor probleme ridicate de locatari.

În unii ani nu s-a realizat integral planul de dare în folosință a locuințelor, există neritmicitate în realizarea acestora. S-a făcut o mare risipă de teren, realizîndu-se o densitate slabă a clădirilor și ca urmare cheltuieli neeconomicoase la lucrările edilitare.

Comitetul Executiv poartă răspunderea pentru multe din neajunsurile semnalate și este preocupat permanent de lichidarea acestora, de îmbunătățirea de la an la an a activității în acest domeniu, de creșterea calității în execuția lucrărilor de construcții și reparații. Asigurăm pe tovarășul deputat Gheorghe Achimescu, pe tovarășul Dumitru Gheorghiu, care s-au referit la activitatea Oficiului pentru construirea de locuințe proprietate personală din București că și pe toți tovarășii deputați că vom milita neobosit pentru a realiza indicația dată de tovarășul Nicolae Ceaușescu ca funcționarul, aparatul de stat să fie la dispoziția cetățeanului, a nevoilor sale și nu invers, așa cum se mai întîmplă uneori.

Considerăm că acestei preocupări trebuie să-i corespundă un sprijin mai substanțial din partea organelor centrale care stabilesc principiile de proiectare, avizează soluțiile de construcții, prevăd prin plan materiale și asigură repartițiile.

De la începerea acțiunii de construire a locuințelor proprietate personală și pînă în prezent, noi am primit 22 500 de cereri. Am predat locatarilor pînă acum 6 777 locuințe și vom mai preda pînă la sfîrșitul anului 4 728. Dintre acestea, peste 1 200 au fost predate în acest an. Rămîn totuși 11 000 de cereri care nu vor putea fi rezolvate în anul acesta și nici în anul viitor, fără a mai vorbi de cererile care se vor depune în continuare. Adresăm și pe această cale organelor centrale de resort rugămintea să ne comunice măcar cu aproximație cîte apartamente putem contracta pentru predare în anul 1969, pentru a putea clarifica acest lucru solicitanților.

O problemă mult dezbătută în orașul București o constituie soluția constructivă adoptată în anii anteriori la acoperirea blocurilor prin izolarea cu praf hidrofob și izolarea rosturilor la blocurile prefabricate, soluții care au generat nemulțumiri justificate din partea locatarilor, datorită infiltrațiilor produse în apartamente. Prin măsurile luate, noi am asigurat importante fonduri și capacități de execuție pentru refacerea acestora, însă nu în aceeași măsură am fost sprijiniți cu materialele necesare atît de către Comitetul de Stat al Planificării cît și de Ministerul Industriei Construcțiilor, care furnizează aceste materiale în trimestrul IV al anului cînd nu este admisibil să se lucreze la terase.

Numai în anul trecut la București s-a pierdut o capacitate de timp echivalentă cu construirea a 1 500 apartamente, ca urmare a stagnărilor determinate de lipsa de ciment. Iată de ce considerăm că pentru o rezolvare mai corespunzătoare a problemelor legate de construcția de locuințe noi, precum și pentru o bună gospodărire a fondului locativ este necesar să se manifeste înțelegerea cuvenită din partea organelor amintite.

Apreciez ca deosebit de importante prevederile de lege care se referă la construirea și repartizarea în continuare de locuințe din fondurile statului, care, pentru orașul nostru reprezintă în anul 1968, un procent de 70 la sută din numărul de apartamente construite, pondere ce se va menține și în anii viitori.

Sînt juste și stimulatorii prevederile privind construcția de apartamente din beneficiile peste plan ale întreprinderilor, precum și repartizarea acestora numai salariaților proprii. Considerăm însă că rezolvarea problemelor de administrare, așa cum prevede articolul 3 din legea pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe, de către fiecare întreprindere nu este de natură să faciliteze reducerea aparatului angrenat în această activitate.

Această prevedere o consider justă în orașe sau comune, unde unele întreprinderi au sau vor avea o pondere însemnată în deținerea fondului locativ. În municipiul București însă, ținînd cont de sistemul unitar de construcții în blocuri și cartiere mari, atribuirea unui număr de apartamente în același bloc în administrarea mai multor întreprinderi nu este eficientă, fapt pentru care propun să fie studiată și posibilitatea ca aceste întreprinderi să poată da în administrare locuințele construite unităților care administrează marea majoritate a fondului locativ, fără a le știrbi dreptul pe care îl au asupra repartizării lor salariaților proprii.

În proiectele de lege sînt prevăzute măsuri de sprijinire a cetățenilor din partea consiliilor populare privind intrarea în apartamente proprietate personală atît pentru cetățenii care nu le locuiesc cît și pentru cei ce vor cumpăra apartamente din locuințele ce se prevăd a fi vîndute. Aceste prevederi sînt echitabile și noi le vom sprijini cu toate posibilitățile noastre.

Cunoscînd însă numărul mare de cereri ce le vor stimula aceste dispoziții și ținînd seama de necesitatea ca în continuare locuințele construite din fondurile statului să fie atribuite salariaților prin întreprinderi și instituții, prevederea din articolul 53 din proiectul de lege privind administrarea fondului locativ, ca într-o perioadă de 2 ani să soluționăm aceste cereri, va fi greu de realizat în municipiul București.

Votînd aceste legi cu convingerea că ele exprimă interesul general al poporului nostru, asigur Marea Adunare Națională că se vor depune toate eforturile de care este capabil Consiliul popular al municipiului București, astfel ca întregul său colectiv să militeze în mod neobosit pentru aplicarea întocmai a prevederilor ce le conțin.

CUVÎNTUL DEPUTATULUI MIRCEA REBREANU

În cuvîntul meu de practician al dreptului doresc să mă ocup de unele aspecte ridicate de aplicarea dispozițiilor legale în vigoare privind reglementarea raporturilor locative, spre a sublinia importanța, necesitatea și oportunitatea proiectului de lege privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași.

Viața a demonstrat că actuala reglementare prezintă carențe și lacune, care au generat o serie de procese, datorită și felului greșit în care au fost înțelese și aplicate de organele administrative. Aș aminti, în acest sens, împrejurarea că aceste organe făcînd o greșită aplicare a dispozițiilor legale au emis, în multe cazuri, ordin de repartiție pentru încăperi ca hol, cameră de trecere, dependințe, care nu erau disponibile conform legii și deci nu puteau forma obiectul unei repartizări. În alte cazuri s-au emis repartiții înainte ca încăperile respective să fi devenit în fapt disponibile potrivit legii. Într-o serie de procese s-a constatat că ordinele de repartiție au fost emise de organele administrative mai înainte de a expira termenul atribuit de lege locatarului principal pentru a-și exercita dreptul său de opțiune sau de extindere. În felul acesta, s-au violat drepturile acestuia, iar pe de altă parte, repartizîndu-se locuința unor persoane, care prin comportarea lor făceau imposibilă viața locatarului, s-a dat naștere unor procese care puteau fi evitate dacă locuința s-ar fi repartizat de la bun început persoanelor indicate de locatar.

O serie de alte litigii au fost generate de dispoziția dovedită imprecisă și incompletă potrivit căreia punerea în executare a ordinului de repartiție privitor la o suprafață locativă se face fie cu acordul deținătorului suprafeței locative repartizate, fie pe baza unei hotărîri judecătorești. Dificultățile prilejuite de această prevedere justifică pe deplin reglementarea din proiect în sensul că locuința repartizată poate fi ocupată pe viitor numai după încheierea contractului de închiriere. Această precizare este de natură să prevină toate procesele mai sus amintite.

O altă prevedere foarte importantă este cuprinsă în articolul 13 din proiect, potrivit căreia fac parte din familie, în înțelesul proiectului, numai soții și copiii, precum și părinții soților întreținuți de aceștia.

O grijă deosebită pentru situația locatarilor rezultă din cuprinsul art. 48 al proiectului, care acordă locatarului un termen de 6 luni de la încetarea contractului său de muncă ca să elibereze locuința deținută ca accesoriu al acestuia. Mai mult, proiectul precizează, spre deosebire de actuala reglementare, că în acest caz locatarul va fi obligat să elibereze locuința numai dacă contractul de muncă a încetat din inițiativa sau vina sa. Se prevede, de asemenea, dreptul acestor locatari de a continua să dețină locuința și după pensionarea lor, iar în caz de deces, evacuarea familiilor acestei categorii de locatari nu poate avea loc decît cu atribuirea unui spațiu locativ corespunzător. Această preocupare și grijă sporită față de angajații care dețin locuințe ca accesoriu al contractului de muncă este de natură să stimuleze tendința acestor angajați de a activa cît mai mult în cadrul aceleiași întreprinderi sau instituții.

O completare impusă în mod imperios de necesitățile vieții o aduce proiectul prin prevederea sa privind înființarea asociației locatarilor. Această reglementare va promova, evident, o și mai justă atitudine față de acest fond locativ, atît în ceea ce privește întreținerea și buna sa gospodărire, cît și pentru disciplinarea raporturilor de conviețuire a locatarilor din același imobil.

Noua reglementare locativă se înscrie prin principiile și dispozițiile sale de amănunt pe linia grijii deosebite promovate de recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru stricta respectare a legalității în toate domeniile de activitate. Iată pentru ce îmi voi da votul cu toată convingerea și răspunderea ce-mi incumbă ca deputat și practician al dreptului.

ARTA DE A CONDUCE *și afirmarea tineretului în cercetarea științifică*

Acad. Eugen MACOVSCHI

În urmă cu aproape o jumătate de secol, Marie Sklodowska-Curie, ilustra savantă de două ori laureată a premiului Nobel, îi numea pe tinerii cercetători în știință **„seva vitală cea mai rară și mai prețioasă"**, deplingind totodată faptul că acest valoros potențial uman ajunge uneori să se irosească. Dar acum, în zilele noastre, cînd revoluția științifică și tehnică contemporană este în plină desfășurare, cînd se pune atît de pregnant problema aportului crescînd al științei la dezvoltarea economică și culturală, cînd întreaga activitate științifică este îndrumată competent spre făgașul împletirii strînse a științei cu producția și asigurării unității lor organice, am făcut oare totul pentru a valorifica deplin acest potențial?

Rezultatele cercetării sînt astăzi rodul unor multiple strădanii colective îndreptate spre același obiectiv. Fiecare tînăr cercetător se formează de fapt într-un colectiv — și se poate afirma că de condițiile pe care le găsește acolo depinde realizarea sa ca viitor om de știință.

Este, desigur, **numai un aspect,** în legătură cu rolul conducătorului de colectiv științific în formarea personalității cercetătorului. Și alți factori determină astăzi o considerabilă creștere a importanței activității de conducător de colectiv științific. Printre aceștia aș enumera **diversificarea ramurilor științei actuale**, apariția disciplinelor de frontieră, ca zone în care cercetarea se dovedește deosebit de fertilă, **evoluția rapidă și extinderea unor noi și noi metode de investigație sau experimentare, afluxul fără precedent de informație științifică** etc. — toate acestea ridicînd probleme deosebit de complexe în domeniul coordonării cercetărilor, corelării activității colectivului științific cu a altor colective din diferite sfere ale cercetării. Pe de altă parte, a sporit considerabil și necesitatea de **a eșalona cu un plus de precizie sarcinile și activitățile,** astfel încît soluțiile preconizate să fie elaborate la nivelul și în termenele stabilite.

Tocmai asemenea motive explică preocuparea atît de acută de a așeza în fruntea nucleelor de cercetare oameni de știință care s-au remarcat nu numai prin realizări proprii de prestigiu, dar și prin reale aptitudini de îndrumare și organizare. **Prin pregătirea și capacitatea sa de muncă, prin energia, pasiunea și perseverența în atingerea scopurilor științifice urmărite, prin perspicacitatea de a anticipa evoluția cercetărilor și de a se adapta necesităților create de noile situații, conducătorul unui colectiv științific poate și trebuie să canalizeze eforturile comune spre rezolvarea acelor probleme care sînt cerute cu prioritate de actuala etapă de dezvoltare a economiei noastre.**

Întrucît nu poate fi găsită totdeauna, cu precizie matematică, acea modalitate de conducere a cercetărilor care să le asigure **maximum de eficiență în minimum de timp,** este justificată, după părerea mea, folosirea în acest context a noțiunii de „artă". Recunoaștem astfel că organizarea lucrărilor pentru realizarea temelor de investigație, documentarea prealabilă, elaborarea planului de lucru, cu precizarea etapelor și obiectivelor vizate, urmărirea investigațiilor, culegerea și interpretarea datelor experimentale obținute, valorificarea concluziilor la care s-a ajuns etc. — reclamă nu numai o înaltă competență, ci și o adevărată **virtuozitate.**

Pentru ilustrare, mă voi referi la diversitatea condițiilor impuse de însuși caracterul cercetării științifice. O asemenea categorie include acele investigații care urmăresc **descoperirea noului în cadrul unor concepții științifice cunoscute,** cum ar fi influența diferiților factori asupra fenomenelor studiate. În acest sens, ar putea fi citate din domeniul biochimiei cercetarea influenței factorului pedoclimatic asupra calității și cantității recoltelor de porumb și grîu, cercetările privind efectele produse de activatori sau inhibitori asupra randamentului unui proces fermentativ etc. În astfel de situații, odată elaborat planul de cercetare și stabilite metodele de investigație, **temele se pretează la o planificare exactă.**

Cercetările care urmăresc descoperirea mecanismelor, încă necunoscute, de producere a diferitelor fenomene, afirmarea unor concepții noi — adică cele fundamentale, menite să deschidă orizonturi noi cercetării — alcătuiesc o altă categorie. Ca exemple, voi cita studiul mecanismelor de reglare ale reacțiilor enzimatice, elaborarea unor concepții noi cu privire la structura materiei vii, permeabilitatea celulară, proveniența potențialelor bioelectrice etc. Spre deosebire de prima categorie, aici îndrumarea și planificarea sînt mai anevoioase, în cursul investigațiilor experimentale putînd apărea elemente neașteptate, care implică uneori chiar dirijarea cercetării spre direcții cu totul noi, neprevăzute inițial.

Desigur, conducerea acestor două categorii de cercetări — între care se situează întreaga gamă de varietăți posibile de investigație — implică **o diversitate a metodelor** folosite de conducător. În ultimul caz, precumpănesc personalitatea lui, dinamismul și receptivitatea, modul cum știe să asigure activitatea creatoare a colectivului. De altfel, tocmai pentru că știința se dezvoltă după o logică a ei proprie, cred că acestei a doua categorii de investigații ar trebui să i se confere **mai multă elasticitate,** asigurîndu-i-se o planificare separată atît în colectivele științifice, cît și în planul departamental sau al întregii economii.

Pentru ambele categorii, **este foarte important ca conducătorul colectivului să rămînă un cercetător activ, capabil să recepteze cu repeziciune elementele noi care apar și să mobilizeze întregul potențial creator spre soluționarea lor.** Din păcate, în momentul de față se remarcă, în unele situații, **tendința orientării excesive a conducătorului de colectiv științific spre problema organizatoric-administrativă.** Cred că nu exagerez afirmînd că aceasta nu face decît să se ridice piedici și dificultăți în însăși calea de dezvoltare a cercetării.

Munca colectivă în știință se bazează pe sporirea contribuțiilor individuale de valoare. Susținînd importanța creației colective, a bunei ei îndrumări și orientări, nu militez cîtuși de puțin pentru dispersarea forțelor și preocupărilor specialiștilor. Tocmai de aceea, un aspect esențial mi se pare a fi preocuparea conducătorului științific de **a ridica necontenit pregătirea membrilor colectivului,** de a solicita fiecăruia ceea ce poate da mai mult și de mai bună calitate. Din experiența proprie, a Institutului de biochimie al Academiei, pot releva complexitatea acestei sarcini; diferențierea colectivelor și formarea de nuclee de cercetare pe diferite domenii ca imunochimia, biochimia comparată, biochimia protidelor, a acizilor nucleici etc. au fost un proces care s-a desfășurat în timp. La înființarea sa, în 1952, institutul și-a început activitatea mai ales cu tineri absolvenți care n-aveau încă pregătirea și experiența necesare în munca de cercetare. Urmărirea și aplicarea conceptiei că, pe cît posibil, trebuie promovate lucrările științifice alcătuite individual de cercetători au contribuit la creșterea gradului lor de independență, a încrederii în forțele proprii și a conturării personalității lor științifice. **Pentru a forma din tinerii specialiști cercetători capabili să conducă colective de cercetare, ei au fost puși mai întîi în condiții care permit manifestarea inițiativei personale, li s-a acordat încrederea îndeplinirii unor sarcini de răspundere, au fost stimulați ori de cîte ori au dobîndit realizări pozitive și îndrumați cu atenție în ascensiunea lor.**

Eforturile depuse pentru promovarea unor veritabili conducători de colective științifice se dovedesc de altfel rodnice pe multiple planuri. Astfel, în cazul nostru, creșterea competenței conducătorilor de colective a permis importante măsuri de descentralizare a conducerii institutului, rezolvarea mai operativă la niveluri diferite și adecvate, a unor probleme de cercetare. În mod firesc, aceasta a dus la evitarea irosirii — sau la micșorarea — timpului acordat de directie rezolvării unor probleme curente de conducere a lucrărilor, în folosul unei preocupări mai eficiente pentru problemele de fond ale institutului. Această preocupare s-a reflectat și în interesul permanent pentru doctorat — ca modalitate de aprofundare a specializării — ajungîndu-se ca în prezent mai mult de jumătate din efectivul cercetătorilor să fi obținut acest titlu științific sau să fie pe cale de a-l obține. Iar, ca fapt esențial, concentrarea tematică și axarea cercetării pe direcții principale bine conturate — în care și-a găsit de asemenea expresie o largă consultare a colectivelor de cercetători — au permis **aprofundarea aspectelor investigate, determinînd și obținerea unor rezultate corespunzătoare.**

„Știința conducerii colectivului de cercetare" se bazează așadar pe realități, premisă ce condiționează hotărîtor adoptarea unor măsuri și decizii juste. **„Arta" conducătorului, competența lui se manifestă de fapt prin capacitatea de a găsi o expresie sintetică a consultării opinilor fiecărui membru al colectivului,** în selecționarea și generalizarea acestor opinii și experiențe, în funcție de specificul activității. Și dimpotrivă, ignorarea părerii colective, cunoașterea insuficientă a sensului și direcțiilor de dezvoltare a cercetării imprimă uneori puncte de vedere personale, mai mult sau mai puțin justificate — deci cultivă subiectivismul, împletindu-se adesea în practică cu lipsa de control, cu tendința de estompare a calității sau de nivelare, de stimulare nediferențiată a realizărilor și cu atitea alte fenomene dăunătoare ce influențează nefavorabil procesul de cercetare. O dovedesc de altfel și cazurile în care conducători de colective figurează în mod automat — din „obligație" sau din complezențe rău înțelese — ca autori ai unor lucrări științifice la care au adus o contribuție minimă, sau cele de ignorare a valorii reale a cercetătorilor în repartizarea temelor și lucrărilor. Mi se pare de prisos să mai subliniez că lipsa de încredere în posibilitățile unora dintre cercetători — mai ales ale celor tineri — este absolut incompatibilă cu „arta" de a conduce cercetarea.

Depistarea, educarea și perfecționarea conducătorilor de colective științifice reprezintă una din problemele-cheie, de care depinde în bună măsură succesul cercetării. Și chiar dacă aceasta presupune eforturi adesea îndelungi și anevoioase, reclamînd multă răbdare, discernămînt și experiență, nu există satisfacție mai mare pentru omul de știință decît să vadă încolțind și rodind sămînța pe care el însuși a aruncat-o generos pe terenul fertil al generațiilor științifice ce-i urmează.

EXPOZIȚII DE ARTĂ DE PESTE HOTARE

PICTURĂ CONTEMPORANĂ FRANCEZĂ

În cadrul programului de colaborare culturală, științifică și tehnică dintre România și Franța, vineri s-a deschis în sălile Muzeului de Artă al Republicii Socialiste România Expoziția de pictură contemporană franceză.

În prezența unei numeroase asistențe au luat cuvîntul prof. univ. dr. docent Alexandru Balaci, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Maurice Allemand, inspector principal în cadrul Serviciului de creație artistică din Franța, precum și Jean Louis Pons, ambasadorul Franței la București.

Au luat parte Pompiliu Macovei, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, artistul poporului Ion Jalea, președintele de onoare al Uniunii Artiștilor Plastici, Octav Livezeanu, vicepreședinte al I.R.R.C.S., oameni de cultură și artă. Au fost, de asemenea, prezenți șefi de misiuni diplomatice acreditați în România și alți membri ai corpului diplomatic

Expoziția, care a fost deschisă și la Cluj oferă o imagine de ansamblu asupra picturii actuale din Franța. Sînt expuse opere a peste 70 de artiști, reprezentînd diferite tendințe ale școlii pariziene.

ARTĂ DANEZĂ

Vineri a avut loc în sala Dalles, sub auspiciile Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, vernisajul expoziției de artă contemporană daneză. Expoziția oferă publicului bucureștean prilejul de a cunoaște, prin intermediul a peste 60 de lucrări, tendințele actuale ale artei plastice daneze, cîteva din realizările din domeniul picturii și sculpturii.

Președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Pompiliu Macovei, și Richard Wagner Hansen, însărcinat cu afaceri ad-interim al Danemarcei la București, au rostit scurte cuvîntări. Prezentarea expoziției a fost făcută de pictorul Ole Schwalbe, care se află în țara noastră împreună cu sculptorul Erik Poulsen, amîndoi membri ai Comitetului de stat pentru expoziții artistice în străinătate din Ministerul pentru Cultură al Danemarcei.

Au fost de față reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, ai I.R.R.C.S., precum și șefi de misiuni diplomatice acreditați la București. (Agerpres)

Realizări și făgăduințe

Petru COMARNESCU

Expoziția retrospectivă de pictură 1963-1968

Expoziția retrospectivă de pictură și sculptură din sălile Dalles, organizată în cinstea Conferinței pe țară a Uniunii artiștilor plastici și cuprinzînd opere create în anii 1963—1968, ne-a permis să revedem, în ansamblu, străduințele și realizările artiștilor în decursul acestei perioade. Este o perioadă în care limbajul artistic plastic s-a îmbogățit și diferențiat, în care s-au afirmat variate tendințe ca viziune și stil personal, s-au încercat noi tehnici.

Referindu-ne la pictura expusă la Dalles, trebuie să mărturisim că, revăzînd lucrările expuse în ultimii cinci ani, am încercat un simțămînt de bucurie, dar și unele nemulțumiri. Bucurie în fața unor lucrări de maeștri sau de artiști mai tineri și cărora timpul nu le-a șubrezit forța expresivă, contrar altor opere care par depășite, rămase doar încercări sau promisiuni. Ca unul care am urmărit mereu cu atenție întreaga creație plastică, îmi dau seama că expoziția de la Dalles nu a fost destul de reprezentativă, lipsind din ea o serie de creații uneori superioare acelora expuse, datorate artiștilor din alte centre din țară decît Capitala, alteori tineretului care creează în Capitală.

Știm că spațiul este limitat la Dalles, dar la fel de bine știm că producția pictorilor noștri, din toate generațiile, a fost mai bogată decît s-a putut vedea în această expoziție.

Înainte de alte observații, vreau să constat că, în perioada pe care o reprezintă expoziția de care ne ocupăm, majoritatea maeștrilor artei noastre plastice au creat lucrări de o mare forță artistică și de un ales rafinament, inspirate din realitățile vieții contemporane sau, atunci cînd au abordat teme istorice, pătrunse de simțămintele omului zilelor noastre. Alături de maeștri, expoziția a prezentat numeroase lucrări create de artiști din generația de mijloc, care și-au conturat în acești ani personalitatea, subordonînd, mai mult decît înainte, mijloacele tehnice unei concepții artistice mai structurate. În sfîrșit, expoziția a adus mărturie de faptul că tînăra generație, fecundă în talente autentice, și-a spus cuvîntul prin penelul unor artiști care, dacă încă nu și-au aflat cu toții adevărata lor viziune, modalitatea proprie, au dovedit posibilități certe și au anunțat în lucrări inspirate, pline de prospețime, viitoare izbînzi.

La compoziții și portrete am întîlnit unele dintre cele mai interesante viziuni și stiluri, prin care artiștii dovedesc participarea la evenimentele prezentului ori evocă figuri și episoade istorice. Dacă Al. Ciucurencu amintește metaforic datele revoluționare ale istoriei, înscriindu-le ca pietre ori jaloane, în tabloul **Pentru socialism,** Virgil Almășanu evocă un episod de la 1848 într-o compoziție simbolică, din care deslușim figura lui Bălcescu. Coloritul liric al primei opere menționate contrastează cu coloritul mai dramatic al celeilalte. Clar conturate se vădesc personajele în compoziția lui Brăduț Covaliu, amintind lupta lui Tudor Vladimirescu, compoziție păstrînd încă un caracter de schiță ce ar putea fi mai concretizată în viitor.

O compoziție de larg suflu, cu numeroase personaje în acțiune, cu narațiune vie și dezvoltată este **„Țara Românească sub Mircea cel Bătrîn"** de Vintilă Făcăianu. Pictorul se impune prin acest merituos efort compozițional, așa cum s-au impus, tot prin compoziții istorice, de mare amploare, Ioan Gheorghe, D. Vrăneanțu sau Traian Hrișcă, autorul unei compoziții cu daci. Asemenea lucrări, ca și dramaticul portret al lui Bălcescu de Vladimir Zamfirescu ori compoziția lui Mihai Olos, ori **Somnul eroilor** de Marin Gherasim, arată că avem o mai bogată și variat concepută pictură istorică, dar ea nu a figurat în expoziție.

Un talent în serioasă și subtil pictatul **„Joc de copii"** al lui Paul Gherasim, artist foarte exigent față de sine însuși. Grupul de femei, pictat de Ion Pacea, viziunea de la Adam Klisi și compoziția cu Aurel Vlaicu ale lui Ion Bițan s-au remarcat datorită seriozității cu care a fost tratată tema, dîndu-i valoare picturală și semnificații mai largi. **„Protest 1933"** de Gh. Iacob, **„Chimie în industrie"** de Pavel Codiță, **„Toamnă"** de Gh. Șaru, **„Lectură"** de Ion Sălișteanu, **„Fericiți cei săraci"** de C. Berdilă, **„Uzina"** de M. H. Maxy se înscriu în aceeași preocupare, deși unele dintre ele puteau să acorde o mai mare importanță prezenței umane.

În portretele compoziționale, expoziția a prezentat o seamă de reușite, de la portretul de țărancă al lui D. Ghiață, la **Arlechinul** interiorizat pe linie expresionistă al lui Corneliu Baba ori la **„Floretistul"** lui H. H. Catargi. **„Portretul lui N. Iorga"** de Catul Bogdan, deși cam impresionist tratat, redă caracterul personajului. Portretele compoziționale ale Ligiei Macovei (**„Trei pălării"**) au o notă de satiră caracterologică, a cărei subtilă adresă conduce la idei generalizatoare privind societatea contemporană. O reușită este și portretul făcut de Dan Hatmanu colegului său, pictorul Agafiței.

Apreciem, mai departe, portretistica țărănească, cu accente de autentică expresivitate psihologică și tratare stilizată, a lui Traian Brădean și Gabriela Pătulea-Drăguț. Chipul de fată stilizat în spirit brâncușian de Mihai Horea are noblețe și gingășie totodată. Imaginea Ecaterinei Teodoroiu de Dorian Szasz dovedește oarecare pătrundere psihologică, dar construcția este cam rigidă.

O altă tendință predominantă este aceea a îndrumării spre fantastic, spre metaforele poetice, inspirate de folclor și arta frescei, și aici Ion Gheorghiu cu acea viziune, cu o pasăre măiastră, zburînd peste construcții cu caracter istoric, în splendide tonalități verzui — se impune și ne încîntă cel mai mult, iar, alături de el, Ion Pacea, tot cu un tablou cu păsări ale văzduhului, puternic colorate. Viziuni de basm, uneori descinzînd din picturile primitivilor, ca la Henry Mavrodin, alteori din contactul cu pictura suprarealistă, ca la Paula Ribariu și Carolina Iacob, sînt mai trăite și mai gîndite personal decît cele ale lui Florin Ciubotaru, îndatorat, în ultima vreme, prea mult la uscăciune recuzitei suprarealiste.

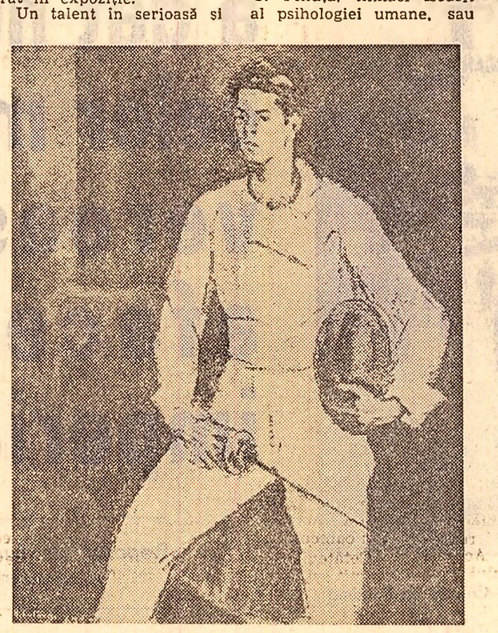

H. H. CATARGI „Floretistul"

În peisaje, expoziția strălucește nu numai datorită unor pictori bucureșteni, ca Bunescu, Ghiață, Catargi, Ion Gheorghiu (un splendid peisaj agricol), ci și unor artiști din alte centre. Viziuni orășenești de mai mare întreprindere și solid construite prezintă Kovacs Zoltan și Toth Ladislau, cărora le-am adăugat la lucrările amintite **Seară în oraș** de N. Matyus. Peisaje din sînul naturii, uneori cu dealuri și vegetație tratate decorativ, pe linie folclorică, expun Viorel Mărgineanu, fruntaș al generațiilor mai tinere, artist în continuă dezvoltare, și V. Babole, acesta trecînd priveliștile pe plan de basm. Construcțiile socialismului sînt uneori arătate schematic, simple exerciții de construcții cubiste. Nu e cazul cu splendida compoziție-peisaj a lui N. Drăgușin **„În spațiul dunărean"**, unde ritmica formelor arhitecturale și luminile emană ceva trăit și măret, un dinamism în care se simt mîna omului de azi și idealurile lui.

Un peisaj dramatic, vibrant, expune Radu Costinescu — o cîmpie sub un cer dramatic, cu roșuri dinamice, iar ca gingășie am cita peisajul din Cișmigiu al lui Afane Teodoreanu și mai ales liricele evocări ale lui Vasile Grigore.

Naturi moarte, cu atmosferă sugestivă au, în expoziție, maestrul Ghiață și pictorul clujean Ion Mitrea, această pe o linie folclorică, iar cu metafore și simboluri moderne, viguros susținute în sintetismul lor sînt acelea ale Simonei Vasiliu Chintilă.

S-ar mai putea enumera încă și alte reușite, ca și unele neîmpliniri și eșecuri. Legat de acest din urmă aspect — al eșecurilor — aș vrea să readuc în discuție o deficiență mai veche, care a persistat și la recenta expoziție. Este vorba despre faptul că selecția lucrărilor a continuat să fie defectuoasă, lipsa de exigență în alegere permițînd să pătrundă, într-o expoziție cu caracter republican, destule încercări, destule lucrări ce păreau nefinisate, în dauna altora, cunoscute de prin ateliere sau expoziții personale — de mai mare forță artistică. Departe de a avea un caracter unitar, ceea ce poate ar fi fost foarte dificil, expoziția de la Dalles n-a reținut măcar acele valori semnalate de critică și apreciate de vizitatori și care puteau permite să urmărim mai lesne permanențele artei noastre plastice din ultimii ani. Cînd oare se va considera operațiunea de selecție cu toată seriozitatea pe care o solicită o asemenea acțiune?

Deși incompletă și inegală, expoziția aceasta rezumă realizări, vestește adînciri de substanță spirituală și — sperăm — o folosire mai avîntată și mai intelectualizată a noilor mijloace de expresie spre a deveni cu adevărat semnificativă pentru lumea și vremea noastră.

Nădăjduim că în viitorii ani, cîștigurile de limbaj și viziune vor duce la idei și semnificații mai relevante, la o amploare mai largă de interpretare a conținuturilor, la mai multă măiestrie. Asemenea calități nu lipsesc din expoziție, dar, privind-o global, găsim, cum am remarcat la început, un număr mai mare de făgăduințe și încercări decît de realizări. Oricum, expoziția inspiră încredere în posibilitățile artei noastre plastice, pe calea unor căutări de substanță.

cronica filmului

„ZILE DE VARĂ"

Călin CALIMAN

Ieșim cuprinși de un sentiment de jenă de la acest film care își propune să ne amuze. Să recunoaștem, „performanța" realizatorilor e dificilă, nu stă la îndemîna oricui. A reușit-o, totuși, regizorul Ion Niță, pe un scenariu de Fănuș Neagu. Cu atît mai paradoxal! Acest talentat prozator, ale cărui pagini literare sînt străbătute de o reală forță dramatică, acest sincer îndrăgostit de oamenii și plaiurile Bărăganului, bun cunoscător de psihologii umane și reputat creator de tipuri, își înscrie numele pe genericul unui film vulgar și simplist. Nu este pentru prima oară cînd colaborarea lui Fănuș Neagu cu cinematografia se soldează cu rezultate sub așteptări. Bărăganul, în „Lumină de iulie", arăta ca o carte poștală ilustrată, cu conflicte depășite în însuși momentul așternerii lor pe peliculă, cu eroi a căror proveniență părea a fi teatrul de estradă și nu viața... Nici „Vremea zăpezilor", deși tonalitatea filmului era dominant realistă, nu oferea privitorilor măsura exactă a unui talent viguros. În „Zile de vară", scrisul lui Fănuș Neagu devine de-a dreptul de nerecunoscut.

Rămîne, ce-i drept, cîte ceva din coloratura veselă a paginilor sale literare. Fănuș Neagu este, nu în cele din urmă, și un umorist. „Zile de vară" o confirmă. Eroarea principală a filmului constă, însă, în denaturarea de fond a specificului prozei sale (literare și cinematografice). Ceea ce la origini însemna „pată de culoare" pe fondul unei ambiante realiste (în care meditația autorului avea nu numai funcția de legătură a secvențelor, dar conferea substanță întîmplărilor aduse pe ecran), constituie în film însăși ambianța dominantă. Și astfel se face că pelicula este suprasaturată de tipuri ultragroteștl, de un pitoresc diform, caracterizate fără nici un simț al măsurii și al proporțiilor. Aceste tipuri care de care mai ciudate (repet: la origine doar siluete menite să contrapuncteze cu haz acțiunea) ajung să alcătuiască pe ecran lumea de azi a unui sat din Bărăgan. Tenta caracteristică vieții actuale — proprie cîtorva secvente — devine astfel un atribut exterior, supraadăugat parcă unei imagini de ansamblu cum nu se poate mai falsă! Regizorul, aflat la primul său film (după ani de secundariat, ia pentru prima oară un lung-metraj pe cont propriu) pierde complet din vedere simțul realității.

Ne-ar fi foarte greu să rezumăm acțiunea „Zilelor de vară". Pur și simplu, pentru că furați de speculările unor replici realmente savuroase, sau angrenați în obținerea hazului cu orice preț, realizatorii neglijează tocmai trama de ansamblu a filmului, mărginindu-se, în cel mai bun caz, la mici schițe narative (fără prea multă legătură între ele). Un episod ar fi, de pildă, întîmplarea — incredibilă, de altfel — de la Vadul Miresei, în care sînt angrenate cele mai multe personaje ale filmului, fete și băieți dintr-o brigadă de secerători; un dans al fetelor, noaptea, în grîu, generează în sat o reacție publică în totul și cu totul disproporționată, un adevărat cataclism. Alt episod ar fi „povestea de amor" în care sînt antrenați părinții tinerilor eroi, și care eșuează din pricina unei capre. Și așa mai departe...

Întîmplările filmului sînt, majoritatea, neverosimile și adesea de un umor primar, mecanic, cazuistic. Anghel, tînărul șef de brigadă (interpretat cît s-a putut mai onest de studentul Florin Tănase), cu „sedințele" sale iraționale, de o naivitate alarmantă, este luat în serios numai de parteneri, la rîndul lor naivi, nicidecum de spectatori. Tatăl său (actorul Șt. Mihăilescu Brăila) bea, bea și tipă. Supranumită femeia-monument, Burca (căreia Dody Caian îi conferă un remarcabil dinamism) bagă spaima-n toți și toate. Șoferul Gigi (Ștefan Bănică) este, prin definiție, „șmecher". Tanța (Coca Andronescu) descinde parcă direct din „Tanța și Costel". „Rivalul" în dragoste al lui Anghel, grăsanul Pavel, are tot ceea ce-i trebuie unui arierat mintal. Lăutarul (a cărui prezență pe ecran este foarte pregnantă, datorită talentului comic, dar și cabotinajului specific lui Jean Constantin) este de un pitoresc ultraostentativ. Rădulescu-Față (C. Rautchi) nu face decît să-și susțină, în acest potop de „cazuri", renumele bizar. Cît despre tinerele brigadiere, care-și disputa dragostea unuia sau altuia din eroi, sînt totalmente lipsite de personalitate și, grație interpretărilor susținute de Emilia Capră, Niculina Zăinescu ș.a.m.d., sînt, fără excepție, inexpresive.

Cele mai consistente relații dintre personaje se stabilesc cu ajutorul pumnilor. Burca împrăștie în jurul său pumni și fel de fel de obiecte, ca o mitralieră, pe unde nimerește. Tatăl lui Anghel încasează cu stoicism, și dă mai departe. Anghel, la rîndul lui, lovește cu sete în Pavel, dimineața, la prînz și seara. Pavel se răzbună pe un alt amic mai debil. Doar secretarul cooperativei face excepție: el își mușcă partenerii de nas. Iată de unde provine sentimentul de jenă pe care-l aminteam la începutul însemnărilor noastre.

Insistăm asupra acestor aspecte nu numai pentru că filmul „Zile de vară" supralicitează mijloacele cele mai facile ale comediei, ci, în primul rînd, pentru că — plasîndu-se pe un teritoriu infraartistic — realizatorii compromit odată cu genul și tema pe care au abordat-o. În intenții, „Zile de vară" urma să fie un film despre tineret, o comedie cu substrat etic și social de actualitate. Aceste intenții transpar uneori pe ecran, în episoade în care „este vorba" despre relațiile dintre oameni, despre atitudinea față de muncă, despre dragoste. Dar un film nu se poate rezema exclusiv pe intenții. Dacă am încerca să le explicităm, să discutăm despre ideile pe care le afirmă (convingător) filmul „Zile de vară", ne-am afla într-un iremediabil impas. Pentru că, dominînd net, caruselul vulgarităților copleșește pelicula și creează impresia că autorii acestui film — la care mai rîdem din cînd în cînd, și cu convingere — nu au practic nimic de spus. Faptul că sînt înfățișate, cum spuneam, tipuri sau apucături implicit reprobabile nu atenuează această impresie; ea decurge din ansamblul povestirii și devine tot mai acută pe măsură ce ne apropiem de final. Inevitabil, virtuala comedie provoacă de aceea reflecții dramatice. E trist că stacheta exigențel artistice poate fi într-atît de coborîtă. Sînt experiențe pe care Studioul „București" nu-și mai poate permite luxul să le repete.

teatre

- Filarmonica de stat „G. Enescu" (la Ateneu — ora 20): **Concert simfonic.** Dirijor: **Ion Baciu.**
- Opera română: **Othello** — 19,30.
- Teatrul de stat de operetă: **Singe vienez** — 19,30.
- Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **Regina de Navara** — 19,30, (sala Studio): **Castiliana** — 19,30.
- Teatrul de Comedie: **Un Hamlet de provincie** — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **Moartea lui Danton** — 20, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): **Sfîntul Mitică Blajinu** — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **O casă onorabilă** — 19,30, (sala Studio): **Cafeneaua cameleonilor** — 20.
- Teatrul Giulești (la Sala Palatului): **Martorii se suprimă** — 19,30.
- Teatrul Mic: **Tango** — 20.
- Teatrul „Ion Creangă": **Adresanții necunoscuți** — 9,30; 18.
- Teatrul evreiesc de stat: **Înțelepții din Helem** — 20.
- Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale": **Cîntăreața cheală** — 20.
- Teatrul „Țăndărică" (sala din str. Academiei): **Vrăjitorul din Oz** — 17.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **Ca la Tănase** — 19,30.
- Teatrul de estradă „Ion Vasilescu" (la Teatrul de vară „N. Bălcescu"): **De la București la vale** — 20, (la Teatrul de vară „Herăstrău"): **Ca-n filme** — 20.
- Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: **Cu picioarele pe pămînt** — 20.
- Circul de stat: **Fantezii de primăvară** — 20.

cinema

- **Oscar:** PATRIA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15.
- **Răzbunarea haiducilor:** VICTORIA — 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,30, MODERN — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 19; 21,30, ARENELE LIBERTĂȚII — 19,45.
- **Balul de sîmbătă seara:** LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, GRĂDINA DOINA — 19,45.
- **Obsesia:** REPUBLICA — 9; 11,30; 14; 16,15; 18,45; 21,15, CAPITOL — 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21; la grădină — 20, STADIONUL DINAMO — 19,45.
- **Ea va ride:** FESTIVAL — 8,45; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21; la grădină — 19,30, FEROVIAR — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15, EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
- **El Dorado:** EXPOZIȚIE — 19,30, GLORIA — 9; 11,30; 14; 16,15; 18,30; 20,45, TOMIS — 8,30—16 în continuare; 18,30; 21; la grădină — 19,30.
- **Sfîrșitul agentului W 4 C:** BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21.
- **Gioconda fără surîs:** CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- **Asasinul din cartea de telefon:** CINEMATECA — 10; 12,30.
- **Sînt și eu numai o femeie:** MIORIȚA — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
- **Blestemul rubinului negru:** LUMINA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, COTROCENI — 15,30; 18; 20,30.
- **Program pentru copii:** DOINA — 9; 10.
- **Sfîntul la pîndă:** DOINA — 11,30; 13,45; 16; 18,30; 20,45, BUZEȘTI — 15,30; 18; 20,30; la grădină — 19,30.
- **Program de filme documentare:** TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- **Prăștia de aur:** UNION — 15,30; 20,30, POPULAR — 15,30; 18; 20,30.
- **Program de desene animate:** UNION — 18.
- **Topkapi:** GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30, BUCEGI — 9; 11,30; 15,30; 18; 20,30; la grădină — 19,45.
- **Cu toată viteza, înainte!:** ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 18; 20,15.
- **Un bărbat și o femeie:** DACIA — 9—15,45 în continuare; 18,15; 20,30.
- **Capcana:** FERENTARI — 15,30; 18; 20,30.
- **Eddie Chapmann, agent secret:** GRIVIȚA — 9; 11,45; 14,30; 17,30; 20,30, FLAMURA — 9; 11,45; 14,30; 17,30; 20,30.
- **Am întîlnit țigani fericiți:** UNIREA — 15,30; 18; la grădină — 20,15.
- **Pentru cîțiva dolari în plus:** FLACĂRA — 15; 17,45; 20,30, AURORA — 8,30; 11,30; 14,30; 17,30; 20,30; la grădină — 19,30.
- **Jocuri neschimbate:** VITAN — 15,30; 18; 20,30.
- **Eu, eu, eu... și ceilalți:** ARTA — 9,15; 11,30; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30; la grădină — 19,30.
- **Răpirea fecioarelor:** MUNCA — 14; 16; 18,15; 20,30.
- **Eroii de la Telemark:** MOȘILOR — 15,30; 18; 20,30; la grădină — 19,45.
- **Camera în formă de „L":** VIITORUL — 15,30; 18; 20,30.
- **Zile de vară:** MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45.
- **Căutați idolul:** VOLGA — 9,30—16 în continuare, 18,30.
- **Trei grăsuni:** VOLGA — 20,45.
- **Viața în doi:** FLOREASCA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Valetul de pică:** PACEA — 15,45; 18; 20,15, COSMOS — 14,30; 16,30; 18,30; 20,30.
- **Tom și Jerry:** RAHOVA — 15,30; 18; la grădină — 20,15.
- **O lume nebună, nebună, nebună:** PROGRESUL — 15,30; 19; GRĂDINA PROGRESUL PARC — 20.
- **Hocus-Pocus:** LIRA — 15,30; 18; 20,30.
- **Cele două orfeline:** DRUMUL SĂRII — 15; 17,30; 20.
- **Doctorul Aumădoare:** CRÎNGAȘI — 15,30; 18; 20,30.
- **Gentlemanul din Cocody:** GRĂDINA LIRA — 20.
- **Fragii sălbatici:** PARCUL HERĂSTRĂU — 20.
- **O fată fericită:** GRĂDINA VITAN — 19,30.

tv

17,30 — Pentru școlari. Noile aventuri ale echipajului Val-Vîrtej: „Aventură în nord" (II). 18,00 — Telejurnalul de seară. 18,20 — Buletinul meteorologic. — Publicitate. 18,30 — Fotbal: U.R.S.S. — Ungaria. (Transmisiune de la Moscova) — În pauză: Desene animate. 20,15 — Tele-enciclopedia. 21,15 — „Vom reveni... peste 6 luni". 21,25 — Film serial: „Răzbunătorii". 22,15 — „Eu... și micul ecran". 23,00 — Parada vedetelor: Amalia Rodriguez. 23,15 — Telejurnalul de noapte.

PANAMA

ţara care a dat numele celor mai veroase afaceri imperialiste

Reportaj de Eve DESSARE
publicistă franceză

În inima orașului Panama iau masa cu o doamnă din societatea „înaltă". Ea aparține minorității care în această țară nu duce lipsă de nimic. Îmi oferă vin franțuzesc care costă enorm. Ascult ce îmi spune în zumzetul ventilatoarelor. Este plină de dispreț pentru compatrioții săi. „Nu avem studenți, ci agitatori. Țăranii noștri nu vor să învețe nimic și nici să meargă în pas cu timpul". Numai americanii se bucură de aprecierea ei: „sînt energici, simpatici și bine făcuți". Îmi dau seama că nu cunoaște din țara ei decît drumul ce duce spre vila sa luxoasă într-un parc la cîțiva kilometri de capitală. Nu cunoaște nici istoria, nici viața, nici aspirațiile poporului din care face parte.

Chiar dacă nu ești din această țară nu poți să nu observi, de la primul contact cu strada, că pretutindeni mocnește nemulțumirea.

Mergi pe zgomotoasa Avenida Central din Panama City. Pe distanța de cîțiva kilometri pe care se întinde strada, se înșiruie magazine, cafenele, braserii care ispitesc trecătorii cu aroma îmbietoare a bananelor prăjite. Reclamele de pe Avenida Central sînt scrise în engleză și spaniolă. Văd o firmă în engleză, iar dedesubt pe zid, ceva scris în spaniolă cu cărbune. Desigur, cineva a tradus cuvintele englezești. Mă apropii și citesc: „Jankei, cărați-vă acasă". O întîmplare? Nu, este expresia unei stări de spirit generale.

În Republica Panama atmosfera politică este foarte încărcată și, din 1964, cînd trupele americane, staționate în zona Canalului Panama, au deschis focul asupra demonstranților care au încercat să înalțe drapelul național alături de cel al S.U.A., explozivile de minie ale poporului pot izbucni în orice moment. Ciocnirile violente care au loc din cînd în cînd între studenți și poliție creează o stare de tensiune și mai accentuată.

Toate nenorocirile pe care le îndură panamezii izvorăsc din problema Canalului și a așa-numitei „zone" ce îl străjuiește.

Datorită poziției sale geografice, istmul Panama a atras dintotdeauna asupra sa privirile marilor puteri maritime, care au încercat să pună mîna pe fîșia de uscat ce putea fi amenajată pentru realizarea unei legături între Oceanele Atlantic și Pacific. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, cînd s-a pus problema construirii unui canal interoceanic, teritoriul columbian pe care ulterior s-a format statul Panama a devenit obiectul unei lupte ascuțite între S.U.A. și Marea Britanie, care își disputau dominația asupra îngustei fîșii de pămînt. Dar cum, de obicei, cînd doi se ceartă al treilea cîștigă, la 1 ianuarie 1880 contele Ferdinand de Lesseps, care condusese construirea Canalului de Suez, prezida ceremonia inaugurării unei grandioase întreprinderi, visate de secole: Compania franceză pentru construirea canalului ce avea să lege Oceanul Pacific de Oceanul Atlantic.

Dar, în 1889, împovărată de datorii (2 245 000 franci) societatea Lesseps este scoasă la licitație.

Eșecul francezilor a permis monopolurilor americane relansarea proiectelor și tratativelor în vederea străpungerii unui canal interoceanic în altă parte a Americii Centrale. Pînă în ultimul moment preferințele lor s-au îndreptat asupra statului Nicaragua. Dar erupția vulcanului Mont Pelé din Martinica, care a ucis 30 000 de persoane, i-a făcut pe americani să abandoneze proiectul, de teama vulcanilor din preajma rutei nicaraguane. Ca urmare, în 1903, prin acordul Hay-Herran, Statele Unite obțin dreptul de a construi canalul pe teritoriul Columbiei, înăuntrul unei zone asupra căreia S.U.A aveau să exercite suveranitate deplină.

Senatul columbian respinge însă în unanimitate acordul. Statele Unite nu se dau bătute. Ele pun la cale o revoltă în provincia panameză a Columbiei, care are drept urmare proclamarea, la 3 noiembrie 1903, a statului independent Panama. Astfel, istmul panamez iese de sub tutela Columbiei. Washingtonul „recunoaște" imediat noua republică și trimite în istm infanteria marină americană, în frunte cu generalul Hubbard, pentru a „proteja" noul stat, iar la 18 noiembrie același an, în baza unui tratat, zona canalului este concesionată Statelor Unite „a perpetuidad" (pentru totdeauna). Statele Unite au de-acum încolo „dreptul să folosească, să ocupe, să controleze cu toată autoritatea și puterea zona respectivă" — o fîșie de teritoriu care bordează canalul pe lungimea sa de 79,6 kilometri: de fiecare parte distanța în lățime cedată Statelor Unite este de 15 km.

De-a lungul anilor, autoritatea americană s-a manifestat prin instalarea pe acest teritoriu de baze militare, poligoane, cazărmi.

În perioada de după cel de-al doilea război mondial, în zona canalului au fost instalate 15 baze militare. Pe aerodromurile militare Albrook Field și Howard, pot ateriza cele mai moderne avioane, la bazele navale Coco Solo și Roward își pot arunca ancorele crucișătoare și submarine ultramoderne. În cazărmile de la Fort Amador, Fort Clayton, Fort Randolph cîteva mii de oameni se află în permanentă stare de alertă. De aici au pornit în 1965 trupele americane spre Santo Domingo.

Tot aici se află instalat grupul 8 al Forțelor speciale, care are sarcina să mențină „cu orice preț ordinea pe continent". Misiunea principală a acestor forțe speciale este de a duce la bun sfîrșit acțiunile de reprimare a oricăror mișcări populare, care ar amenința pozițiile S.U.A. pe continent. În decursul a cinci ani, aceste forțe au întreprins peste patru sute de operațiuni. Mi s-au dat „asigurări" că unele dintre ele au fost pașnice, căci fortele speciale participă, bineînțeles, și la misiuni „civice și sociale" dirijate de C.I.A.

În Panama sînt, de asemenea, instruiți militari trimiși în Vietnam. În apropiere de Fort Gulik a fost construită chiar o localitate „vietnameză" — Gatun Dinh — cu toate detaliile modelate pe calapodul uneia autentice, începînd de la capcane de bambus și pînă la padoge. Zilnic în această ambiantă se desfășoară lupte între falși vietnamezi și americani „veritabili" care își schimbă rolurile conform planului instructorilor.

Pe lîngă nemulțumirea

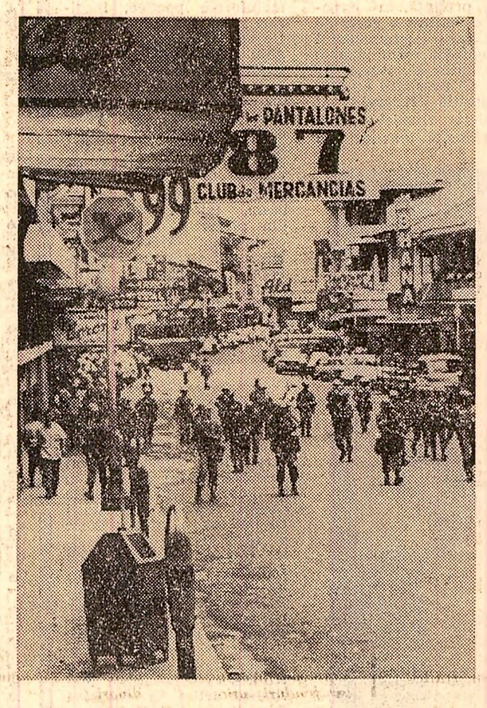

Patrule militare pe o stradă din Ciudad de Panama

Acest paradis este apărat de un gard de sîrmă ghimpată. Toți neamericanii, inclusiv muncitorii și servitorii indigeni care lucrează în timpul zilei în interiorul zonei trebuie să prezinte un bilet de liberă trecere pentru a pătrunde aici.

De cealaltă parte a grilajului păzit se întind mizeria, străzile murdare și suprapopulate ale oraselor Panama sau Colon. Nu-ți vine a crede ochilor cînd te uiți în jur de la înălțimea „Hiltonului", hotelul de lux cu camere de 50 de dolari pe noapte, frecventat numai de bogătași din San Francisco și New York și de cîțiva milionari latino-americani. În cartierele Coledonia, Marranon, Santa Ana a căror panoramă o cuprinzi cu ochii, oamenii se înghesuie în mici colibe, pe jumătate putrezite. Așteptă din clipă în clipă ca verandele putrede să se prăbușească sub greutatea familiilor care rareori numără mai puțin de zece persoane. În aceste condiții nu este de mirare că bolile

Conform ultimului recensămînt, din 2 000 de întreprinderi naționale, 75 la sută nu au mai mult de cinci muncitori. Trei sferturi din populația țării șomează parțial sau total. În afară de asta viața este foarte scumpă în Republica Panama, mult mai scumpă decît în celelalte state ale Americii centrale. Deși moneda națională este balboa, singurele bancnote care circulă sînt cele americane. În magazine, hoteluri, în transporturi nu sînt acceptate decît biletele de bancă ale S.U.A.

Țara este foarte strîmtă și nu dispune de terenuri agrare întinse. Ea constituie însă o veritabilă livadă a trustului nord-american „United Fruit" care stăpînește aproape în întregime plantațiile de banane, iar acest fruct înseamnă pentru Panama 70 la sută din totalul exporturilor

Profiturile pe care le obțin americanii de pe urma exploatării canalului sînt enorme. Numai în 1966 prin

briul populației. Pentru a stăvili acțiunile maselor a fost creată D.E.N.I. (Departamento Nacional de Investigacion) poliția politică. Toată lumea știe de frica agenților săi.

În ciuda terorii, prin numeroase demonstrații și alte acțiuni de protest împotriva tratatului neechitabil privind canalul, panamezii vor să redobîndească dreptul lor de a fi suverani pe teritoriul statului lor. Cele mai frecvente sînt demonstrațiile studențești. Or, cînd studenții panamezi se ridică, mulțimea îi susține. Nu odată acțiunile studenților s-au transformat în revolte populare. În ultimele săptămîni, marcate de campania în vederea alegerilor ce vor avea loc la 12 mai, s-au desfășurat noi acțiuni de protest împotriva intenției actualului guvern de a încheia cu S.U.A. un tratat, în virtutea căruia Panama urmează să obțină suveranitatea asupra canalului abia în anul 2000. Pedro Pereira, președintele Uniunii studenților de la

canalul care leagă Atlanticul de Pacific au trecut 13 303 vapoare. Pentru o singură trecere vaporul britanic „Camperra" a plătit 23 603 dolari, iar petrolierele „Orion" și „Hunter" au plătit 30 448 dolari. Dacă aceste profituri ar reveni statului panamez s-ar putea schimba multe în situația țării. Din cele 58 milioane dolari obținute anual de americani, doar 3 milioane sînt date guvernului panamez și chiar și din această sumă americanii mai reține un milion pentru a acoperi „cheltuielile" lor locale.

Este evident că o asemenea situație stîrnește oproUniversitatea din Ciudad de Panama, a caracterizat acest tratat ca „o dovadă în plus că americanii urmăresc să mențină în continuare dominația lor imperialistă asupra țării".

S.U.A. se mențin în Panama numai sprijinindu-se pe puterea lor militară și recurgînd la șantaj economic. Sfidînd voința unui întreg popor, aspirațiile lui la independență reală, dreptul lui de a fi stăpîn în propria-i țară, imperialiștii americani își atrag mînia nu numai a panamezilor, dar și a tuturor forțelor progresiste și democratice din America Latină.

Un mare port oceanic în inima Franței

Corespondență din Paris de la Alexandru GHEORGHIU

Sena stăpînește cotidian viața parizienilor. Ca și istoria lor. În bratele ei vînjoase s-a născut Parisul, din insulița Luteției — mic sat de marinari și pescari, hipertrofiat fără încetare de două milenii. Arată azi ca o inimă îngroșată enorm de o parte și de alta a Senei. O metropolă tentaculară! „Granițele" ei se pierd departe. 8 milioane de suflete, o șesime din populația Franței, privește zilnic Sena. Doar 50 de zile pe an o binecuvîntează soarele. Atunci ea devine verde-albăstruie. Sau neagră, cînd e ceață sau nori. Adică mai tot timpul anului.

Se îndreaptă mereu, calmă, spre Le Hâvre. Sena e singura oază de destindere în această uriașă moară a vacarmului modern — Parisul. Pare un lac, lung de sute de kilometri.

Străbătînd malurile înalte ale Senei, afli istoria bogată a Parisului, a Franței. Ți-o povestesc catedrale, palate, castele, case seculare. În umbra lor rătăcesc nevăzute mii de personaje ale istoriei...

De jos, de-a lungul cheiurilor ei, Sena își înfățișează chipul ei romantic. E Sena perechilor de îndrăgostiți. A pescarilor imperturbabili, atît de sărac răsplătiți. A plimbăreților de pretutindeni. A vagabonzilor „les clochards", cărora le oferă adăpost sub poduri. E Sena anticarilor „bouquiniști". Cu tarabele lor verzui. Cu cărți vechi sau stampe.

E Sena micilor croaziere de agrement. Cu aerodinamicele „bateaux-mouches", ce plimbă turiști din toate continentele. Vaporașe cu ochi mari licărind sub podurile Senei. E Sena pietonilor, a poeților. Cîți n-au cîntat virtuțile bătrînei mame a „orașului-lumină"? Și au imortalizat-o...

Sena se transformă în pas cu Parisul. Cheiurile ei au dobîndit o valoare utilitară: autostrăzi, garaje, depozite, șantiere.

Și totuși, parizienii rămîn îndrăgostiți de fluviul lor milenar. De la un pod la altul, Sena își schimbă înfățișarea, după cartierele prin care trece: țărancă la Charenton; marinar — la Tolbiac; muncitoare la Austerlitz; vînzătoare de păsări — la Nôtre-Dame; mic burgheză la Pont-Neuf; mare doamnă la Alexandre III; artistă la Alma; fată din popor la Javel; și, din nou muncitoare la podul Mirabeau.

Sena rămîne marea arteră a Parisului. „Bulevardul" ce rivalizează doar cu cosmopolitul „Champs Elysées". Azi nu poți circula în Paris fără să o revezi mereu: să treci peste podurile ei, sau pe sub ele. Pe apele sale. Sau chiar pe sub ea, cu metroul. Străzile Parisului sînt numerotate începînd de la malurile ei. Kilometrul zero din Franța e chiar în Ile de la Cité — vechea Luteție. O stea de alamă, în fața ușii bătrînei Nôtre-Dame. De aci se măsoară toate distanțele în Franța.

De cum ieși din Paris, Sena — umflată de apele Marnei — își schimbă aliura. Drum de apă. Șlepuri, remorchere, zi și noapte. Mii de tone de mărfuri și materiale converg spre portul Parisului, pe care mulți parizieni nici nu-l cunosc!

Piața primăriei Parisului: cu un edificiu arhitectural remarcabil. Odinioară aci era celebra „Place de la Grève", fieful medieval al capetelor tăiate. Aici au apărut mai tîrziu și primii greviști pe glob.

Direcția tehnică a portului Parisului. Inginerul R. Jeannoteau, director adjunct, îmi dezvăluie tainele celui de al 3-lea port al Franței. După Marsilia, primul port al Franței, cu cele 64 milioane de tone pe an, urmat de Le Hâvre, cu 31 milioane, pe locul trei se situează portul Parisului; port de stocaj și consum, cu peste 19 milioane tone anual, îmi spune el. Doar două milioane tone dintre ele reprezintă exporturile Parisului pe apă! Restul, pentru consumul capitalei.

Parisul e și el un dar al Senei, continuă interlocutorul meu. A avut vocația apelor, de acum două milenii... Sena e cea mai importantă dintre arterele noastre navigabile din Franța. De un secol încoace e mereu amenajată: construcții de baraje, ecluze, dragare, legarea ei cu rîurile vecine, printr-o rețea de canale, modernizarea navigației.

Unde e portul Parisului? Nu are adresă fixă. Nu e un singur port. Sînt zeci de porturi presărate în bazinul parizian al Senei.

Inginerul îmi arată pe o imensă hartă frontierele acestui port original: peste 160 km de instalații portuare în jurul Parisului.

Îmbarcat pe un șlep am pornit, pe o dimineață dantelată de brumă, din vechea Place de la Grève — cu un grup de marinari, în jos pe Sena. Spre inima portului Paris: spre Gennvilliers. La marginea periferiilor, decorul se schimbă pe Sena. Decor mînjit de marea industrie fumegîndă. Ateliere. Uzine. Citroën. Renault... Nu mai e Parisul rafinat, comercial sau artistic. E Parisul popular. Cu tradiții muncitorești. Peisaj de macarale. Case înnegrite. Bistrouri marinărești pe maluri. Cafenele populare. Ne încrucișăm cu șlepuri, remorchere, în convoaie. La babord, mici insule. Peisaje clasice ce au inspirat romanele lui Eugène Sue și Dumas. Înălțuire de periferii. Periferii în care trăiesc 2/3 din muncitorii Parisului. Periferii ce revarsă zilnic o imensă armată a muncii, de peste 600 000 de oameni, spre centrul capitalei. Periferii ce umplu metroul, autobuzele, fabricile, birourile.

Gennvilliers. Portul zumzăie. Docheri. Marinari. Șlepuri cu nume de femeie, de orașe, de flori. Inginerul șef Dumont îmi prezintă portul de 400 de hectare. Șlepuri intră și ies din port. Descarcă munți de cărbuni, de pietriș, dune de nisip. Totul adus din regiunea pariziană. Văd puțini docheri și muncitori. Operațiile sînt în general mecanizate. Aici e doar un port de stocaj, pentru consum. Instalarea sa în regiunea pariziană reduce la minimum transporturile terestre între porturi și zonele urbane de deservire, descongestionează traficul, reduce cheltuielile. Gennvilliers e orășelul cu cea mai mare concentrare industrială din suburbiile Parisului.

În port se fabrică și ciment. Betonierele îl malaxează neostenite, transportîndu-l la destinație. Adesea, ele sînt dirijate prin radio de la o adresă la alta. Construcțiile, mai ales la Paris, sînt în plin avînt. Zgîrie-norii încep să scoată tot mai mult capul spre cer, concurînd Eiffelul.

Trec pe lîngă imense rezervoare albe. Sute de mii de metri cubi de hidrocarburi. Aduse de la rafinăriile din Rouen sau Le Hâvre. Vagoane-cisterne sînt descărcate automat sub ochii noștri. Benzina se distribuie de aci în întregul oraș. Mă opresc la o conductă. Prin ea se succed produse petrolifere diferite, pentru clienți diferiți. Mi se spune că e un sistem unic în lume.

Un șlep enorm. Miroase a vin. Licoarea lui Bacchus curge direct prin țevi în antrepozitul de aci. Vinuri din renumitele podgorii ale sud-estului Franței. Sînt „încrucișate" în antrepozit cu vinuri algeriene, mai alcoolizate. Îmbuteliere automată. 800 000 de sticle zilnic. Totul pleacă repede spre Paris. Locuitorii capitalei sînt de altfel mari consumatori de vinuri...

La o altă dană, o platformă masivă împinsă de un remorcher, cu mașini Renault. Cîte 200 într-o tranșă. Vin pe apă direct de la Uzinele din Billancourt, aflate pe malurile Senei. Parisul e și un mare „consumator" de mașini: 22 la sută din automobilele Franței circulă numai la Paris.

Un siloz de grîne. 1 500 000 chintale. Operațiile mecanizate. Aflu că e cel mai mare din Europa.

Șiruri de antrepozite. Portul Paris e în proporție de 90 la sută un port de consum, destinat pantagruelicului pîntece al Parisului, ce înghite anual 1 miliard litri de vin, 80 000 tone de legume verzi, 500 000 tone de fructe, 700 000 tone de pîine, 400 000 tone de carne, 4,5 milioane hectolitri de lapte, 500 milioane de ouă...

Dar portul Paris nu deservește numai traficul fluvial al capitalei. Iată și portul „internațional"! Datorită Senei, Parisul e și port la mare! Face comerț pe apă cu diverse țări. Văd stive de lăzi cu whisky de pe malurile Tamisei. Mărfuri din porturile scandinave. Apoi din Belgia. Coloniale și fluvii de bere din Olanda. Produse din R.F.G. Tractoare de fabricație americană. Tuburi de ciment, conveiere. Uneori — șlepuri din Portugalia și Maroc...

Planul de lucrări pentru modernizarea și adîncirea Senei e în curs. În curînd vor naviga pe ea și convoaie de șlepuri de pînă la 5000 tone. Și vase chiar mai mari. Navigație nocturnă e ușurată prin radar și printr-un sistem special de semnalizare. Traficul dintre Paris și Le Hâvre, azi de aproape 20 milioane tone, se va dubla pînă în 1980.

Gennvilliers e ultimul născut al portului Paris. Se dezvoltă odată cu Parisul, pe care-l hrănește.

Realizarea axei fluviale Marea Nordului—Mediterana va deschide o „epocă de aur" portului Paris.

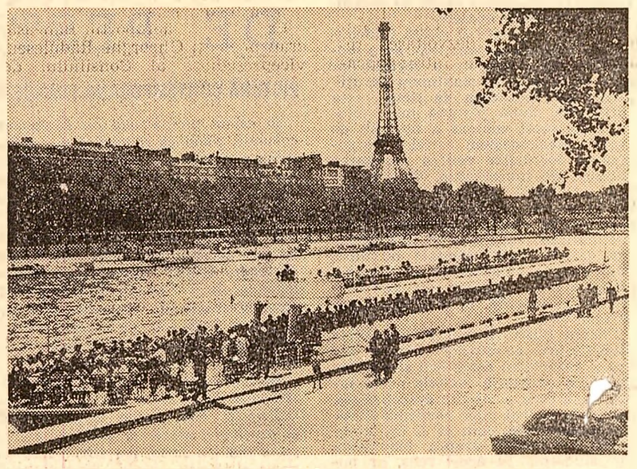
Pe Sena

CEA MAI „ORIGINALĂ" INDUSTRIE POSTBELICĂ — ARTA FALSIFICATĂ

Corespondență din Roma de la Mario PENELOPE
critic de artă

În Italia, înainte de 1940, galeriile particulare de artă, puține la număr, erau aproape toate orientate spre activitatea de comercializare restrînsă a epigonilor secolului 19 italian. Ici și colo puteai întîlni vreo galerie deschisă spre noile tendințe ale artei moderne și contemporane, susținută de rari, dar curajoși comercianți, sau de vreun colecționar iluminat. Arta străină, chiar și cea consacrată și cu largă circulație în alte țări, lipsea aproape cu desăvîrșire din programele de activitate; extrem de rar puteai găsi, în colecțiile particulare care luaseră naștere în acei ani, impresioniști francezi, cubiști, artiști ai avangardei istorice.

Arta avea să se transforme într-o activitate comercială, aducătoare de venit, doar spre sfîrșitul lui 1950. Accesul la artă al unor categorii sociale care, pînă atunci, fuseseră excluse, începe să capete proporții deosebite. Televiziunea, radioul, ziarele, revistele de specialitate, favorizează și impulsionează interesul pentru artă. Cărțile în tiraj de masă despre arta modernă, monografiile, documentele cinematografice se răspîndesc cu o surprinzătoare rapiditate. Drept consecință, comercializarea artei se dezvoltă și se extinde, ajungîndu-se pînă la o depășire a limitelor normale.

Dar, creșterea cererii a determinat o creștere a prețurilor. În puțini ani, prețul tablourilor artiștilor deja consacrați, ca și cele aparținînd unor tinere speranțe, s-a dublat, s-a triplat, a devenit quadruplu. De la prețuri de ordinul a o sută de mii de lire, se trece vertiginos la prețuri de sute de mii și, adeseori, de milioane. În frunte se află maeștrii secolului 20: o pictură de Sironi merge pînă la patru milioane; una de Casorati, pînă la cinci milioane; una aparținînd lui De Chirico (ultima perioadă), pînă la șapte milioane; un tablou al lui Morandi se ridică pînă la opt milioane; Ballar — perioada futuristă, De Chirico — perioada metafizică, Mafai — curentul „școlii romane", se plătesc cu prețuri de ordinul a zeci de milioane.

Colecționarul de tip nou arareori își inaugurează pasiunea achiziționînd operele celor mai recente curente de avangardă; în general, el merge la sigur, alegînd nume care au intrat deja în istoria artei italiene și tinde spre maeștri ai secolului 20, aparținînd generației de mijloc. Și deoarece nu întotdeauna dispune de suma necesară, caută ocazii care să-i ofere opera de artă la un preț mai mic decît cel oficial.

Toți acești factori au determinat un dublu fenomen: industria falsificării operei de artă și comercializarea clandestină a artei.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, falsificarea operei de artă se limita la cîteva exemplare ale vreunui artist minor din secolul 17 sau 18, falsuri ce își găseau cumpărători pe piețele străine și mai ales pe cea americană. Unicul episod de acest gen care poate fi amintit datorită vîlvei pe care a stîrnit-o este cel al sculptorului Alceo Dossena. Acum treizeci de ani, o veste făcea înconjurul pămîntului: capodopere etichetate cu numele lui Giovanni Pisano, Donatello, Desiderio di Settignano, aparținînd diverselor muzee din New York, Boston, Berlin, erau de fapt copii executate în atelierul sculptorului roman care reușea să imite atît de perfect maniera marilor sculptori, încît directori de muzee și specialiști le-au luat pe toate drept opere autentice

O dată cu explozia activității de comercializare a artei, la începutul lui 1960, a luat naștere o adevărată industrie a falsificării operelor de artă modernă, care a inundat Italia și s-a revărsat și dincolo de hotarele ei, în diverse țări ale Europei și Americii. Sute de opere de artă false au fost introduse pe piață și vîndute ca autentice. Nici un artist cît de cît cunoscut nu s-a putut salva, dar, cei vizați au fost mai ales maeștri ai secolului 20, ca Sironi, Carra, De Pisis, Morandi, Casorati, De Chirico, Soffici, Rosai, Tosi, sau artiști aparținînd generației de mijloc, ca Mafai, Guttuso, Gentilini, Sassu, respectiv artiști ale căror opere erau mult căutate și se vîndeau la prețuri mari.

„Producția" este, aproape întotdeauna, încredințată unor artiști abili, în special pictorilor fără succes și care preferă dificultăților pe care le au de întîmpinat pentru a-și croi un drum propriu, cîștigul sigur, care le revine prin reproducerea fidelă a operei altuia. Adeseori este vorba de însuși elevul pictorului a cărui operă este falsificată. Acești falsificatori nu lucrează aproape niciodată pe cont propriu, ci au legături cu o galerie sau cu un negustor clandestin (fiecare dintre ei, în mod cert, lipsit de scrupule), care îi asigură venitul din care trăiește și căruia „artistul", la rîndul său, îi oferă o producție constantă.

O dată executat falsul, trebuie procurate toate mijloacele posibile necesare atestării sale pentru a-l introduce pe piață ca autentic. Aici intervine un nesfîrșit șir de șiretlicuri. Cel mai folosit este acela al obținerii timbrelor sau a etichetelor altor galerii sau chiar înregistrarea lor în cataloagele de artă. Îmi amintesc de o pictură a lui Arturo Tosi (mort în 1956), unul dintre pictorii secolului XX cei mai des falsificați, care era prevăzută cu două timbre și cu numărul de inventar ale uneia din cele mai serioase și mai calificate galerii din Milano, pictură pe care un prieten de-al meu a achiziționat-o la un preț de 800 000 de lire. În urma unui control s-a dovedit că numărul de inventar aparținea, într-adevăr, respectivei picturi a lui Tosi, dar că numărul de telefon al galeriei, reprodus pe timbru, era ceva mai depărtat de restul inscripției în comparație cu originalul; datorită unei neatenții de ordin tehnic a falsificatorului s-a descoperit că pictura era o copie magistral executată după opera originală.

Există, de asemenea, metoda de a-și procura dovada de autenticitate de la însuși artistul falsificat, prin intermediul unor șiretlicuri de neînchipuit. La Renato Guttuso, inițiator al școlii realismului italian, s-au prezentat într-o zi cîteva persoane care au achiziționat un tablou al său. După acest tablou au făcut imediat o copie perfectă, fotografiată. Reproducerea i-a fost adusă lui Guttuso, care, de bună credință a autentificat-o.

Lui Giorgio De Chirico i s-a întîmplat un lucru mult mai ciudat: i s-a adus o pictură ca s-o autentifice. Pictorul a examinat-o și, neavînd nici o îndoială asupra faptului că aceasta îi aparținea, a semnat-o pe spate. Abia după cîtva timp s-a descoperit că i se prezentase spre autentificare o pînză albă aplicată pe dosul picturii pe care, apoi, a fost executată copia tabloului care îi fusese arătat.

În această situație se pune întrebarea, cine sînt cumpărătorii operelor false? Este puțin probabil ca acela care achiziționează un fals să fie un colecționar sau o persoană care posedă un minimum de cultură artistică. Cîteodată se întîmplă și aceasta, dar, în general, destinatarul este un inexpert, sau unul dintre cei care socotesc că realizează „o afacere". Într-adevăr, sistemul cel mai facil pentru plasarea operelor de artă false, practicat de negustorii clandestini, este acela al propunerii unei „afaceri de aur". Ei se prezintă motivînd printr-o urgentă nevoie de bani și propun vînzarea unui tablou reprezentînd o treime sau chiar o pătrime din valoarea reală a operei. Neinițiatul cade în cursă și, convins că încheie o afacere bună, achiziționează falsul.

Cronica cotidiană este plină de astfel de istorii de falsuri, de la cele executate după opere ale lui Rosai la Florența, Genova, San Remo, pînă la cele după picturi ale lui Guttuso, la Roma, Milano și De Chirico și Mafai, la Roma și în atitea alte localități, pînă la sosirea în țară a întregi stocuri de opere de artă italiene din S.U.A., Elveția sau America de Sud, opere achiziționate ca autentice și ulterior dovedite ca falsuri.

Fenomenul a ajuns să ia proporții grave, deoarece falsurile, oricît de celebre, duc la scăderea nivelului unei arte, descalificînd-o, creînd consecințe serioase și dezechilibru pe piața artistică.

Pentru a ține piept asaltului falsurilor și speculației care derivă din aceasta și pentru a apăra certitudinea istorică a operelor lor, diverși artiști au început să-și organizeze o arhivă fotografică a operelor, cu o dublă documentare — pentru ei și pentru posesorii picturilor —, să completeze și să publice catalogul general al creației lor artistice.

Mulți posesori de opere de artă preferă să nu supună tabloul controlului, temîndu-se să nu se spună despre ei că s-au lăsat păcăliți, iar cînd aceasta se întîmplă totuși, sînt mai degrabă gata să conteste rezultatul expertizei, decît să acționeze împotriva falsificatorilor. Și aceasta, de teama de a-și pierde prestigiul; pentru că, dacă o colecție de artă modernă poate furniza o poziție anume pe planul raporturilor umane și profesionale, nenorocul unui fals, în afară de faptul că le devalorizează patrimoniul, aruncă o umbră de diletantism și nepricepere asupra posesorilor. Deci, însuși cel care achiziționează falsul devine complice al tramei din jurul acestuia, complice în dauna artei, a artiștilor, a sa. Mai ales pentru că, adeseori, cel care descoperă că a achiziționat o operă de artă falsă încearcă să o repună în circulație.

La acest punct se impune semnul de întrebare asupra existenței unei legislații care să pedepsească falsificarea operei de artă, așa cum există una împotriva fabricării și punerii în circulație a monedelor false.

Unicul motiv de penalizare prevăzut este cel de a fi pus în vînzare sau în circulație opere de artă cu semnătura falsificată a unui artist, pentru a induce în eroare cumpărătorul asupra paternității operei. În consecință este greu să pedepsești pe însuși autorul falsului, problema reducîndu-se la pedepsirea celui care se folosește de opera de artă, comercializînd-o.

Falsul este recunoscut de lege ca atare în momentul în care este semnat și vîndut ca autentic. Prin urmare oricine poate să realizeze tablouri și sculpturi în maniera unuia sau altuia din maeștri și apoi să le vîndă la prețuri modeste. O reproducere de valoare reprezintă și ea un act cultural deoarece contribuie la difuzarea mai amplă a artei.

Foarte des se întîmplă să fie arestat un vînzător de tablouri false, dar mult mai rar unul din aceștia primește o pedeapsă exemplară, deoarece există multe posibilități de a fi eludată legea.

Industria falsificării operelor de artă a provocat o daună imensă comerțului cu opere de artă, făcîndu-l să intre într-o perioadă de recesiune. Nu mai există astăzi nici un colecționar de artă, nici măcar mic sau mijlociu care, achiziționînd o operă de artă, chiar un desen, să nu se întrebe dacă e vorba de o piesă autentică sau falsă.

Mania tablourilor este foarte răspîndită. Pînă și micul funcționar, punînd de o parte cîțiva bani din modestul său salariu, dorește să achiziționeze vreun tablou al unui tînăr artist, cu care să-și orneze salonul sau sufrageria. Operele de artă se achiziționează de la autorii sau galeriile de încredere. Se poate spune că colecționarul păcălit este acela care a comis prima eroare: aceea de a cumpăra fără a lua măsuri de precauție.

VIZITELE TOVARĂȘULUI DR. VLADIMIR BAKARICI

Cu prilejul vizitei pe care o face în țara noastră tovarășul dr. Vladimir Bakarici, membru al Prezidiului C.C. al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, președintele C.C. al Uniunii Comuniștilor din Croația, ambasadorul Republicii Socialiste Federative Iugoslavia la București, Iakșa Petrici, a oferit vineri la amiază un cocteil în saloanele ambasadei.

Au participat tovarășii Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., Vasile Vîlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., șefi de secție la C.C. al P.C.R., miniștri, activiști de partid.

*

Vineri, tovarășii Vasile Vîlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, și Nicolae Giosan, membru al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Superior al Agriculturii, s-au întîlnit cu tovarășul dr. Vladimir Bakarici, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., președintele C.C. al U.C. din Croația. Discuția, care a avut loc cu acest prilej, a decurs într-o atmosferă caldă, tovărășească. A participat Iakșa Petrici, ambasadorul R.S.F. Iugoslavia la București.

În aceeași zi, tovarășa Mia Groza, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, vicepreședinte al Consiliului Național al Femeilor, a avut o întrevedere cordială cu tovarășa Maria Bakarici-Șolian, președinta organizației femeilor din Croația, redactor-șef al revistei „Jena".

Oaspeții iugoslavi, însoțiți de tovarășul Vasile Vlad, șef de secție la C.C. al P.C.R., și de ambasadorul R.S.F. Iugoslavia la București, au vizitat Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România.

(Agerpres)

Dejun oferit de președintele M.A.N., Ștefan Voitec, în cinstea delegației parlamentare norvegiene

Președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, Ștefan Voitec, a oferit vineri un dejun în cinstea delegației parlamentare norvegiene, condusă de Leif Granli, al doilea președinte al Stortingului.

Au participat Mia Groza, Kovacs György și Gheorghe Necula, vicepreședinți ai Marii Adunări Naționale, Mihai Marinescu și Mihai Suder — miniștri, Vasile Răuță, adjunct al ministrului comerțului exterior, Vasile Șandru, adjunct al ministrului afacerilor externe, Ion Pas, președintele Comitetului de conducere al Grupului național român al Uniunii interparlamentare, președinți ai unor comisii ale Marii Adunări Naționale, deputați, oameni de știință și cultură.

A luat parte Leif Mevik, secretar al Ambasadei Norvegiei la București.

În timpul dejunului, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, Ștefan Voitec și Leif Granli au toastat pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie între poporul român și norvegian, pentru înțelegere și pace în lume.

*

În cursul dimineții, membri ai delegației au avut întrevederi la Comitetul de Stat al Planificării, ministerul Comerțului Exterior și Ministerul Economiei Forestiere.

*

La amiază, delegația, însoțită de Mia Groza vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, a vizitat Universitatea București. Acad. Gheorghe Mihoc, deputat în Marea Adunare Națională, rectorul Universității, a făcut oaspeților o scurtă prezentare a istoricului și activității Universității și le-a înfățișat unele aspecte privind organizarea și perspectivele învățămîntului superior în țara noastră. Apoi, parlamentarii norvegieni au vizitat Complexul studențesc Grozăvești.

Agerpres)

LOTO

DIN 10 MAI 1968

46 86 83 35 57 63 64 84 61 39 19 81

FOND DE PREMII : 961 318 lei.

Tragerea următoare va avea loc vineri 17 mai 1968 la București.

ÎNTOARCEREA TOVARĂȘULUI CORNELIU MĂNESCU DE LA NEW YORK

Vineri după-amiază s-a înapoiat în Capitală ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, președintele celei de-a XXII-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, erau prezenți Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Cornel Onescu și Adrian Dimitriu, miniștri, adjuncți ai ministrului afacerilor externe, funcționari superiori din M.A.E.

Au fost de față Richard H. Davis, ambasadorul S.U.A., și Niccolo Moscato, ambasadorul Italiei la București.

Peste cîteva zile, Corneliu Mănescu se va reîntoarce la New York pentru a prezida în continuare lucrările sesiunii Adunării Generale a O.N.U.

(Agerpres)

vremea

Ieri în țară : Vremea a fost frumoasă, cu cerul variabil, mai mult senin în sudul și vestul țării. Vîntul a suflat slab. Temperatura aerului la ora 14 era cuprinsă între 18 grade la Mangalia și 29 de grade la Bechet și Băilești. **În București :** Vremea a fost frumoasă, cu cerul variabil, mai mult senin după-amiaza. Vîntul a suflat slab din sectorul estic. Temperatura maximă a atins 27 de grade.

Timpul probabil pentru zilele de 12, 13 și 14 mai. În țară : Vreme în general călduroasă, dar ușor instabilă în vestul țării. Cerul va fi variabil, mai mult senin. Vor cădea averse izolate de ploaie, însoțite de descărcări electrice. Vînt slab pînă la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 6 și 16 grade, iar maximele între 18 și 28 de grade, local mai ridicate. **În București :** Vreme în general călduroasă. Cerul va fi variabil. Vînt slab. Temperatura ușor variabilă.

INTREVEDERI ALE VICEPREȘEDINTELUI CAMEREI FEDERALE DE COMERȚ A AUSTRIEI

În cursul zilei de vineri, Philip Schoeller, vicepreședinte al Camerei federale de comerț a Austriei, care face o vizită în țara noastră, a avut întrevederi la Ministerul Comerțului Exterior cu ministrul Gheorghe Cioară și cu alți membri ai conducerii acestui minister și la Camera de Comerț cu Marcel Popescu, vicepreședinte

La discuții au luat parte membri ai Ambasadei Austriei la București

Seara, dr. Johann Manz, ambasadorul Austriei la București, și Prezidiul Camerei federale de comerț a Austriei, au oferit un dineu în saloanele hotelului „Athenée Palace" cu prilejul organizării în Capitală a „Zilelor tehnico-științifice austriece".

(Agerpres)

O delegație guvernamentală română a plecat spre Africa de est

Vineri după-amiază, o delegație guvernamentală română, condusă de Bujor Almășan, ministrul minelor, a plecat spre Africa de est, unde va vizita Republica Kenya, Republica Zambia și Republica Unită Tanzania. Delegația va purta discuții privind dezvoltarea schimburilor comerciale și a colaborării tehnico-economice între România și țările menționate. Printre persoanele oficiale aflate la plecare, pe aeroportul Băneasa, era și Mohamed Magdy Sabry, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Republicii Arabe Unite la București.

Cronica zilei

PRIMIREA LA M.A.E. A MINISTRULUI IZRAELULUI

George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, a primit la M.A.E. pe domnul Eliezer Doron, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Izraelului la București.

*

La 10 mai a avut loc la Ministerul Afacerilor Externe schimbul de note referitor la intrarea în vigoare a Acordului dintre guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Italiene privind colaborarea turistică, semnat la Roma, la 23 ianuarie a. c. Din partea română a participat Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, iar din partea italiană, Niccolo Moscato, ambasadorul Italiei la București. Acordul este menit să favorizeze colaborarea bilaterală în domeniul turismului și să contribuie la dezvoltarea schimburilor turistice dintre cele două țări.

*

„Descoperiți Franța" se intitulează Expoziția de afișe turistice organizată de Comisariatul general al turismului din Franța, la Casa de cultură a I.R.R.C.S. La vernisaj, care a avut loc vineri, au luat cuvîntul Jean Louis Pons, ambasadorul Franței la București, și Ștefan Enache, vicepreședinte al Colegiului Oficiului Național de Turism Au participat Nicolae Bozdog, președintele Colegiului Oficiului Național de Turism, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe și ai I.R.R.C.S., un numeros public. Expoziția cuprinde aproape 100 de afișe înfățișînd monumente istorice și de artă din Paris și diferite regiuni ale Franței, alte construcții, reproduceri ale unor opere de artă aflate în muzeele franceze, peisaje.

Vineri la amiază, la Ambasada Republicii Populare Ungare la București a avut loc o întîlnire prietenească, organizată de dr. Kincses Laszló, secretar al ambasadei, cu prilejul înmînării premiilor obținute de o serie de filateliști români la expoziția „Aerofila", deschisă anul trecut la Budapesta, la care au luat parte filateliști din peste 50 de țări din întreaga lume. Pentru exponatele lor, au fost distinși filateliștii Horațiu Marc, cu medalia de argint, ing. Mihai Popovici, H. G. Zurner și Monica Weinhara, cu medalia de bronz, iar revista „Filatelia", Direcția poștelor și alți participanți din țara noastră au primit diplome.

*

La Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi a avut loc vineri dimineața o conferință de presă în legătură cu cea de-a 15-a Adunare generală trienală a Consiliului international de vînătoare, care va avea loc la Mamaia între 23 și 29 mai a. c. La această reuniune internațională, care marchează totodată aniversarea a 40 de ani de existență a asociației, și-au anunțat participarea specialiști din domeniul cinegetic din peste 20 de țări, printre care Anglia, Belgia, Cehoslovacia, Franța, R. F. a Germaniei, Grecia, Italia, Olanda, Portugalia, Suedia, S.U.A., Turcia, Ungaria, Venezuela etc. Cu prilejul adunării se va deschide la Mamaia o expoziție de trofee de vînătoare din țara noastră, precum și o expoziție de fotografii cinegetice, organizate sub auspiciile Consiliului international de vînătoare. La închiderea lucrărilor adunării, participanții vor face excursii în Delta Dunării și la mînăstirile din nordul Moldovei.

(Agerpres)

SPORT

„Cursa Păcii"

BELGIANUL NOEL VAN THYGEM ÎNVINGĂTOR ÎN ETAPA A II-A

Etapa a doua a „Cursei Păcii" Berlin-Halle disputată pe o ploaie torențială, însoțită de vînt, s-a încheiat cu victoria belgianului Noel van Thygem, cronometrat pe distanța de 189 km în 4h 49'19" (medie orară 40,400 km) La interval de cîteva secunde au sosit cehoslovacul Vavra și polonezul Kegel Grosul plutonului, în care se aflau și cicliștii români Ion Stoica, Nicolae Ciumeți și Gheorghe Moldoveanu, a trecut linia de sosire la 4'03" în urma învingătorului

I Ardeleanu și W Ziegler au ajuns cu plutonul trei, iar Gabriel Moiceanu nu a luat startul în etapă, fiind eliminat pentru abatere de la regulamentul cursei.

După două etape, în clasamentul general individual conduce belgianul Van Thygem — 8h 37'59", urmat de Vavra (Cehoslovacia) la 54", Schoeters (Belgia) la 1'43", Kegel (Polonia) la 2'27" etc.

Astăzi are loc etapa a 3-a, Halle-Suhl (194 km).

O imagine tip pentru „îndîrjirea" cu care și-au disputat șansele Benfica și Juventus în meciul disputat joi, la Lisabona, și încheiat cu 2—0, în favoarea portughezilor. În fotografie: **Bercelino încearcă să-l împiedice pe Eusebio să șuteze la poartă. În acest moment s-a decis soarta primului gol al partidei.**

Patrimoniul hidrologic al Iugoslaviei

CORESPONDENȚA DIN BELGRAD DE LA N. PLOPEANU

Natura a înzestrat pămîntul Iugoslaviei cu o rețea densă de cursuri de apă. Asupra Savei cea molcomă, a vijelioasei Drina, a sobrei Morava, zbuciumatei Neretva, aprigului Vardar, ca și a Tisei și Dunării, se concentrează cercetările și studiile specialiștilor de la Institutul federal pentru economia apelor din R.S.F.I.

Laolaltă, toate aceste cursuri de apă alcătuiesc un bogat patrimoniu hidrologic de mare însemnătate economică. S-a calculat că prin folosirea forței tuturor riurilor din Iugoslavia s-ar putea obține anual aproximativ 70 miliarde Kwh energie electrică, iar executarea unor lucrări de îndiguiri și desecări ar reda agriculturii 2,5 milioane hectare de pămînt. S-a mai calculat că dacă pe această nouă suprafață s-ar cultiva grîu, recoltele obținute ar acoperi nevoile, asigurînd totodată însemnate disponibilități pentru export. Se urmărește deci valorificarea cu maximum de eficiență a posibilităților existente în acest domeniu.

Problema „imblînzirii" riurilor, a utilizării lor, a preocupat popoarele iugoslave încă din primii ani de după eliberarea țării de sub jugul fascist. De atunci s-a inițiat o serie de lucrări pentru regularizarea treptată a cursurilor de apă. Firește, o acțiune de asemenea amploare necesită timp și fonduri uriașe. Ca urmare a eforturilor depuse pînă în prezent, riurile au furnizat economiei naționale miliarde de Kwh energie electrică. De asemenea, au fost desecate terenuri cu o suprafață de aproape 300 000 de hectare. Pe un astfel de teren, smuls mlaștinilor, a fost ridicat și Belgradul nou, cartier al capitalei R.S.F. Iugoslavia, cu aproape 100 000 de locuitori.

Voevodina este considerată ca „grînarul" Iugoslaviei. Pămînturile sale mănoase dau anual aproape jumătate din producția de cereale a țării. Sînt însă ani cînd suprafețe întinse cad pradă stihiei apelor. Pentru a prevenit asemenea calamități au început încă din 1958 lucrări de mari proporții în vederea construirii sistemului hidrologic al Canalului Dunăre—Tisa—Dunăre. Din cei 570 km cît va măsura traseul canalului principal, o porțiune de 360 km a și fost terminată. Pentru aceste lucrări au fost excavate peste 100 milioane metri cubi pămînt, au fost construite diguri și stăvilare, poduri și cheiuri. Se prevede că în 1972, cînd canalul principal și rețeaua de canale aferente vor fi terminate, 760 000 ha terenuri fertile vor fi ferite de inundații sau de neajunsurile excesului de umiditate. Concomitent, în urma acelorași lucrări, va fi irigată o suprafață de 400 000 hectare.

Încheierea lucrărilor la canalul Dunăre-Tisa-Dunăre va aduce economiei Voevodinei și alte foloase, printre care o cale de transport ieftină ; localități îndepărtate vor avea legătură directă cu principalele centre ale țării.

De o deosebită importanță pentru economia națională sînt și lucrările care se prevăd de-a lungul riului Sava, al cărui bazin ocupă 37 la sută din suprafața întregii țări. Numai în urma inundațiilor catastrofale din anul 1964, care au atins și cartiere ale orașului Zagreb, s-au înregistrat pagube în valoare de 140 miliarde dinari.

Planurile de regularizare a Savei și afluenților săi, la care au lucrat în colaborare specialiști iugoslavi și ai Fondului special al Națiunilor Unite, prevăd crearea mai multor bazine de reținere a surplusului de apă în perioadele critice, construirea a zeci de kilometri de diguri, baraje, săparea de canale pentru colectarea torenților din munți, desecarea mlaștinilor etc. Cifric, lucrările respective înseamnă amenajarea de noi terenuri pe o suprafață de 841 000 hectare, construirea mai multor hidrocentrale importante, realizarea unui curs navigabil de aproape 500 km. O parte din lucrări, cele pentru apărarea de inundații a centrelor industriale situate de-a lungul riului, sînt în curs de desfășurare. S-au construit de asemenea 800 km drumuri rutiere și 150 km căi ferate. Restul lucrărilor urmează să se încheie eșalonat, într-o perioadă de zece ani.

O tristă faimă în ce privește efectele distrugătoare are riul Vardar, al cărui bazin ocupă pe teritoriul Iugoslaviei o suprafață de peste 22 000 kilometri pătrați. Ultima inundație de amploare, cea de la sfîrșitul anului 1962, a pricinuit pagube mari și orașului Skoplje care, după cum se știe, a suferit ulterior distrugeri imense datorită cutremurului din 1963. De aceea, cînd s-a început reconstrucția orașului, s-a ținut seama de necesitatea de a se preîntîmpina efectele unor noi inundații ale Vardarului. Ca urmare, în zona Skoplje, Vardarul cunoaște de pe acum chinga digurilor puternice. De-a lungul lor au fost plantați pomi, amenajate locuri de recreație și odihnă, îmbinate armonios în ansamblul noului Skoplje.

Proiectul general de regularizare a acestui riu prevede, în primul rînd, construirea unui baraj pe principalul afluent al riului Treska. Aceasta va însemna nu numai regularizarea apelor care au provocat, de fapt, inundațiile din 1963, dar va da naștere totodată unei puternice forțe hidraulice care va produce anual sute de mii de Kwh energie electrică. Se va crea de asemenea un lac de acumulare cu un volum de 600 milioane metri cubi apă, pe malurile căruia vor fi create statiuni turistice. Să adăugăm la acestea posibilitatea irigării unei suprafețe de peste 50 000 hectare teren arabil și evitarea în viitor a inundațiilor.

Acestea sînt cîteva din marile proiecte în curs de înfăptuire în Iugoslavia pe linia supunerii, prin voința omului, a importantei resurse naturale ce o constituie apa.

Flacăra olimpică

(Urmare din pag. I)

cină, administrație, științe juridice și... artă culinară — continuă să fie orientate spre șantierele Olimpiadei. De fapt, șantier este greșit spus, căci marea majoritate a complexelor sportive, a hotelurilor și a celorlalte edificii destinate oaspeților olimpici sînt foarte aproape de stadiul final. Este, între altele, vorba de **noul și modernul stadion „Azteca", cu tribune etajate în întregime acoperite, pentru 165 000 spectatori, în care accesul automobilelor va fi posibil pînă la ultimul etaj.** Dar, pe lîngă această impresionantă construcție trebuie să amintim și de **„Palatul sporturilor"**, un vast edificiu pentru 23 000 de locuri; de hotelul **„Maria Isabel"**, locul de cazare al tuturor oficialilor sportivi prezenți la J.O. : de **marea piscină acoperită, cu tribune de 15 000 de locuri ; de Velodromul** construit în inima complexului sportiv-gigant „Magdalena Mixhuca".

Vreau să vă reține atenția cu cîteva particularități ale acestui velodrom, apreciat de specialiști. Pista de alergări nu este de asfalt sau ciment ci este acoperită cu... un lemn special („Douzzie Afzelia") importat din Africa, lemn dur și rezistent la variațiile atmosferice. Velodromul are o legătură de un tip original cu șoseaua pentru accesul ciclistilor, printr-o stradelă „pavată" de asemenea cu lemn african. Opera aparține fraților Jorge, Ignacio și Andrés Escalante, toți arhitecți. Velodromul — cu tribune pentru 6 000 de spectatori — va găzdui diferite probe de ciclism, iar în interiorul ovalului, pe un covor de gazon special, se vor disputa meciurile de hochei pe iarbă.

— Dar despre „Satul olimpic", unde vor sta sportivii, ce ne puteți spune ?

JACOBO MORETT — Este gata și foarte bucuros să-i primească pe oaspeți ! Satul olimpic — adevărat oraș în miniatură — cuprinde 29 de blocuri cu 6—10 etaje. În total sînt 904 apartamente, fiecare cu cîte 3 camere, sufragerie, hol, bucătărie, sală de baie. Fiecare apartament poate găzdui în condiții optime 10—12 sportivi. Satul olimpic este amplasat într-una din zonele cele mai pitorești, cu multe spații verzi, ale capitalei noastre — zonă denumită **„Grădinile stincilor de San Ángel"** — pe un imens bloc de lavă pietrificată, la poalele vulcanului „Xitle". Nu-i nici un motiv de îngrijorare ; vulcanul a „murit" acum cîteva mii de ani...

REYNALDO HIJAR — Acest așazis „Turn al lui Babel" — bineînțeles, titularura are în vedere doar faptul că satul va fi locuit temporar de vreo 8 000 de sportivi din vreo sută de țări — își va schimba ulterior destinația : va deveni un cartier de locuințe.

GONZÁLEZ RUZ — Colegul meu a făcut o precizare foarte importantă. Ar fi fost cu totul nefiresc, și cred că nici o țară din lume nu și-ar fi permis luxul de a investi sume uriașe în construcții și în alte amănunte a căror viață să dureze mai puțin de o lună, adică doar pe timpul Jocurilor Olimpice. Asemenea satului olimpic, și altor construcții speciale făcute pentru J.O. li s-a stabilit o destinație de largă utilitate publică.

— Cum decurg lucrările de „conectare" a capitalei mexicane cu celelalte țări de pe glob ?

JACOBO MORETT — S-ar putea spune că spre toamna acestui an Mexicul își va însuti sau chiar înmii legăturile cu celelalte țări ale lumii. Numai pe linia presei contăm pe acreditarea, în numeroase cazuri de mult făcută, a circa **2 000 de ziariști. Cîteva sute de fotografi și cameramani de cinema și televiziune** și-au anunțat de asemenea intenția de a sosi la Ciudad de Mexico pe timpul Olimpiadei. **S-au perfectat contractele — deci și iubitorii de sport din România pot fi liniștiți — cu „Intervizion" și „Eurovizion", astfel că sute de milioane de oameni, stînd în fotoliu acasă, în fața „micului ecran", vor putea spune că au văzut Jocurile Olimpice de la Ciudad de Mexico.** Pe calea undelor radiofonice, știri, zilnice, unele transmise direct, vor ajunge în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii.

Au fost puse în funcțiune și sînt intens verificate instalațiile speciale. **Sistemul electronic de cronometrare și de afișare a rezultatelor** este perfect. Precizia și viteza cu care funcționează au fost verificate și „pe viu" cu ocazia „Săptămînilor preolimpice" din 1966 și 1967. Două centrale telefonice și de telex asigură legături între cele 16 subcentre și oricare din țările lumii.

REYNALDO HIJAR — Cu puțin timp înainte de a pleca spre țara dv. se terminaseră lucrările la stația specială **de comunicație care, prin intermediul unuia dintre sateliții aflați pe orbită, va face posibilă suplimentarea transmisiilor la radio și televiziune. Ministerul mexican de resort în colaborare cu specialiștii comitetului de organizare a J.O. sînt în așteptarea plasării, luna viitoare, a încă unui satelit, prin al cărui intermediu se va putea face legătura cu absolut toate zonele globului.**

— Odată cu organizarea ediției a XIX-a a Jocurilor Olimpice moderne, Mexicul va reînnoda și tradiția „Olimpiadelor culturale". Am dori să aflăm uncle amănunte legate de organizarea și desfășurarea acestei întreceri olimpice sui-generis.

GONZÁLEZ RUZ — Țară cu o populație dintre cele mai tinere ca vîrstă, de pe glob — mai mult de jumătate dintre locuitori nu au încă vîrsta de 20 de ani — **Mexicul vrea să arate că și națiunile mici pot să organizeze foarte bine mari manifestații mondiale.** Cuvîntul de ordine al președintelui Republicii, Gustavo Díaz Ordaz — căruia de altfel îi aparține ideea organizării paralele, la Ciudad de Mexico, a Jocurilor Olimpice sportive și a „Olimpiadei culturale" — a fost : „Mexicul, prieten al tuturor, trebuie să facă totul pentru ca Jocurile să servească marea cauză a prieteniei între popoare". Jocurile Olimpice constituie pentru tinerii din lumea întreagă o ocazie singulară de a se uni în pace și armonie. Tineretul mexican va avea marea plăcere ca, la 10 octombrie, să ofere o grandioasă recepție, de „bun venit", în onoarea delegațiilor sportive din lumea întreagă sosite la Ciudad de Mexico. Corolarul recepției îl va constitui programul de gimnastică de ansamblu susținut în „Piața Constituției", de circa 60 000 de tineri mexicani.

În cadrul **„Olimpiadei culturale"** propriu-zise sînt prevăzute : **un festival de scurt-metraje**, cu filme al căror subiect nu este obligatoriu să fie sportiv, dar care să ilustreze idealul olimpic de libertate, pace și prietenie ; un **„camping olimpic mexican"** pentru tineri în vîrstă de la 15 la 20 de ani, din țările afiliate la Comitetul olimpic international (programul campingului comportă diferite activități sportive, recreative, artistice) ; un **„Festival internațional de teatru și muzică" ; reuniuni artistice**, ale sculptorilor și poeților, cu lucrări inspirate de idealuriie olimpice ; **un Festival mondial de folclor** (dansuri, muzică și cîntece ilustrînd folclorul cel mai autentic).

REYNALDO HIJAR — Personal, consider de mare efect spectacular și artistic totodată, două din manifestațiile „Olimpiadei culturale" : **„Baletul celor 5 continente"** și sărbătoarea de întîmpinare a flăcării olimpice la Teotihuacán.

La primul subscriu pentru că dansul, pe lîngă că este o artă dintre cele mai vechi, constituie un mijloc universal de expresie și de comunicare. La Mexico, spectacolul international de balet — montat, în colaborare cu cei mai reputați coregrafi și dansatori de pe glob — va fi prezentat în premieră la Palatul Artelor. În privința „ceremoniei sacre" de la Teotihuacán, vreau să menționez că ea comportă, de asemenea, un mare balet, inspirat din vechea tradiție azteca a „Focului nou". Serbarea ocazionată de sosirea flăcării olimpice în vechiul nostru centru arheologic va simboliza dragostea de viață, încrederea omenirii în viitor. Ceremonia se va desfășura în amurgul din preziua începerii Jocurilor, pe marele platou din fața piramidei „Lunii".

— Ce surprize, ce curiozități îi așteaptă pe cei ce vă vor vizita țara — ca sportivi sau simpli spectatori — în timpul Jocurilor Olimpice ?

JACOBO MORETT — Altitudinea podișului mexican ar putea fi pentru unii un impediment. Dar nu de nesuportat. Pentru sportivi adaptarea la altitudine constituie într-adevăr o problemă. Specialiștii fiecărei țări interesate au studiat-o și i-au găsit sau vor încerca să-i găsească rezolvarea. Călăreții dintr-o serie de țări nu vor putea să concureze d cai oferiți de organizatori, întrucît importul temporar al cailor (ca și al produselor vegetale, de lapte sau de carne) este strict reglementat de Codul nostru sanitar. În felul ei, surprize sau mai bine-zis curiozități va oferi și arta noastră culinară, (de pildă „mole poblano", friptură de curcan cu garnitură de ardei iute și uneori cu sos de ciocolată), deși fiecare vizitator va putea consuma și mîncăruri specifice bucătăriei din țara de baștină.

REYNALDO HIJAR — Poate n-ați știut, dar olimpiada mexicană și-a creat un alfabet special. Desenînd mai întîi cifra anului olimpic și combinînd-o cu figura geometrică a căutată din cele cinci cercuri olimpice înlănțuite, unul din graficienii noștri reputați Lance Wyman, a compus un alfabet complet ale cărui litere, odată combinate, formează cuvinte ușor de citit și cu un aspect grafic elegant. Primele cuvinte astfel formate, alăturate cifrei 68 și cercurilor olimpice, au devenit de pe acum simbolul internațional al locurilor de desfășurare a diferitelor întreceri.

— O ultimă întrebare : Cu ce impresii plecați din România ?

GONZÁLEZ RUZ — Îmi permit să vorbesc și în numele colegilor mei, cu care de altfel am făcut schimburi de păreri în tot timpul vizitei noastre în frumoasa dv. țară. A fost o călătorie agreabilă, plină de surprize din cele mai plăcute. O țară dinamică, plină de viață și în vigurosprogres, un popor cordial, ospitalier, entuziast și foarte sociabil, cu un nivel de viață ridicat. Părăsim România cu impresii dintre cele mai favorabile. Ne-ar face plăcere să aflăm că sportivii români — ca de altfel toți oaspeții ce vor veni la J.O. de la Ciudad de Mexico — vor avea și ei asemenea impresii despre ospitalitatea poporului nostru. Întregul Mexic, toți mexicanii îi așteaptă cu brațele deschise.

Vă fac o confidență, ca între prieteni : la apropiata olimpiadă noi, mexicanii, vizăm în primul rînd o anumită medalie de aur, deși imaterială : „medalia amabilității, a prieteniei". Ne vom strădui s-o cucerim.

Pentru recolta 1968

(Urmare din pag. I)

Pentru a da la timp și în cantități suficiente apă plantelor, în majoritatea fermelor au fost organizate cîte două schimburi la udat. Pe întregul trust Craiova al întreprinderilor agricole de stat, din cele peste 15 000 ha prevăzute a se iriga au fost udate cîte o dată, mai bine de 10 000 hectare, iar pe 1 700 hectare s-au făcut și cîte două udări.

Și în cooperativele agricole de producție se observă, în ultimele zile, o înviorare în acțiunea de udare a culturilor. La cooperativa Salcea, deși este așezată pe valea pîriului Salcea, cu un debit redus de apă, datorită amenajărilor făcute din vreme (construirea de baraje pe firul apei) s-a reținut suficientă apă, care acum este folosită din plin la irigatul grădinii de legume și a tarlalelor cu porumb. În același timp, au fost repartizate căruțe care transportă cu butoaiele apă pentru udatul celor 15 ha cu livadă de pomi. În ziua de 9 mai am întîlnit pe țăranii cooperatori Constantin Păpușoiu, Constantin Chișa, Ion Beznă și alții care transportau apa la livadă, în timp ce peste 40 țărani cooperatori o cărau cu gălețile la rădăcina pomilor. În același scop, la cooperativa agricolă din Argetoaia, peste 200 elevi de la școlile din sat au fost organizați pe echipe pentru a ajuta la udatul celor 10 hectare de livadă intensivă.

Cele mai mici surse de apă sînt folosite pentru a ajuta plantelor să se dezvolte în condiții cît mai bune. Membrii cooperativei agricole „8 Mai" Răcari, deși au amenajat pe malul Jiului o sursă de apă pentru irigatul culturilor, foloseau la udatul porumbului, pe tarlaua de la punctul Risti, apă din balta cu același nume, care, inițial, nu fusese prevăzută a fi folosită. Și aici erau peste 30 țărani cooperatori care udau cu gălețile culturile de pepeni verzi de pe cele două hectare însămînțate cu această plantă, suprafață ce nu era prevăzută a fi irigată.

După cum ne-a informat tovarășul inginer Eugen Dimulescu, din cadrul direcției agricole județene Dolj, pînă în seara zilei de 9 mai în cooperativele agricole de producție au fost irigate 12 338 hectare din care peste 700 hectare cu ajutorul apei cărate la cîmp cu butoaiele și cu alte mijloace simple.

Avînd în vedere faptul că secета se prelungește și plantele duc mare lipsă de apă, se impune cu stringență ca organele de partid și de stat, specialiștii din unitățile agricole să îndrume țăranii cooperatori pentru folosirea tuturor posibilităților la irigatul culturilor. Să se ia urgent măsuri de înlăturare a deficientelor ce mai există în funcționarea agregatelor destinate pentru irigat.

Sînt unități agricole în care nu se folosesc toate mijloacele în vederea irigării și udării neîntîrziate a culturilor. Într-una din cele două cooperative agricole din comuna Răcari nici nu au început udările. „Avem de irigat o suprafață de 50 ha cu porumb. Nu am început udatul — ne-a spus tov. Nicolae Bora, președintele cooperativei deoarece, neavînd la vreme proiectul, a întîrziat execuția canalului de aducțiune. Acum l-am terminat, dar nu putem începe irigatul pentru că nu avem încărcate bateriile necesare pornirii motoarelor de la cele două aspersoare și de la motopompă. Lipsa de baterii se face simțită și în alte locuri. Cu toate acestea, Uniunea județeană a cooperativelor agricole nu a luat măsuri pentru înlăturarea unor astfel de deficiențe. Lucrările întîrzie îndeosebi pentru faptul că în unele cooperative agricole nu se folosesc încă din plin agregatele destinate irigațiilor, acestea lucrînd mult sub posibilități. În diferite comune, printre care Argetoaia, Salcia, inginerii agronomi și președinții de cooperative agricole, în loc să se ocupe de irigații, sînt ținuți în diferite ședințe la consiliile populare comunale.

viața internațională

PARIS

Primele contacte între R. D. Vietnam și S. U. A.

CONVORBIRILE OFICIALE VOR ÎNCEPE LUNI

PARIS 10 — Trimisul special Agerpres, G. Davidescu, transmite: Vineri au avut loc la Paris primele contacte între reprezentanții R.D. Vietnam și S.U.A. Reuniunea, la care a participat din partea R.D. Vietnam colonelul Ha Van Lau, iar din partea S.U.A. ambasadorul Cyrus Vance, a fost consacrată exclusiv unor probleme tehnice și de procedură. Cei doi diplomați au sosit la Centrul de conferințe internaționale din strada Kléber la ora 14,00 GMT, fiind întîmpinați de un reprezentant al Ministerului de Externe al Franței, care i-a condus în sala de conferințe. Reuniunea a durat aproape două ore. S-a aflat ulterior că discuția asupra problemelor tehnice și de procedură va continua sîmbătă dimineața, urmînd ca convorbirile oficiale între reprezentanții celor două guverne să înceapă efectiv luni.

Vineri dimineața Averell Harriman, reprezentantul guvernului S.U.A., și Xuan Thuy, reprezentantul guvernului R.D. Vietnam, au fost primiți succesiv de ministrul de externe al Franței, Maurice Couve de Murville. După întrevedere, ministrul Xuan Thuy a declarat că este „foarte mulțumit că relațiile dintre Franța și Vietnam sînt excelente".

DECLARAȚIA LUI U THANT

NEW YORK 10 (Agerpres). — Într-o declarație făcută vineri, secretarul general al O.N.U., U Thant, a exprimat „speranța sinceră că convorbirile dintre guvernele de la Hanoi și Washington care s-au deschis la Paris, deși nu constituie decît o primă etapă, vor fi fructuoase și vor duce la o reglementare pașnică a tragicului război din Vietnam".

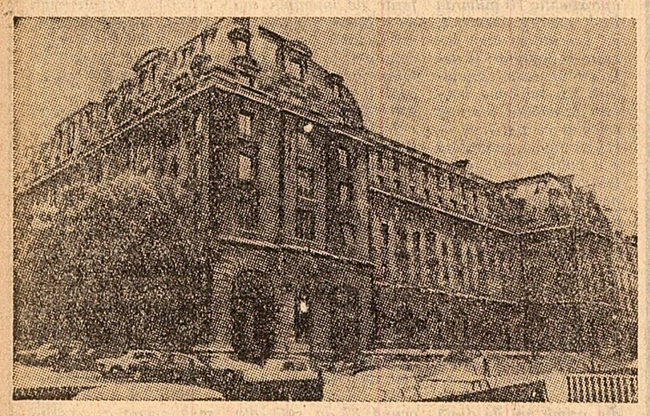

Clădirea Centrului de conferințe internaționale din Paris

Sesiunea Consiliului dezvoltării industriale

Adoptarea unei rezoluții inițiate de România

VIENA 10. — Corespondentul Agerpres, P. Stăncescu, transmite: Lucrările celei de-a doua sesiuni a Consiliului dezvoltării industriale continuă cu dezbaterea proiectelor de rezoluție. Consiliul a adoptat în unanimitate trei rezoluții: prima se referă la întărirea cooperării dintre O.N.U.D.I. și comisiile economice regionale în domeniul dezvoltării industriale. Această rezoluție a fost inițiată de România, avînd drept coautori un număr de 8 țări.

Prezentînd în numele coautorilor proiectul de rezoluție cu privire la cooperarea dintre O.N.U.D.I. și comisiile economice regionale, delegatul român Ion Barac a subliniat activitatea fructuoasă desfășurată de comisiile economice regionale în diferite domenii ale dezvoltării economice, precum și vasta și bogata experiență acumulată de acestea în promovarea dezvoltării industriale. El a arătat, de asemenea, necesitatea intensificării cooperării dintre aceste comisii și O.N.U.D.I. Ideea de bază a rezoluției inițiate de țara noastră constă în instaurarea unei colaborări active între O.N.U.D.I. și comisiile economice regionale, în scopul accelerării procesului dezvoltării industriale.

Celelalte două rezoluții, la care România a fost coautoare, privesc activitatea consilierilor industriali atașați la comisiile economice regionale și coordonarea de către O.N.U.D.I. a activităților desfășurate de organismele din familia Națiunilor Unite în domeniul dezvoltării industriale, în vederea obținerii unor rezultate mai eficiente.

ÎN COMITETUL POLITIC AL O.N.U.

Păreri și observații în problema neproliferării

NEW YORK 10. — Trimisul special Agerpres, N. Ionescu, transmite: În ședința de joi dimineața a Comitetului politic al Adunării Generale a O.N.U. au luat cuvîntul reprezentanții Suediei, Austriei și insulelor Maldive.

Exprimînd în intervenția sa „atitudinea fundamental pozitivă a țării sale față de scoaterea în afara legii a răspîndirii armelor nucleare", delegata Suediei, Alva Myrdal, a subliniat că, deși textul proiectului tratatului de nediseminare este în mod cert îmbunătățit, în comparație cu versiunile originale prezentate de Statele Unite și Uniunea Sovietică în luna august a anului trecut, totuși, fără îndoială, trebuie făcute unele noi îmbunătățiri. Subliniind că ar trebui să fie date tuturor statelor, și în special acelora care au o teribilă nevoie de a imprima o dezvoltare economică mai rapidă, asigurări că vor avea posibilitatea să se bucure de binefacerile energiei nucleare în scopuri pașnice, vorbitoarea a spus: „nu este posibil să se admită ca o permanentă caracteristică a viitorului omenirii situația în care unele țări, datorită faptului că sînt avansate din punct de vedere militar, să aibă de asemenea acces direct la importantele avantaje economice și tehnice ale noilor tehnologii nucleare în scopuri pașnice, în timp ce alte țări vor avea numai un acces indirect".

Atrăgînd atenția asupra necesității imperioase de a se lua noi măsuri concrete privind dezarmarea, Alva Myrdal și-a exprimat în același timp părerea că „nu trebuie să fie amînată pentru nici o altă dată ulterioară examinarea proiectului de tratat cu privire la neproliferarea armelor nucleare".

Reprezentantul Austriei, Heinrich Haymerle, a arătat că guvernul său „este gata să accepte tratatul în actuala sa formă". Vorbitorul a declarat, în legătură cu obiecțiile care au fost ridicate în cursul dezbaterilor, că delegația sa „nu a rămas indiferentă față de argumentele aduse, în sensul că proiectul de tratat, în actuala sa formă, nu stabilește un echilibru acceptabil de responsabilități și obligații reciproce, că el nu prevede nici o măsură concretă privind dezarmarea nucleară, că va împiedica țările nenucleare să folosească fără restricții energia nucleară în scopuri pașnice, și că măsurile preconizate ca garanții de securitate în legătură cu tratatul nu vor fi suficiente pentru a înlătura orice preocupări".

„Noi, de asemenea, am fi preferat să existe un echilibru mai adecvat între responsabilitățile și obligațiile reciproce, a declarat H. Haymerle. În special, guvernul austriac ar fi dorit ca tratatul să cuprindă prevederi concrete și explicite vizînd încetarea proliferării armelor nucleare nu numai orizontal, ci și vertical".

În încheierea ședinței de joi dimineața a luat cuvîntul reprezentantul insulelor Maldive, Abdul Sattar, care a declarat că delegația sa sprijină proiectul de tratat și proiectul de rezoluție care au fost prezentate în legătură cu această problemă.

O importantă reuniune a organismelor de coordonare din sistemul O. N. U. va avea loc la București

NEW YORK 10 — (Agerpres). — Cu prilejul participării reprezentanților secretariatelor executive ale Comisiilor economice regionale ale O.N.U. la sesiunea de primăvară a Consiliului economic și social, care își desfășoară lucrările la New York, reprezentanții celor 16 țări membre ale Comitetului de programare și coordonare, din care face parte și România, s-au întrunit din nou în cursul acestei săptămîni.

Reprezentanții secretariatelor executive ale comisiilor economice pentru Asia și Extremul Orient și Africa au informat comitetul asupra activității acestor organisme.

Totodată, comitetul a folosit prilejul reunirii în sesiune pentru a discuta unele aspecte ale viitoarei întîlniri pe care membrii acestui organism, împreună cu comitetul administrativ de coordonare, o vor avea la București, la începutul lunii iulie. Reprezentantul permanent al României la O.N.U., ambasadorul Gheorghe Diaconescu, după ce și-a exprimat satisfacția pentru acordul unanim față de desfășurarea la București a reuniunii amintite, s-a referit la contribuția comitetelor respective la creșterea eficienței programelor O.N.U. în domeniul economic și social. El a subliniat rolul acestor organisme în contextul acțiunilor care se întreprind în cadrul O.N.U. privind elaborarea obiectivelor viitorului deceniu al dezvoltării, cît și în legătură cu măsurile ce vor fi adoptate pentru perioada următoare, vizînd punerea în valoare și utilizarea resurselor umane în procesul creșterii economice și sociale.

Asistentul special al secretarului general al O.N.U. pentru problemele de coordonare, Martin Hill, a transmis din partea lui U Thant mulțumirile secretarului general adresate guvernului român pentru invitația ca importanta reuniune anuală a organismelor de coordonare din sistemul O.N.U. să aibă loc în Capitala României.

JAPONIA

Tendințe spre stabilirea de relații prietenești cu R. P. Chineză

TOKIO 10. — Corespondentul Agerpres, Fl. Țuiu, transmite: Luînd cuvîntul în fața membrilor „Comitetului pentru studii privind politica externă" a Partidului liberal democrat, ministrul de externe al Japoniei, Takeo Miki, a declarat că la baza relațiilor țării sale cu Republica Populară Chineză se află dorința de a instaura relații de prietenie, bună vecinătate și coexistență între cele două țări. Japonia, a spus el, va trebui să susțină principiul că „indiferent de sistemul social-politic existent în R. P. Chineză, va trebui să stabilească relații prietenești cu această țară în interesul păcii, securității și prosperității".

VIZITA ÎN TUNISIA A DELEGAȚIEI C.C. AL P.C.R.

TUNIS 10 (Agerpres). — În continuarea vizitei pe care o face în Tunisia, delegația C.C. al Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Manea Mănescu, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a poposit în regiunile Kairouan și Gafsa. Cu acest prilej, delegația a vizitat instalația de tratare a fosfaților de la Metdaoui și stațiunea agricolă pilot de la Deglache, oaza de la Nefta, școli din orașul Gafsa, precum și alte obiective economice, sociale și culturale. Cu acest prilej, membrii delegației au avut întîlniri cu conducători ai organelor locale de partid, cu muncitori, țărani și intelectuali. Abdessalem Guedira, guvernatorul regiunii Gafsa, membru supleant al C.C. al Partidului Socialist Desturian, a oferit o masă în cinstea delegației.

DELEGAȚIA DE ACTIVIȘTI AI P.C.R. LA SARAIEVO

BELGRAD 10. — Corespondentul Agerpres, N. Plopeanu, transmite: Vineri, delegația de activiști ai Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Gheorghe Pană, prim-secretar al Comitetului județean Brașov al P.C.R., a vizitat orașul Saraievo. Ea a avut convorbiri cu Hamdia Pozderat, membru al Comitetului Executiv al C.C. al Uniunii Comuniștilor din Bosnia și Herțegovina, precum și la Consiliul republican al sindicatelor și la Uniunea scriitorilor. Apoi, membrii delegației române s-au interesat de activitatea Bibliotecii centrale și a căminului cultural din Saraievo Novo, au vizitat muzeul „Mlada Bosna" și alte obiective turistice și monumente istorice din capitala R. S. Bosnia și Herțegovina.

Semnificația unui scrutin

CORESPONDENȚĂ DIN LONDRA DE LA LIVIU RODESCU

Săptămîna aceasta s-au înregistrat o serie de noi insuccese electorale ale partidului laburist, prilejuite de alegerile municipale. Mai întîi în Scoția, laburiștii au pierdut 91 de locuri, în timp ce conservatorii au cîștigat 15; o performanță remarcabilă a înregistrat Partidul național scoțian, care a obținut un cîștig de 103 locuri în consiliile municipale și peste o treime din totalul voturilor.

După numai cîteva zile, scrutinele din celelalte zone ale țării au consemnat rezultate similare: din 32 de mari orașe, laburiștii n-au mai reușit să-și mențină majoritatea în consiliile municipale decît în trei. Conservatorii, care se felicită pentru o asemenea situație, subliniază că numai cu patru ani în urmă ea era inversă — laburiștii controlau atunci toate orașele importante, în afară de patru.

Mai puțin previzibilă — chiar pentru cei mai optimiști conservatori — a fost „căderea unor vechi citadele laburiste" — printre care orașul industrial Sheffield, unde laburiștii și-au menținut controlul 40 de ani — Norwich și altele. În districtele londoneze, în 1964, consilierii laburiști dețineau 1 112 locuri, în timp ce astăzi, după rezultatele de joi, ei nu mai au decît 341, iar conservatorii totalizează 1 322 de locuri.

„Marea presă" din Fleet Street, cu tradiționale tendințe proconservatoare, prezintă rezultatele alegerilor locale ca fiind foarte nefavorabile pentru laburiști și afirmă că semnificația lor nu e doar locală, ci ar fi amplificată la scara politicii generale. S-a semnalat de altfel o apatie generală a alegătorilor, ca de pildă la Manchester, unde în fața urnelor s-a prezentat mai puțin de o treime din numărul votanților. Faptul este însă interpretat de cercurile politice, așa cum scrie astăzi ziarul „Guardian", ca reflectînd „decepția față de ambele mari partide".

De altfel, nici nu s-ar putea vorbi de o confruntare generală a forțelor politice pe plan electoral, iar observatorii evită să afirme că rezultatele s-ar datora unui program politic conservator mai atractiv decît cel laburist. În cercurile laburiste pierderile de voturi sînt acceptate cu resemnare, arătîndu-se totodată că ele sînt justificate în urma măsurilor de austeritate economică adoptate în ultimul timp, dar subliniindu-se în același timp că situația nu este iremediabilă. Perspectiva redresării economice, se afirmă în aceste cercuri, îndreptățește convingerea laburiștilor că terenul pierdut va putea fi recîștigat, chiar înainte de alegerile generale.

O anumită stupefacție a produs la Londra atacul declanșat de „Daily Mirror", ziar cu un tiraj de peste cinci milioane exemplare, împotriva premierului britanic. Într-o scrisoare deschisă, proprietarul ziarului, cunoscutul magnat al presei Cecil King, desprinde din rezultatele alegerilor concluzii extrem de critice. El afirmă printre altele: „Sîntem amenințați acum de cea mai mare criză financiară din istoria noastră, care nu poate fi înlăturată prin minciuni despre rezervele noastre". Acția în cercurile politice — și nu mai puțin în City — este cu atît mai eruptivă cu cît Cecil King a făcut „dezvăluirea" sa în momentul în care era unul din directorii Băncii Angliei și, ca atare, presupus a fi la curent cu situația financiară și cea a rezervelor. Vineri dimineață el a demisionat din această funcție, dar implicațiile continuă să rămînă: la bursă, cursul lirei sterline a înregistrat noi scăderi, sub cursul oficial de schimb, iar în parlament sînt așteptate dezbateri aprinse.

Agendă economică

SUEDIA

CREAREA UNUI COMITET SPECIAL PENTRU COMERȚUL CU ROMÂNIA

Din inițiativa Asociației generale de export din Suedia și a Federației suedeze a importatorilor și comercianților cu ridicata, la Stockholm a fost constituit un comitet special pentru promovarea comerțului dintre Suedia și România. Comitetul, care reunește reprezentanți a aproximativ 100 de firme, este condus de un grup executiv din care fac parte directori ai unor cunoscute societăți de export și import suedeze.

„CEI ȘASE" ȘI ALGERIA

Comisia unică a Pieței comune a propus celor șase state membre ale acestui organism stabilirea unui nou regim vamal privind importurile de produse algeriene. În prezent, C.E.E. aplică (din 1966) exporturilor algeriene pe piața „celor șase" un tratament vamal sau continental foarte diferențiat, care defavorizează Algeria.

Recunoscîndu-se că în prezent exporturile algeriene nu beneficiază, în cadrul Pieței comune, de reducerile vamale consimțite de „cei șase", Comisia unică propune un regim tranzitoriu care să asigure Algeriei unele avantaje, fapt care va facilita într-un viitor apropiat deschiderea negocierilor în vederea asocierii acestui stat la C.E.E.

MONEDĂ SEPTAGONALĂ

În cadrul trecerii de la actualul sistem monetar britanic la sistemul decimal, la Londra s-a început baterea unei monede septagonale — prima din lume avînd această formă — în valoare de 50 penny noi, care va înlocui actuala bancnotă de 10 șilingi. Noul sistem monetar decimal, la baza căruia stă paritatea de 100 penny noi la o liră sterlină, urmează să intre în vigoare la 15 februarie 1971.

BELGRAD

MASĂ ROTUNDĂ CU UN GRUP INTERNAȚIONAL DE OAMENI DE AFACERI

BELGRAD 10 (Agerpres). — Agenția Taniug anunță că la Belgrad au luat sfîrșit convorbirile informative — organizate sub forma unei mese rotunde — dintre reprezentanții unui grup internațional de oameni de afaceri și reprezentanții guvernului iugoslav și ai unor organizații economice și instituții bancare din R.S.F. Iugoslavia. Oameni de afaceri reprezentînd mari corporații industriale și bancare din S.U.A., Marea Britanie, Franța, Italia, Suedia și Elveția au efectuat cu reprezentanții iugoslavi un schimb de păreri privind posibilitățile de participare mai mare a acestor organizații la activitatea economică a Iugoslaviei, de sporire a schimbului de mărfuri și contactelor de afaceri.

Observatorii de la Belgrad apreciază că aceste convorbiri vor contribui la găsirea căilor pentru rezolvarea problemelor existente în dezvoltarea colaborării dintre economia iugoslavă și corporațiile industriale internaționale, pe baza interesului reciproc.

Reprezentanții grupului de oameni de afaceri care au participat la masa rotundă de la Belgrad au fost primiți de Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia.

CEHOSLOVACIA

Aniversarea unui important eveniment cultural

PRAGA 10 (Agerpres). — Agenția C.T.K. transmite că în localitatea Roudnice-na-Labe din R.S. Cehoslovacă a avut loc o festivitate cu ocazia împlinirii unui secol de la întemeierea Teatrului Național din Cehoslovacia. La festivitate au participat A. Dubcek, L. Svoboda și alți conducători de partid și de stat.

Luînd cuvîntul cu acest prilej, L. Svoboda a spus că acest eveniment cultural, petrecut cu 100 de ani în urmă, s-a transformat într-o puternică manifestare a hotărîrii de luptă a poporului pentru eliberarea națională. Vorbitorul a arătat că în prezent țelul propus este acela al renașterii democratice a societății socialiste cehoslovace în cadrul căreia să fie soluționată just problema relațiilor dintre cehi și slovaci.

A luat apoi cuvîntul A. Dubcek, care a subliniat că un stat unitar trainic poate fi construit numai pe baza deplinei egalități în drepturi a celor două popoare — ceh și slovac. Unitatea dintre mișcarea națională și socialism, a spus el, își are locul său propriu, specific, în cadrul istoriei celor două popoare și în istoria statului cehoslovac. Lupta pentru socialism a devenit o verigă de legătură a noilor principii ale unității naționale și a ființei naționale a Cehoslovaciei, a spus A. Dubcek.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

O delegație a studenților de la Universitatea din capitala Belgiei a înmînat ambasadorului R. F. a Germaniei la Bruxelles un document în care își exprimă neliniștea în legătură cu reactivizarea elementelor neonaziste în Germania occidentală. În document se ia atitudine împotriva toleranței manifestate față de activitatea Partidului național democrat și se cere interzicerea urgentă a acestuia.

În Albania, oamenii muncii din industrie au îndeplinit și depășit sarcinile de plan prevăzute pe primele patru luni ale anului în curs — anunță agenția A.T.A. Prevederile planului au fost depășite cu 2,5 la sută la extracția de țiței, cu 3 la sută la cărbune, cu 6,7 la sută la minereul de cupru, cu 4.2 la sută la minereul de pirită. Rezultate bune au fost obținute în industria chimică, mecanică, a bunurilor de consum, etc.

William Deng, lider al populației negre din Sudan, fondator și președinte al Partidului Uniunea Națională Africană din Sudan (SANU), a fost ucis de persoane necunoscute într-una din regiunile meridionale ale Sudanului. Se știe că partidul pe care l-a condus a obținut, în recentele alegeri din Sudan, numărul cel mai mare de mandate dintre partidele din provinciile meridionale care au prezentat candidați.

La Phenian au avut loc în zilele de 8 și 9 mai convorbiri între o delegație a Partidului Muncii din Coreea, condusă de Pak Sen Cer, membru al Comitetului Politic al C.C., și delegația Partidului Comunist Francez, condusă de Raymond Guyot, membru al Biroului Politic al P.C.F., care se află în vizită în R.P.D. Coreeană, — a anunțat Agenția Centrală Telegrafică Coreeană. În cadrul convorbirilor s-a făcut un schimb de păreri în probleme care prezintă interes pentru cele două partide.

Autoritățile polițienești din Salonic (Grecia) au anunțat că fostul deputat al partidului E.D.A. (Uniunea democrată de stînga) Gheorghios Tsarouhas, care a fost arestat joi împreună cu alți trei membri ai acestui partid, scos din legalitate, a încetat din viață în timp ce era transportat spre Salonic.

Mareșalul Uniunii Sovietice, Vasili Sokolovski, în vîrstă de 71 de ani, a încetat din viață anunță Agenția TASS. În timpul celui de-al doilea război mondial, mareșalul Sokolovski a condus o serie de mari operațiuni și a luat parte la luptele pentru cucerirea Berlinului. După război mareșalul Sokolovski a îndeplinit funcția de primlocțiitor al ministrului apărării și șef al Marelui Stat Major al Armatei Sovietice.

ÎN LEGĂTURĂ CU SITUAȚIA DIN ORIENTUL APROPIAT

CAIRO 10 (Agerpres). — Trimisul special al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat, Gunnar Jarring, a avut joi o nouă întrevedere cu ministrul afacerilor externe al R.A.U., Mahmud Riad. La încheierea convorbirii, Riad a declarat ziariștilor că țara sa își menține punctul de vedere privind neangajarea unor tratative directe cu Israelul. Guvernul egiptean, a arătat Riad, este gata să colaboreze în continuare cu Gunnar Jarring în direcția traducerii în viață a rezoluției Consiliului de Securitate. Ministrul afacerilor externe al R.A.U. a anunțat că Jarring, care va reveni la New York în cursul săptămînii viitoare pentru a remite secretarului general U Thant un nou raport, își va putea continua în acest scop contactele cu oficialitățile egiptene la sediul reprezentanței permanente a R.A.U. de la Națiunile Unite.

★

Trimisul special al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat, Gunnar Jarring, a avut vineri noi consultări cu ministrul afacerilor externe al Libanului, Fouad Butros. În urma acestei întrevederi, Butros a declarat ziariștilor că „succesul sau eșecul misiunii lui Jarring depinde în întregime de atitudinea Izraelului, și anume de dorința sau refuzul acestuia de a aduce la îndeplinire rezoluția Consiliului de Securitate".

★

STOCKHOLM 10 (Agerpres). — Ministrul de externe izraelian, Abba Eban, care face o vizită oficială în Suedia, a avut joi convorbiri cu Tage Erlander, primul ministru, și cu Torsten Nilsson, ministrul de externe al Suediei. Au fost examinate, printre altele, problemele privind situația din Orientul Apropiat și îndeosebi evoluția tratativelor lui Gunnar Jarring, trimisul special al O.N.U. în Orientul Apropiat, însărcinat cu căutarea unei soluții a conflictului arabo-izraelian.

Într-un interviu acordat posturilor de radio suedeze, Abba Eban a declarat că, în cursul unor viitoare negocieri de pace, partea veche a Ierusalimului, aflată în prezent sub ocupația forțelor izraeliene, ar putea fi scoasă de sub administrația Izraelului și pusă sub un control internațional.

Agenția U.P.I., transmite că prezența ministrului izraelian în capitala suedeză a dat naștere unor manifestații de protest.

Adunarea Mondială a Sănătății

INTERVENȚIA ȘEFULUI DELEGAȚIEI ROMÂNE

GENEVA 10. — Corespondentul Agerpres, Horia Liman, transmite: În cadrul discuțiilor care se desfășoară la Adunarea Mondială a Sănătății, asupra raportului prezentat de directorul general al O.M.S., a luat cuvîntul șeful delegației române, **acad. Aurel Moga,** ministrul sănătății. Trecînd în revistă succesele repurtate de O.M.S. în cei 20 de ani de activitate, vorbitorul a insistat asupra realizărilor în domeniul eradicării variolei și paludismului, precum și asupra campaniilor inițiate de O.M.S. pentru combaterea altor boli, cum ar fi poliomielita, rujeola, tetanosul, tuberculoza, tifosul, lepra, difteria și altele. Vorbitorul a menționat totodată că, în activitatea sa viitoare, organizația va trebui să acorde un ajutor prioritar programelor care au în vedere creșterea și dezvoltarea rețelelor sanitare naționale, reducerea cazurilor de tuberculoză, cancer, lepră și alte maladii în întreaga lume.

Problemele pe care trebuie să le rezolvăm, fiind complexe și chiar dificile, a spus acad. Aurel Moga, este necesar ca toate statele să participe la găsirea soluțiilor adecvate.

În acest sens, delegația română a arătat că absența reprezentanților legitimi ai guvernului R. P. Chineze — singurul în drept să reprezinte China pe plan internațional — este de natură să slăbească eficacitatea activității organizației. Pronunțîndu-se pentru realizarea universalității organizației, delegația română a sprijinit cererea R. D. Germane de a fi primită în O.M.S.

În încheiere, vorbitorul a subliniat că România — militînd pentru o amplă cooperare internațională bazată pe respectarea principiilor suveranității, independenței naționale și egalității între state — va coopera activ și în viitor împreună cu celelalte state, acordînd sprijinul său în vederea realizării obiectivelor fundamentale ale organizației.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii", Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Scînteii